

De nieuwe vreemdelingenwet

Een praktische handleiding bij de vele wijzigingen sedert 2006

Dienst Rechtsbescherming Foyer
update januari 2012

Inleiding	4
De nieuwe asielprocedure	6
Twee beschermingsgronden	6
Conventie van Genève (art. 48/3 Vw).....	6
Subsidiaire bescherming (art. 48/4 Vw).....	6
Hoe deze bescherming bekomen?	7
Algemene procedure: via asielaanvraag (art. 49/3 Vw).....	7
Uitgeprocedeerde asielzoekers: ev. een tweede asielaanvraag (art. 51/8 Vw).....	7
Verlenging statuut bijkomende bescherming	8
Twee beschermingsstatuten.....	10
Verblijf	10
Toegang tot de arbeidsmarkt	10
Sociale rechten	10
Verlies van status	10
De nieuwe asielprocedure	11
Asielaanvraag bij DVZ.....	11
Onderzoek ten gronde door het CGVS	16
Beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.....	19
Beroep bij de Raad van State	27
Sociale positie van asielzoekers	29
Opvang tijdens de asielprocedure	29
Toegang tot de arbeidsmarkt voor asielzoekers	36
Asielzoekers in procedure en gezinshereniging	38
De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen als annulatierechter	39
Eén administratief rechtscollege inzake migratie.....	39
Regularisatie.....	43
Humanitaire regularisatie	43
Medische regularisatie.....	51
Technische statuutswijzigingen.....	56
Twee voorwaarden	56
Algemene procedure statuutswijziging: art. 9 alinea 2 Vw	57
Bijzondere statuutswijzigingen: art. 10 en 10bis Vw.....	57
Slachtoffers mensenhandel en mensensmokkel	59
Wettelijke basis	59
Definities	59
Procedure.....	60
Niet-begeleide Minderjarige Vreemdelingen.....	61
Basisprincipes:	61
Specifieke procedure machtiging verblijf NBMV:.....	61
Gezinshereniging met derdelanders	63
Voorwaarden	63
Procedure.....	68
Europese onderdanen en hun familieleden.....	74
Vrij verkeer van EU-burgers	74
Kort verblijf <3m	74
Recht op verblijf >3m	75
Duurzaam verblijf	77
Familieleden van een burger van de Unie	78
Wie komt in aanmerking voor gezinshereniging?.....	78
Procedure.....	80

Belgen en hun familieleden.....	86
Langdurig ingezetenen	87
Langdurig ingezetene in België.....	87
Voorwaarden	87
Procedure.....	88
Voordelen van de status van langdurig ingezetene	88
Verlies van de status van langdurig ingezetene	88
Langdurig ingezetene in een ander land (België als tweede verblijf)	90
Voorwaarden voor een verblijfsrecht in België.....	90
Procedure.....	90
Verlies van het verblijfsrecht	91
Gezinshereniging in het kader van een tweede verblijf.....	91
Beroepsmogelijkheid.....	92
Vestiging	93
Voorwaarden	93
Procedure.....	93
Elektronische identiteitskaarten	94
Model voor niet-EU vreemdelingen (paars-blauw model)	94
Model voor EU-onderdanen en hun familieleden (geel-groen model)	94
Nuttige adressen	96
Lijst met afkortingen	98

Inleiding

Eind 2006 onderging de Belgische verblijfsreglementering een aantal ingrijpende wijzigingen. Sleutelwoorden van deze hervorming zijn: snelle procedures, wegwerken achterstand en implementering van Europese regelgeving.

Het wegwerken van de achterstand bij de Raad van State was een prioriteit. Hiertoe werd een nieuwe rechtbank opgericht, de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, die een deel van de bevoegdheden van de Raad van State zou overnemen.

Daarnaast werden een aantal Europese richtlijnen omgezet in Belgische wetgeving. Een nieuw statuut "bijkomende bescherming" werd ingevoegd (RL 2004/83/EG), de voorwaarden en de procedure voor gezinshereniging met derdelanders werden aangepast (RL 2003/86/EG), een nieuwe opvangwet zag het licht (RL 2003/9/EG), en het statuut slachtoffers mensenhandel werd opgenomen in de Vreemdelingenwet (RL 2004/81/EG).

Hervormingen 2006-2007

Het eerste luik van de hervormingen werd doorgevoerd door twee wetten van 15-09-2006: de Wet over de hervorming van de verblijfswet en de Wet tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (B.S. 06-10-2006).

Bijhorende wijzigende uitvoeringsbesluiten zijn het K.B. 27-04-2007 (B.S. 21-05-2007) en K.B. 17-05-2007 (B.S. 31-05-2007).

Een omzendbrief van 21-06-2007 licht al deze vernieuwingen toe (B.S. 04-07-2007).

De gecoördineerde wet van 15-12-1980 (Vw) en het aangepaste uitvoeringsbesluit van 08-10-1981 (Vb) vind je terug op www.dofi.fgov.be ('reglementering'). De regels voor opvang van asielzoekers werden ondergebracht in een aparte wet: de opvangwet van 12-01-2007 (B.S. 07-05-2007).

Deze eerste hervormingen zijn in 3 fases in werking getreden: op 10 oktober 2006, op 1 december 2006 en op 1 juni 2007.

Hervormingen 2008

Intussen werd ook het tweede luik van de hervorming van de verblijfswet goedgekeurd (Wet 25-04-2007, B.S. 10-05-2007). Dit luik omvat o.m. de gezinshereniging met EU-onderdanen (RL 2004/38/EG) en het statuut langdurig ingezetene (RL 2003/109/EG).

Drie Koninklijke Besluiten voeren deze wijzigingen uit: twee K.B.'s van 07-05-2008 (B.S. 13-05-2008) betreffen de nieuwe verblijfsregels voor 'burgers van de Unie' (Belgen, EU-burgers en hun familieleden). Een derde K.B. betreft het statuut van langdurig ingezetene (K.B. 22-07-2008, B.S. 29-08-2008).

Een Omzendbrief van 23-05-2008 licht de wijzigingen aan art. 40/40bis Vw toe.

De tweede reeks van hervormingen zijn in werking getreden op 1 juni 2008.

Hervormingen 2011

In 2011 werden de procedures gezinshereniging volledig gewijzigd. De wet van 08-07-2011 trad op 22-09-2011 in werking. Er waren geen overgangsmaatregelen voorzien. Door publicatie van het K.B. van 21-09-2011 op 10-10-2011 hebben de nieuwe regels gezinshereniging ten volle uitwerking gekregen.

Ook de specifieke procedure voor niet-begeleide minderjarigen werd in de Verblijfswet ingeschreven (art. 61/14 e.v. Vw). De omzendbrief van 15-09-2005 werd opgeheven. De nieuwe procedure trad in werking op 08-12-2011.

De nieuwe asielprocedure

Twee beschermingsgronden

De wet van 15-09-2006 voert een subsidiair beschermingsstatuut in, in uitvoering van een Europese richtlijn (RL 2004/83/EG). Hierdoor krijgen personen die niet onder de criteria van de Conventie van Genève vallen, maar toch nood hebben aan internationale bescherming, een volwaardig statuut.

De huidige asielinstanties toetsen sinds 10 oktober 2006 iedere asielaanvraag eerst aan de definitie van vluchteling volgens de Conventie van Genève (art. 48/3 Vw), en dan aan de nieuwe definitie van de subsidiaire bescherming (art. 48/4 Vw).

Conventie van Genève (art. 48/3 Vw)

Volgens de definitie uit de Conventie van Genève (1951) kan als vluchteling erkend worden 'elke persoon die zich buiten zijn land van herkomst bevindt en die de bescherming van dat land niet meer kan of wil inroepen omdat hij vreest voor vervolging omwille van zijn ras, religie, nationaliteit, zijn behoren tot een bepaalde sociale groep, of zijn politieke overtuiging'.

Individuele vervolging blijft de kern van het klassieke vluchtelingenstatuut. De daden en gronden van vervolging worden uiteengezet in art. 48/3 Vw.

De meest voorkomende nationaliteiten van de in 2010 erkende vluchtelingen zijn: Guinee (268), Irak (264), Afghanistan (252), China (146, hoofdzakelijk Tibet),.

LET OP: volgens art. 55/2 Vw zijn misdadigers (ernstig misdrijf, oorlogsmisdrijf, handelingen in strijd met V.N.-doelstellingen) uitgesloten van de vluchtelingenstatus¹.

Subsidiaire bescherming (art. 48/4 Vw)

Subsidiaire bescherming wordt in art. 48/4 Vw. omschreven als een 'reëel risico voor ernstige schade in geval van terugkeer naar het land van herkomst'. Ernstige schade kan bestaan uit:

- a. Doodstraf of executie
LET OP volgens art. 55/4 Vw zijn misdadigers (ernstig misdrijf, oorlogsmisdrijf, handelingen in strijd met V.N.-doelstellingen) uitgesloten van de beschermingsstatus!
- b. Onmenselijke of vernederende behandeling (schending art. 3 EVRM) of bestraffing in het land van herkomst.
- c. Ernstige bedreiging van het leven als gevolg van willekeurig geweld in geval van gewapend conflict.

1 Het enkele lidmaatschap van een terroristische organisatie is niet voldoende om uitsluiting van het vluchtelingenstatuut te rechtvaardigen. Slechts als specifieke feiten in het dossier de individuele verantwoordelijkheid van de asielzoeker vaststellen, kan er tot uitsluiting worden besloten (RvV, nr. 54.335, 13 januari 2011).

Met deze laatste categorie worden vooral vluchtelingen uit oorlogsgebieden bedoeld die *geen individuele vervolging* kunnen hardmaken, maar wel een algemene geweldsituatie ontvluchtten. Een recent algemeen landenrapport kan dat bewijzen.

De meest voorkomende nationaliteiten waaraan in 2010 de subsidiaire bescherming toegekend werd, zijn: Irak (378), Afghanistan (252) en Somalië (31).

Hoe deze bescherming bekomen?

Elke bescherming moet persoonlijk aangevraagd worden bij de Dienst Vreemdelingenzaken, via een asielaanvraag.

Algemene procedure: via asielaanvraag (art. 49/3 Vw)

Een aanvraag om erkenning van de vluchtelingenstatus of de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus, neemt de vorm aan van een asielaanvraag (zie verder: 'De nieuwe asielprocedure').

De asielinstanties buigen zich bij een asielaanvraag sedert 10-10-2006 zowel over de toekenning van de klassieke vluchtelingenstatus, als over de toekenning van de bijkomende beschermingsstatus. De term 'asielaanvraag' dekt dus vanaf heden beide aspecten. Het onderzoek naar de klassieke vluchtelingenstatus behoudt wel voorrang.

Uitgeprocedeerde asielzoekers: ev. een tweede asielaanvraag (art. 51/8 Vw)

Een uitgeprocedeerd asielzoeker kan een nieuwe asielaanvraag indienen, indien hij nieuwe elementen kan invoeren. Deze nieuwe elementen moeten betrekking hebben op feiten of situaties die zich voorgedaan hebben na het afsluiten van de vorige asielprocedure. Het kan ook gaan om nieuw verworven bewijselementen van reeds ingeroepen feiten.

Bijkomende bescherming als nieuw element?

Het bestaan van het nieuwe beschermingsstatuut kan *op zich* niet als nieuw element aangehaald worden. Maar de asielzoeker kan wel *concrete elementen* invoeren die aanleiding kunnen geven tot het bekomen van het subsidiair beschermingsstatuut, zoals een recent landenrapport (art. 77§2 Wet 15-09-2006).²

Risico's meervoudige asielaanvragen

Het indienen van een meervoudige (2^e, 3^e...) asielaanvraag houdt enkele risico's in:

- De DVZ neemt een meervoudige asielaanvraag 'niet in overweging' wanneer er klaarblijkelijk geen nieuwe elementen werden aangebracht (art. 51/8 Vw).

² Art. 77§ 2: Indien de asielprocedure van een vreemdeling afgesloten werd voor de in § 1 bepaalde datum, kan Richtlijn 2004/83/EG alsmede de omzetting van deze richtlijn naar Belgisch recht, niet als een nieuw element, in de zin van artikel 51/8 van de wet van 15 december 1980, ingeroepen worden door de betrokken vreemdeling, tenzij de aanvraag gebaseerd is op elementen die aanleiding kunnen geven tot de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus zoals voorzien in artikel 48/3 van de wet van 15 december 1980.

Tegen een dergelijke beslissing staat enkel een beroep tot nietigverklaring open bij de RVV. Er kan geen schorsingsberoep worden ingesteld³.

- Wie een nieuwe asielaanvraag indient, kan opgesloten worden in een gesloten centrum (art. 74/6 §1bis, 9° Vw). De asielaanvraag wordt in dat geval sneller behandeld, de beroepstermijn is korter (zie verder 'Termijnen') en bij negatief resultaat kan gemakkelijk gerepatriëerd worden.
- Elke nieuwe asielaanvraag wordt afgekeurd indien de vorige aanvraag afgewezen werd op grond van fraude of ongeloofwaardigheid.
- Vanaf de derde asielaanvraag heeft de asielzoeker geen recht meer op materiële opvang, zolang zijn dossier niet doorgestuurd werd naar het CGVS voor behandeling (zie verder 'Opvang', maatregel in voege sinds 10-01-2010).

Update mei 2010: Subsidiare bescherming na meervoudige asielaanvraag

Het gebeurt dat subsidiaire bescherming toegekend wordt na meervoudige asielaanvraag. Omdat de situatie gewijzigd is, of omdat de nieuwe elementen meer info geven aangaande de effectieve situatie (vb. na gebruik van valse stukken).

Bv. Tibetanen die bescherming krijgen nadat ze hun eerdere leugenachtige verklaringen uit 1^e asielaanvraag hebben rechtgezet. Of dossiers waarin de eerste aanvraag geweigerd werd bij gebrek aan geloofwaardigheid (geen vervolging omwille van politieke redenen), maar waarbij er nadien een meisje wordt geboren en er dan bescherming volgt op basis van het risico voor het meisje (besnijdenis).

Verlenging statuut bijkomende bescherming

Personen die de subsidiaire beschermingsstatus krijgen, krijgen een tijdelijk verblijfsrecht van 1 jaar, dat verlengbaar is (zie verder 'Twee verblijfsstatuten'). Voor verlenging is art. 49/2 §4 Vw van toepassing: d.w.z. dat het BIVR normaal gezien gewoon verlengd wordt (DVZ moet dus niet voor elke verlenging instructies vragen aan het CGVS).

'Automatische' verlenging op aanvraag

Voor verlenging dient betrokkene zich 30 dagen vóór het verstrijken van de verblijfskaart aan te bieden op de gemeente, die instructies tot verlenging vraagt aan Dienst Vreemdelingenzaken.

- De minister of zijn gemachtigde beslist dus over de verlenging. De verlengingen worden op dezelfde manier toegestaan voor mensen die de bescherming verkregen hebben op basis van 48/4 b) onmenselijke behandeling of c) willekeurig geweld. Art. 49/2 §4 Vw. bepaalt wel dat DVZ tijdens het verblijf van beperkte duur aan de CGVS KAN vragen de bijkomende bescherming op te heffen of in te trekken.
- Voor intrekking moet *het initiatief* uitgaan van de minister of zijn gemachtigde (en niet van het CGVS). Alleen het CGVS kan echter beslissen tot *intrekking of opheffing* van het statuut.

³ Sedert 08-01-2009 zijn de 'technische weigeringen' ingeperkt: DVZ moet een nieuwe asielaanvraag voortaan in aanmerking nemen als de vorige asielaanvraag op bepaalde technische gronden geweigerd werd (art. 51/8 Vw).

Praktijk december 2007: Er worden automatisch verlengingen gegeven. Enkel voor Ivoorkust zal het CGVS de situatie herevalueren. Zolang het CGVS de situatie 'onderzoekt', levert DVZ BIVR's van drie maanden af aan Ivorianen.

Praktijk januari 2009: De verlenging wordt toegestaan door DVZ en op een vrij automatische manier. Nochtans kan het CGVS beslissen om de aanvragen tot verlenging van bepaalde categorieën van subsidiaire bescherming te bestuderen.

Definitief verblijf na 5 jaar

Indien het statuut gedurende 5 jaar niet werd ingetrokken door het CGVS (omdat de omstandigheden in het land van herkomst gewijzigd zijn), wordt het tijdelijk verblijf automatisch omgezet in een permanent verblijf.

Let wel: De periode van 5 jaar begint te lopen op de dag van de asielaanvraag, en niet op de dag dat het statuut werd toegekend!

Twee beschermingsstatuten

Het vluchtelingenstatuut blijft primordiaal, en de sociaalrechtelijke positie van een erkend vluchteling is dan ook voordeliger dan het statuut van iemand die subsidiaire bescherming verworven heeft.

Hierbij een overzicht van de belangrijkste verschilpunten per statuut:

Verblijf

- Een erkenning als vluchteling geeft onmiddellijk recht op een verblijf van onbepaalde duur (art. 49 Vw);
- Personen die de subsidiaire beschermingsstatus krijgen, krijgen een tijdelijk verblijfsrecht van 1 jaar, dat verlengbaar is (art. 49/2 Vw, zie hoger 'Verlenging statuut bijkomende bescherming'). Indien het statuut gedurende 5 jaar niet werd ingetrokken door het CGVS (omdat de omstandigheden in het land van herkomst gewijzigd zijn), wordt het tijdelijk verblijf automatisch omgezet in een permanent verblijf.

Let wel: De periode van 5 jaar begint te lopen op de dag van de asielaanvraag, en niet op de dag dat het statuut werd toegekend!

Toegang tot de arbeidsmarkt

De toegang tot de arbeidsmarkt is voor iedereen gegarandeerd:

- Personen met subsidiaire beschermingsstatus kunnen tijdens hun voorlopig verblijf een arbeidskaart C aanvragen (art. 17.2° K.B. 09-06-1999).
- Erkend vluchtelingen en personen met subsidiaire beschermingsstatus voor onbepaalde duur zijn vrijgesteld van arbeidskaart (art. 2 K.B. 09-06-1999).

Sociale rechten

- Erkend vluchtelingen worden sociaalrechtelijk gezien gelijkgeschakeld met Belgen. Zij kunnen indien zij behoeftig zijn een beroep doen op het OCMW en hebben recht op het leefloon ('maatschappelijke integratie': wet 26-05-2002).
- Vreemdelingen met het bijkomend beschermingsstatuut kunnen indien zij behoeftig zijn eveneens beroep doen op het OCMW. Zij vallen evenwel onder het regime van 'maatschappelijke dienstverlening' (art. 57 OCMW-wet).

Verlies van status

Zowel de vluchtelingenstatus als de bijkomende beschermingsstatus kunnen onder bepaalde omstandigheden ingetrokken worden (zie verder onder bevoegdheden CGVS, 'Verlies van status')

De nieuwe asielprocedure

De asielprocedure is drastisch hervormd: het onderscheid tussen ontvankelijkheid en gegrondheid vervalst, zodat het Commissariaat in één tussenkomst over de asielaanvraag beslist. Beroep is mogelijk bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (die de Vaste Beroepscommissie vervangt). Als cassatierechter blijft de Raad van State bestaan, maar de toegang tot dit beroep wordt wel 'gefilterd'.

Procedurereglement DVZ en CGVS

De werking en de rechtspleging van de asielinstanties (DVZ en CGVS) is geregeld bij K.B. (het zogeheten Procedurereglement). De oorspronkelijke K.B.'s van 11 juli 2003 werden bij K.B. van 18 augustus 2010 aangepast aan de nieuwe asielprocedure.

Asielaanvraag bij DVZ

De asielaanvraag moet gebeuren binnen de 8d na binnenkomst in het land (art. 50-51 Vw). Dienst Vreemdelingenzaken neemt een verklaring van de asielzoeker af met betrekking tot zijn identiteit, reisroute e.d, en vult samen met de asielzoeker een vragenlijst in ter voorbereiding van het interview bij het CGVS. DVZ neemt géén inhoudelijk interview meer af over de asielmotieven van de vreemdeling, en neemt ook geen beslissingen meer. Hierop zijn enkele belangrijke uitzonderingen (zie onder **: beslissingen omtrent Dublin, meervoudige asielaanvragen en opsluiting).

Registratie asielaanvraag + afleveren bijlage 25/26 (art. 50-51 Vw)

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen asielzoekers die het land regelmatig binnenkomen (art. 51 Vw + art. 79 Vb), en asielzoekers die zonder de vereiste binnenkomstdocumenten hun aanvraag doen (art. 50 Vw + art. 72 Vb). Wie aan de grens tegengehouden wordt en er asiel aanvraagt, krijgt een bijlage 25 afgeleverd, wie te Brussel asiel aanvraagt, krijgt een bijlage 26.

Inschrijving wachtregister en A.I.

De asielzoeker wordt door DVZ onmiddellijk in het wachtregister ingeschreven (art. 71/2 §3 Vb), en ontvangt een bijlage 26. Binnen de acht werkdagen dient de vreemdeling zich vervolgens aan te melden bij het gemeentebestuur. Na controle van de effectieve verblijfplaats overhandigt het gemeentebestuur een **attest van immatriculatie**, met een geldigheidsduur van drie maanden (art. 74 Vb). Dit attest kan drie maal verlengd worden voor telkens drie maanden. Na een jaar wordt het verlengd met een duur van telkens één maand⁴.

Let op: sommige asielzoekers krijgen géén A.I.

- Personen die vastgehouden worden in een **gesloten centrum**, krijgen gedurende het verloop van de asielprocedure géén A.I. (art. 74 §2 Vb). Zij volgen een versnelde procedure (zie verder).
- Wie opgevangen wordt in **crisisopvang (bv. hotel)**, kan op dat adres niet ingeschreven worden en ontvangt geen A.I.

Gebrek aan A.I. geeft problemen bij de afgifte van een arbeidskaart C na 6 maanden procedure.

⁴ zie Omzendbrief 21-06-2007, p. 30

Bijlage 35 tijdens beroep

Na een negatieve beslissing door het CGVS en daaropvolgend bevel om het grondgebied te verlaten van DVZ (bijlage 13quinquies) worden bijlage 26 en A.I. ingetrokken (art. 75 Vb). Tijdens het schorsend beroep voor de RVV krijgt de asielzoeker een **bijlage 35** afgeleverd (zie verder).

Praktijk: Sedert februari 2008 wordt geen bijlage 35 meer afgeleverd aan asielzoekers in beroep. Het A.I. blijft verder verlengd tijdens het beroep RVV. Een ev. bijlage 13 qq wordt pas afgeleverd nadat de RVV negatief heeft beslist (tenzij de asielzoeker geen beroep aantekent).

Vaststellen woonplaatskeuze (art. 51/2 Vw)

De asielzoeker moet in België woonplaats kiezen. Een oproep voor het gehoor bij het CGVS kan geldig gebeuren op het adres van woonplaatskeuze OF rechtstreeks aan de persoon (tijdens het kort gehoor op DVZ).

Afnemen vingerafdrukken (art. 51/3 Vw)

Een vaak gebruikt motief om asiel te weigeren is het gebruik van valse identiteit. Via het SchengenInformationSystem (SIS) kunnen vingerafdrukken van asielzoekers in heel het Schengengebied vergeleken worden.

Vaststellen taal procedure (art. 51/4 Vw)

Deze taal geldt voor de volledige asielprocedure (CGVS, RVV én Raad van State). Deze taal geldt bovendien ook voor een eventuele aanvraag artikel 9bis of 9ter Vw, ingediend tot zes maanden na afloop van de asielprocedure (zie verder 'Regularisatie').

Kort gehoor (identiteit, herkomst, reisweg) (art. 51/10 Vw)

De DVZ blijft verantwoordelijk voor het eerste oriënterende gehoor. Dit wordt echter sterk ingekort in vergelijking met vroeger. Tijdens dit gehoor worden vragen gesteld omtrent de identiteit, de herkomst en de reisweg. Dit gehoor zal in principe de dag van de asielaanvraag gebeuren, tenzij de asielzoeker de proceduretaal niet spreekt en er niet onmiddellijk een tolk voorhanden is. In dat geval zal het gehoor in de regel uiterlijk de dag nadien plaatshebben. Over de wijze waarop dit gehoor gebeurt, zie Procedurereglement.

Documenten ter ondersteuning asielaanvraag in ontvangst nemen

Vragenlijst CGVS samen invullen (art. 51/10 Vw)

Tijdens het gehoor wordt met behulp van een ambtenaar van DVZ een vragenlijst ingevuld. Deze vragenlijst dient als voorbereidend document voor het eigenlijke onderzoek door het CGVS, dat sedert 1 juni 2007 de enige asielinstantie is met onderzoeksbevoegdheid. In deze vragenlijst wordt de asielzoeker onder andere verzocht om de redenen weer te geven die hem er toe hebben aangezet een asielaanvraag in te dienen, alsook de mogelijkheden van terugkeer naar het land dat hij ontvlucht is.

De vragenlijst beoogt niet een volledig zicht te bekomen op de redenen van vertrek van de asielzoeker. De gegrondheid van de vrees of het reëel risico die aan de basis liggen van de asielaanvraag kunnen dus niet louter op basis van de vragenlijst worden beoordeeld. In principe zal in de motivatie van een asielbeslissing geen gebruik worden gemaakt van tegenstrijdigheden tussen enerzijds verklaringen in de vragenlijst en latere verklaringen op het CGVS. Dit geldt eveneens voor de

vaststelling van het niet vermelden van bepaalde feiten in de vragenlijst. De vaststelling van een zeer flagrante tegenstrijdigheid, waarvoor de asielzoeker geen plausibele uitleg geeft, kan echter als element naast andere elementen in de motivatie van de beslissing worden gebruikt.

De vragenlijst mag in het Nederlands of het Frans worden ingevuld, ongeacht de taal van de procedure (dus een Franstalige vragenlijst mag in het Nederlands worden ingevuld en vice versa). Indien de vragenlijst in een andere taal dan het Nederlands of het Frans aan het CGVS wordt overgemaakt, zal het CGVS in een vertaling voorzien.

De vragenlijst wordt nagelezen in de taal van de asielzoeker, waarna deze nog correcties kan aanbrengen (art. 17§1 Procedurereglement). De verklaring moet ter goedkeuring voorgelegd worden aan de asielzoeker. Hij mag weigeren te ondertekenen. In dat geval wordt melding gemaakt van de reden van weigering. Een kopie van de vragenlijst wordt automatisch meegegeven op de dag van het invullen van de vragenlijst.

Vragenlijst thuis invullen?

De asielzoeker kan ervoor kiezen deze vragenlijst thuis in te vullen. In dat geval krijgt hij de vragenlijst mee, en moet deze binnen de 5 kalenderdagen naar het CGVS gestuurd worden. Dit heeft wel enkele gevolgen: de asielzoeker geniet niet langer de rechtstreekse bijstand van een verhoorder en een tolk, en moet zelf instaan voor het tijdig overmaken van de vragenlijst aan het CGVS (per post of persoonlijke afgifte). In de meeste gevallen zal hij hiervoor beroep moeten doen op een sociaal assistent, een vertaalbureau, advocaat of ander persoon...

Beslist de asielzoeker de vragenlijst niet, onvolledig of laattijdig in te vullen, dan zal hiervoor geen sanctie worden ondernomen, en zal het gehoor op het CGVS onverminderd plaatsvinden.

Beslissingsbevoegdheid DVZ

DVZ neemt géén inhoudelijk interview meer af over de asielmotieven van de vreemdeling, en neemt ook geen beslissingen meer. Hierop zijn 3 belangrijke uitzonderingen:

**** Beslissing inzake Dublinonderzoek (art. 51/5 Vw)**

De procedure is ongewijzigd: DVZ behoudt beslissingsbevoegdheid.

DVZ blijft verantwoordelijk voor het Dublin-onderzoek. De criteria die bepalen welke staat bevoegd is voor de asielaanvraag, vind je in de Dublinverordening 343/2003 van 18 februari 2003. De termijn om de overname aan een andere lidstaat te verzoeken, bedraagt 3 maanden. De termijn voor een reactie van de andere lidstaat bedraagt 2 maanden. Er bestaat een spoedprocedure van 1 maand ingeval van opsluiting.

De mogelijkheden tot opsluiting in een gesloten centrum zijn wel verruimd: vroeger kon een asielzoeker enkel opgesloten worden na afloop van het Dublinonderzoek, in afwachting van de effectieve overname (na afgifte bijlage 26quater). Nu kan een asielzoeker *tijdens* het Dublinonderzoek reeds worden opgesloten, in afwachting van een antwoord van de staat aan wie de overname wordt gevraagd (afgifte bijlage 26 met vermelding 'Dublin'). Opsluiting kan in volgende gevallen:

- Asielzoeker met een verstreken visum voor een andere Dublin-staat;
- Asielzoeker zonder geldige binnenkomstdocumenten die verklaard heeft in een andere Dublin-staat te hebben verbleven;
- Asielzoeker van wie na afname van de vingerafdrukken vast komt te staan dat hij in andere Dublin-staat verbleven heeft;

In principe mag de opsluiting niet meer bedragen dan 1 maand, maar deze periode kan worden verlengd met 1 maand indien het om een 'buitengewoon complexe' aanvraag gaat. In geval van overdracht kan de detentie worden verlengd.

Tegen een beslissing tot opsluiting tijdens het Dublinonderzoek (bijlage 39ter), of een beslissing tot overname (bijlage 26quater) staat enkel een beroep tot annulatie en schorsing open bij de RVV.

Dublincijfers 2010: in 2010 waren er in totaal 3.382 'Eurodac'-hits, voornamelijk uit Polen (701), Griekenland (447), Duitsland (333), Italië (246) en Nederland (242).

Update 2011: Geen Dublinuitwijzingen meer naar Griekenland

Zaak MSS tegen België en Griekenland: Op 21 januari 2011 heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens uitspraak gedaan in de zaak MSS tegen België en Griekenland. EHRM arrest nr. 30696/09 veroordeelt beide landen voor onmenselijke behandeling en gebrekkige rechtsbescherming van asielzoekers in het kader van de Dublin verordening. Asieldossiers die volgens de Dublincriteria naar Griekenland zouden moeten worden gestuurd, worden nu door het CGVS ten gronde behandeld.

**** Beslissing inzake meervoudige asielaanvragen (art. 51/8 Vw)**

De procedure is ongewijzigd: DVZ behoudt beslissingsbevoegdheid.

DVZ blijft bevoegd voor beslissingen inzake meervoudige asielaanvragen. Bij een meervoudige asielaanvraag gaat DVZ na of de asielzoeker relevante nieuwe elementen inroept.

Het indienen van een 2^e of 3^e... asielaanvraag houdt enkele risico's in:

- De DVZ neemt een tweede/derde asielaanvraag 'niet in overweging' wanneer er klaarblijkelijk geen nieuwe elementen werden aangebracht (art. 51/8 Vw). Tegen een dergelijke beslissing staat enkel een beroep tot nietigverklaring open bij de RVV. Er kan geen schorsingsberoep worden ingesteld⁵.
- Wie een nieuwe asielaanvraag indient, kan opgesloten worden in een gesloten centrum (art. 74/6 §1bis, 9° Vw). De asielaanvraag wordt in dat geval sneller behandeld, er is een korte beroepstermijn (zie verder 'Termijnen') en bij negatief resultaat kan gemakkelijk gerepatriëerd worden.
- Elke nieuwe asielaanvraag wordt afgekeurd indien de vorige aanvraag afgewezen werd op grond van fraude of ongeloofwaardigheid.
- Vanaf de derde asielaanvraag heeft de asielzoeker geen recht meer op materiële opvang, zolang zijn dossier niet doorgestuurd werd naar het CGVS voor behandeling (zie verder 'Opvang', maatregel in voege sinds 10-01-2010).

Tegen een beslissing van niet-inoverwegingname tijdens de asielprocedure (bijlage 13quater) staat enkel een annulatieberoep open bij de RVV.

**** Beslissing tot opsluiting (art. 74/6 Vw)**

DVZ krijgt uitgebreide beslissingsbevoegdheid.

In de nieuwe procedure worden de mogelijkheden tot opsluiting van de asielzoeker in een gesloten centrum danig verruimd. De asielprocedure van asielzoekers in detentie verloopt inhoudelijk op dezelfde manier als hierboven beschreven, maar de procedure wordt wel versneld:

- Beroepstermijn voor RVV is 15 dagen i.p.v. 30 dagen.
- Beslissing binnen de 15 dagen voor het CGVS
- Beslissing binnen de 5 dagen voor de RVV (zie verder 'Termijnen').

⁵ Sedert 08-01-2009 zijn de 'technische weigeringen' ingeperkt: DVZ moet een nieuwe asielaanvraag voortaan in aanmerking nemen als de vorige asielaanvraag op bepaalde technische gronden geweigerd werd (art. 51/8 Vw).

De wet bepaalt 15 gronden van opsluiting tijdens de asielprocedure.

Enkele voorbeelden:

- Een asielzoeker die minder dan 10 jaar geleden werd uitgezet uit het land;
- Een asielzoeker die, vooraleer België binnen te komen, meer dan 3 maanden in een ander veilig land verbleven heeft;
- Een asielzoeker die een asielaanvraag indient na de termijn van 8 werkdagen en daarvoor geen verantwoording geeft;
- Een asielzoeker die een eerdere asielaanvraag verzwijgt;
- Een asielzoeker die zich heeft ontdaan van identiteits- of reisdocumenten wanneer deze ertoe konden bijdragen dat zijn identiteit of nationaliteit wordt vastgelegd;

Tegen een beslissing tot opsluiting tijdens de asielprocedure (bijlage 39bis) staat enkel een annulatie- en schorsingsberoep open bij de RVV, en een procedure tot invrijheidsstelling bij de Raadkamer.

Praktijk april 2009: Niet-beëdigde tolken bij opsluiting

DVZ deelt mee dat advocaten voortaan ook een niet-beëdigde tolk mogen meenemen bij hun bezoek aan een vreemdeling die opgesloten is in een gesloten centrum.

Duur vasthouding (art. 74/6 §2 Vw)

De duur van de vasthouding mag 2 maanden niet te boven gaan.

Ingeval er een uitvoerbaar bevel is afgeleverd, mag de vasthouding telkens met 2 maanden verlengd worden (wanneer er stappen tot effectieve uitwijzing worden genomen en wanneer deze uitwijzing binnen redelijke termijn mogelijk is). Na 5 maanden te zijn vastgehouden, moet de vreemdeling in vrijheid gesteld worden.

Ingeval verdere vasthouding nodig is ter bescherming van de openbare orde of nationale veiligheid, kan de vreemdeling verder vastgehouden worden, tot een max. duur van 8 maanden.

Update april 2009: Opeenvolgende beslissingen tot detentie

Vreemdelingen die administratief worden vastgehouden in functie van een repatriëring, krijgen soms te maken met verschillende opeenvolgende beslissingen tot detentie. Tot nu toe werd een nieuwe detentie niet automatisch verwittigd aan de advocaat. DVZ is bereid om dat voortaan wél te doen als de cliënt zijn toestemming geeft.

Onderzoek ten gronde door het CGVS

De asielaanvragen waarvoor België verantwoordelijk is in toepassing van de Dublin-verordening worden onmiddellijk ten gronde onderzocht door het CGVS. Het CGVS onderzoekt of de asielzoeker vluchteling is in de zin van de Conventie van Genève. Als betrokkene geen Conventievluchteling blijkt te zijn, gaat het CGVS na of hij in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming.

De opsplitsing tussen de ontvankelijkheidsfase en de gegrondheidsfase in de asielprocedure vervalst. Het CGVS zal elk vluchtverhaal meteen in zijn geheel onderzoeken (zowel wat de ontvankelijkheid als de gegrondheid betreft), en neemt slechts één beslissing. De erkenningdgraad van het CGVS ligt momenteel vrij hoog: 19% (2009), 21% (2010).

Afnemen interview

De asielzoeker wordt opgeroepen voor een interview (zie hieronder: 'Betekeningen'). Wie niet aanwezig kan zijn op het interview moet uiterlijk de 15e dag na de vooropgestelde datum reageren (art. 57/10 Vw).

De vragenlijst die werd ingevuld op DVZ dient als voorbereidend document voor het interview (artikel 57/8 Vw).

Na het gehoor wordt de neerslag ervan niet herlezen (tenzij de kandidaat vluchteling erom zou vragen).

Daarna wordt het verslag ondertekend door de dossierbehandelaar. De asielzoeker krijgt géén kopie mee van het interview.

De advocaat kan wel, als voorbereiding op een beroep bij de RVV, het dossier inkijken op het CGVS. Het gehoorverslag zit in het dossier. Hiervoor neemt de advocaat contact op met de dienst Advocaten van het CGVS (tel: 02/205.52.38).

Let op: de neerslag van het CGVS kan beknopt zijn, of onvolledig. De actieve aanwezigheid van een advocaat tijdens het interview kan hier (met het oog op een ev. beroep) echt belangrijk zijn!⁶

Gehoorverslag

Het gehoorverslag wordt toegestuurd nadat de beslissing is genomen.

In principe kunnen de advocaten direct na het gehoor een formulier invullen en dan zal binnen drie dagen na de beslissing de documenten uit het dossier worden opgestuurd (per mail/post).

Verzoek om bijkomende inlichtingen (art. 57/10 Vw)

Eén interview door het CGVS is verplicht, maar het CGVS kan de persoon later nog om 'bijkomende inlichtingen' vragen. Als men een vraag om inlichtingen krijgt, dan moet men daar binnen de 30 dagen schriftelijk op antwoorden (zonder dat er enig interview aan te pas komt).

Betekeningen door het CGVS (art. 57/8 Vw)

Betekeningen van *oproepingen* voor het CGVS kunnen geldig gebeuren ofwel aan de persoon zelf op DVZ (tijdens het eerste gehoor), ofwel op het adres van de gekozen woonplaats (per aangetekende brief/per drager tegen ontvangstbewijs). Een kopie van deze oproeping wordt aan de advocaat meegedeeld. De asielzoeker zelf is

⁶ R.v.St. nr. 173.899 van 07-08-2007 (oude asielprocedure): in casu werden de nota's van de advocaat van de asielzoeker naast de nota's van het CGVS gelegd. De nota's van de advocaat waren uitgebreider en duidelijker dan die van het CGVS. De negatieve beslissing van het CGVS (onontvankelijk wegens asielverhaal ongeloofwaardig) werd door de R.v.St. vernietigd wegens gebrek aan motivatie.

verantwoordelijk voor het doorgeven van ev. adreswijzigingen. Is de gekozen woonplaats op het adres van de advocaat, dan gebeurt de oproeping per fax. Ook *beslissingen* worden op deze manier betekend. De beroepstermijn voor de RVV (30 dagen, tenzij opsluiting: 15 dagen) begint in principe te lopen vanaf de derde dag na het verzenden per post (art. 53bis Ger.Wb.). Uitzondering: wanneer de woonplaatskeuze bij de advocaat gebeurt is, begint de termijn te lopen de dag volgend op het versturen door de fax (art. 57/8 Vw).

Hoe dagen tellen?

De dies *a quo* is niet inbegrepen, de dies *ad quem* wel. Ook zaterdagen, zondagen en feestdagen worden meegeteld. Als de termijn echter afloopt op een zaterdag, zondag of feestdag, wordt deze verlengd tot de eerstvolgende werkdag.

Beslissing CGVS (art. 57/6 Vw)

Het CGVS⁷ kan de status van vluchteling of bijkomende bescherming toekennen of weigeren.

Ingeval van positieve beslissing wordt betrokkene ingeschreven in het vreemdelingenregister (art. 76-77 Vb).

Ingeval van negatieve beslissing is beroep mogelijk bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (beroepstermijn: 30 dagen).

Het CGVS kan nog steeds een 'humanitaire clausule' inschrijven in haar negatieve beslissing. Niet-terugleidingsclausules (NTC's) blijven ook mogelijk maar zijn niet meer verplicht (eerder dan een NTC zal het CGVS nu de bijkomende beschermingsstatus toekennen).

Update januari 2009: In artikel 52 Vw werden een aantal technische weigeringsgronden van de asielaanvraag opgeheven⁸.

Betekening bevel om het grondgebied te verlaten?

Het BGV (bijlage 13quinquies) wordt reeds afgeleverd wanneer het CGVS negatief beslist heeft. Tijdens het opschortend beroep voor de RVV, blijft de asielzoeker in het bezit van dit bevel (samen met de bijlage 35 of A.I., zie verder).

Update februari 2008: geen bevel, wel verlenging A.I.

Er wordt na een negatieve beslissing van het CGVS enkel nog een bijlage 13 qq afgeleverd wanneer de asielzoeker níet in beroep gaat bij de RVV. Wie wel beroep aantekent bij de RVV krijgt géén bijlage 35 meer afgeleverd, maar ziet zijn A.I. verder verlengd. Een bevel wordt dan pas afgeleverd nadat de RVV negatief heeft beslist (zie verder onder RVV 'Betekening BGV')

Asielaanvraag door (kandidaat-) EU-lidstaten (art. 57/6, 2°)

Voor EU-onderdanen en kandidaat-onderdanen, is een speciale regeling uitgewerkt met betrekking tot de behandeling van hun asielaanvraag (art. 57/6, 2° Vw). De Commissaris-generaal heeft hier de bevoegdheid om hun aanvraag 'niet in overweging te nemen' indien uit hun verklaring niet duidelijk blijkt dat zij een gegronde vrees voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag hebben of een reëel risico lopen op ernstige schade zoals hierboven gedefinieerd. Deze beslissing moet genomen worden binnen de 5 werkdagen.

⁷ meer bepaald: de Commissaris-generaal of zijn adjunct (art. 57/9 Vw)

⁸ Wet van 22 december 2008 houdende diverse bepalingen, B.S. 29-12-2008

Opgelet: Tegen een dergelijke beslissing kan enkel een schorsings- en annulatieberoep worden ingesteld bij de RVV, waarbij enkel de wettigheid van de beslissing van de Commissaris-generaal kan worden getoetst. Dit beroep moet ingesteld worden binnen de 30 dagen en heeft geen schorsende werking (zie verder 'RVV als annulatierechter').

Termijnen behandeling CGVS

Voor de oproeping en de beoordeling door het CGVS is in principe **geen termijn** vastgelegd. De Kwalificatierichtlijn stelt een beslissingstermijn van 6 maanden voor. Je kan 6 maanden hanteren als richtlijn voor een gemiddelde behandeling. In een aantal specifieke gevallen is een kortere termijn bedongen. Ook hier gaat het om richttermijnen (niet afdwingbaar):

- beslissing binnen de 15 dagen voor asielzoekers die vastgehouden worden (art. 52/2 Vw)
- beslissing binnen de 15 dagen als de minister gebruikt maakt van zijn 'injunctierecht' (=het CGVS verzoekt om de aanvraag bij voorrang te behandelen) (art. 52/2 Vw)
- beslissing binnen de 2 maanden als het om een 'kennelijk ongegronde of bedrieglijke' aanvraag gaat (art. 52 Vw)
- beslissing van niet-inoverwegingname binnen de 5 dagen voor EU-onderdanen (art. 57/6, laatste lid Vw)

De gemiddelde behandelingstermijn voor het CGVS bedroeg in 2010 9,5 maanden.

Achterstand CGVS

In 2010 is de achterstand op het CGVS opnieuw opgelopen tot 6.500 dossiers.

Verlies van status door opheffing of intrekking (art. 57/6 Vw)

Het CGVS krijgt de bevoegdheid om de status van vluchteling of de bijkomende beschermingsstatus *op te heffen* (art. 57/6, 4° Vw) wanneer de persoon die dit statuut geniet niet langer vervolging vreest (art. 55/3 Vw), of niet langer bijkomende bescherming nodig heeft (art. 55/5 Vw). Dit kan bv. het geval zijn n.a.v. de gewijzigde situatie in het herkomstland.

Het CGVS kan daarnaast de status van vluchteling of de bijkomende beschermingsstatus ook *intrekken* (art. 57/6, 7° Vw), wanneer de persoon dit statuut verworven heeft op basis van valse verklaringen of fraude.

De minister kan op basis van zijn injunctierecht het CGVS ook verzoeken om de vluchtelingenstatus of de bijkomende beschermingsstatus op te heffen of in te trekken (art. 49 §2 Vw en art. 49/2 §4 Vw). Dit injunctierecht van de minister is wel aan een termijn van 10 jaar gebonden, te rekenen vanaf de asielaanvraag.

Beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Personen wiens asielaanvraag wordt geweigerd door het CGVS, kunnen binnen de 30 dagen (verkorte termijn 15 dagen indien opgesloten) een beroep indienen bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (art. 39 Vw).

De RVV vervangt de Vaste Beroepscommissie, en is een rechtbank die in asielzaken over volle rechtsmacht beschikt. D.w.z. dat zij de beslissing van het CGVS kan bevestigen (weigering van statuut) of hervormen (statuut toch toekennen).

De RVV heeft echter géén eigen onderzoeksbevoegdheid en moet zich voor zijn beslissing ten gronde baseren op het dossier van het CGVS.

De procedure is formeel en schriftelijk.

Procedurereglement RVV

Alle technische details voor de opmaak van het verzoekschrift vind je in het 'Procedurereglement RVV' (K.B. 21-12-2006, B.S. 28-12-2006).

Schriftelijke procedure (art. 39/60 Vw)

Alle relevante elementen moeten opgenomen worden in het verzoekschrift voor de RVV. Immers: het is in principe niet meer mogelijk om ándere middelen aan te voeren dan deze die in het verzoekschrift zijn uiteengezet. Ook elementen omtrent subsidiaire bescherming moeten uitdrukkelijk worden opgenomen in het verzoekschrift. De partijen en hun advocaat kunnen ter zitting mondeling hun bemerkingen toelichten, maar enkel voor zover deze werden vermeld in het verzoekschrift. De RVV heeft immers geen eigen onderzoeksbevoegdheid⁹. De rol van de advocaat wordt dus belangrijker.

Uitzondering: nieuwe elementen ter zitting (art. 39/76 Vw)

De wet bepaalt een uitzondering op de regel dat het niet mogelijk is ter zitting andere middelen aan te voeren dan deze in het verzoekschrift uiteengezet. De RVV kan **elk nieuw gegeven** in aanmerking nemen dat ter kennis wordt gebracht door de partijen, met inbegrip van hun verklaringen tijdens de zitting onder de cumulatieve voorwaarde dat:

- a. deze gegevens steun vinden in het rechtsplegingsdossier
- b. ze van aard zijn op zekere wijze het gegrond of ongegrond karakter van het beroep te kunnen aantonen
- c. de partij aannemelijk maakt dat zij deze nieuwe gegevens niet eerder in de procedure kon mededelen.

Rechtspraak R.v.St. 08-10-2008: Nieuwe elementen uiterlijk op de zitting

Nieuwe elementen moeten uiterlijk op de zitting voor de RVV ingeroepen worden. Na de zitting, tijdens het beraad, kunnen nieuwe elementen onmogelijk nog de debatten doen heropenen.

Formele procedure (art. 39/69 Vw)

Het verzoekschrift voor de RVV moet aan een aantal formaliteiten voldoen:

→ Formaliteiten op straffe van nietigheid:

- a. de naam, nationaliteit, woonplaats van de verzoekende partij en het dossiernummer

⁹ De R.v.St. heeft op 25-01-2008 een principiële arrest geveld over de onderzoeksbevoegdheid van de RVV in asielzaken. I.c. had de RVV op eigen initiatief een recent stuk over het land van herkomst opgehaald van het internet. Gezien het gebrek aan eigen onderzoeksbevoegdheid, besloot de R.v.St. dat de RVV hiermee de wet overtrad. Het opzoeken van informatie is in strijd met het begrip 'algemeen bekende feiten'.

- b. de beslissing waartegen het beroep is gericht
- c. een uiteenzetting van de feiten en de middelen die ter ondersteuning van het beroep worden ingeroepen
- d. in geval van nieuwe gegevens: een uiteenzetting waarom er ernstige aanwijzingen bestaan van gegronde vrees voor vervolging in de zin van de Conventie van Genève of van reëel risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4 Vw. Tevens moet de reden vermeld worden waarom deze gegevens niet op het gepaste ogenblik aan het CGVS konden medegedeeld worden
- e. de taal waarin de asielzoeker ter zitting moet worden gehoord
- f. verzoekschrift ingediend in het Nederlands of het Frans, naargelang de taal van behandeling

→ Formaliteiten op straffe van niet op de rol plaatsen

- a. toevoegen: afschrift van de bestreden akte of van het stuk waarbij de handeling ter kennis is gebracht van de verzoekende partij
- b. toevoegen: zes afschriften van verzoekschrift
- c. rolrecht moet betaald worden
- d. verzoekschrift ondertekend door de verzoeker of zijn advocaat
- e. de keuze van woonplaats in België
- f. inventaris van alle stukken + overeenkomstige nummering van de stukken

Wanneer de zaak niet op de rol geplaatst wordt, wordt verzoeker daarvan per brief verwittigd. Hij krijgt 8 dagen de tijd om het verzoekschrift te regulariseren (art. 39/69 Vw).

Een verzoekschrift dat niet, laattijdig of onvolledig werd geregulariseerd, wordt geacht niet te zijn ingediend.

Leeftijd

Minderjarigen die over voldoende onderscheidingsvermogen beschikken, kunnen in eigen naam een beroep instellen voor de RVV. De rechtspraak aanvaardt dit ongeveer vanaf 14-15 jaar¹⁰. Echter, een rechterlijke voogdijplaatsing weerlegt dit onderscheidingsvermogen, waardoor het beroep ingediend dient te worden door de voogd¹¹.

Taal

Op straffe van niet-ontvankelijkheid, moet het verzoekschrift worden ingediend in het Nederlands of het Frans, afhankelijk van de proceduretaal die werd bepaald bij het indienen van de asielaanvraag (art. 39/18 Vw).

Ook andere procedurestukken moeten in deze taal worden toegevoegd, of voorzien zijn van een eensluidend verklaarde vertaling.

→ De Raad is niet verplicht de documenten in overweging te nemen, indien de procedurestukken niet in de taal zijn opgesteld die bepaald is bij het indienen van de asielaanvraag (art. 8 PR RVV). Een vertaling is echter niet nodig voor algemeen bekende informatie, bv. verslagen over landen van herkomst die beschikbaar zijn op het Internet.

→ Tijdens de zitting kan een **tolk** worden aangevraagd.

¹⁰ RVV 21 april 2008, n° 10.221

¹¹ RVV 3 april 2009, n° 25.622

Rolrecht (art. 39/68-1 Vw en art. 9/2 Procedurereglement RVV) (*sedert 1 april 2011*)
Een rolrecht (van 175€) moet betaald worden door een storting in euro's op een rekening bij de RvV. Deze rekening wordt meegedeeld in de beschikking waarbij men in kennis wordt gesteld van het verschuldigde rolrecht. De betaling moet gedaan worden binnen de acht dagen, en moet het refertenummer vermelden. Het rolrecht geldt **niet** voor vreemdelingen die het **pro-deo voordeel** genieten.

Overzichtsnota rolrecht RVV: De overzichtsnota van de RvV over het rolrecht van advocaten (pro-deo) bespreekt verschillende situaties die kunnen ontstaan en de bijbehorende stappen die kunnen worden ondernomen indien er problemen zijn.

Pro-deo advocaat (art. 9/1 Procedurereglement RVV) (*sedert 1 april 2011*)

Het nieuwe artikel 9/1 bepaalt dat iedere partij in een procedure voor de RvV het voordeel van het pro deo kan vragen bij haar verzoekschrift. Het voordeel van het pro deo wordt toegekend aan:

- iedere persoon die bijstand ontvangt van een openbaar centrum dat maatschappelijke hulp verstrekt op overlegging van een attest van dit centrum;
- iedere persoon die opgesloten, gevangen gehouden of vastgehouden wordt op een bepaalde plaats in het Rijk, op overlegging van een attest van de inrichting waarin hij van zijn vrijheid is beroofd;
- iedere minderjarige op overlegging van een identiteitsbewijs of van enig ander document dat zijn staat bewijst;
- iedere persoon die juridische tweedelijnsbijstand ontvangt in de zin van artikel 508/1 van het Gerechtelijk Wetboek, op overlegging van een attest waaruit blijkt dat deze juridische bijstand hem werd toegekend;
- iedere andere persoon die over onvoldoende financiële middelen beschikt om het rolrecht te voldoen op overlegging van bewijskrachtige documenten die bewijzen dat zijn inkomsten ontoereikend zijn.

Boete wegens kennelijk onrechtmatig beroep (art. 9/3 Procedurereglement RVV) (*sedert 1 april 2011*)

De boete wegens 'kennelijk onrechtmatig beroep' (van 125€ tot 2.500€) wordt geïnd door de aangestelden van de administratie der Registratie en Domeinen. Dat gebeurt overeenkomstig de bepalingen van het vijfde deel van het Gerechtelijk Wetboek die op het beslag en de tenuitvoerlegging betrekking hebben.

Beroepstermijn (art. 39/57 Vw)

Het beroep moet **30 dagen** na de regelmatige kennisgeving van de beslissing worden ingediend (art. 39/57). Ingeval van opsluiting, bedraagt de beroepstermijn slechts **15 dagen** (zowel in kader van asiel als bij annulatieberoepen!).

De beroepstermijn begint te lopen (art. 39/57§2) :

1° wanneer de kennisgeving is gebeurd bij een ter post aangetekende brief met ontvangstbewijs, vanaf de eerste dag die volgt op deze waarop de brief aangeboden werd op de woonplaats van de geadresseerde of, in voorkomend geval, op zijn verblijfplaats of op zijn gekozen woonplaats;

2° wanneer de kennisgeving is gebeurd bij aangetekende brief of bij gewone brief, vanaf de derde werkdag die volgt op die waarop de brief aan de postdiensten overhandigd werd, tenzij de geadresseerde het tegendeel bewijst;

3° wanneer de kennisgeving is gebeurd door afgifte tegen ontvangstbewijs, vanaf de eerste dag die volgt op de afgifte of de weigering tot ontvangst;

4° wanneer de kennisgeving is gebeurd per fax, vanaf de eerste dag die volgt op die van de verzending.

De vervaldag is in de termijn begrepen. Is die dag echter een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de vervaldag verplaatst op de eerstvolgende werkdag.

Wordt als werkdag beschouwd, elke dag niet zijnde een zaterdag, zon- of feestdag.

Grondwettelijk Hof 81/2008: beroepstermijn van 15d naar 30d

Het Hof heeft de (oude) beroepstermijn van 15 dagen vernietigd, wegens ongelijkheid met andere procedures RVV. Wetswijziging 6 mei 2009 (B.S. 19-05-2009).

Beroep na frauduleuze asielaanvraag?

Een asielzoeker wiens asielaanvraag geweigerd wordt door het CGVS omwille van fraude (bv. gebruik van valse documenten, leugens in asielverhaal), wordt veelal geweigerd door de RVV (beroep onontvankelijk wegens gebrek aan wettig belang).

Update maart 2009: De Raad van State heeft in twee cassatiearresten van 18 maart 2009 (nr. 191.585 en nr. 191.586) evenwel geoordeeld dat fraude er niet aan in de weg staat dat een afgewezen asielzoeker over het vereiste wettige belang beschikt om die beslissing met een beroep bij de RVV aan te vechten, tenzij zou blijken dat het beroep tot nietigverklaring zelf door bedrog is aangetast.

Inzage dossier

- *Op het CGVS:* Inzage van het dossier is mogelijk bij het CGVS voor de asielzoeker en de advocaat, ten vroegste 24 uur na aanvraag ter inzage. Contact: Dienst Advocaten, tel: 02/205.52.38 of dienstadvocaten@ibz.fgov.be.
- *Op de RVV:* De asielzoeker en zijn advocaat kunnen ter griffie inzage nemen van het dossier gedurende de termijn bepaald in de beschikking tot vaststelling van de rechtsdag (art. 39/61 Vw). Contact: tel: 02/791.60.00 (NL) en tel: 02/791.61.95 (FR).

Betekeningen door de RVV (art. 39/57-1 en 39/58 Vw)

Betekeningen door de RVV gebeuren **enkel aan het adres van gekozen woonplaats!!** Wie woonplaatskeuze doet bij zijn advocaat, krijgt dus geen oproeping of beslissing betekend op het adres van feitelijk verblijf.

De processtukken, alsook de betekeningen, kennisgevingen en oproepingen worden door de Raad verzonden **bij ter post aangetekende brief**, of per bode met ontvangstbewijs. Op voorwaarde dat het geen oproeping betreft, mogen de verzendingen echter bij gewone brief of bij fax worden gedaan (wanneer de ontvangst ervan geen termijn doet ingaan). Wanneer een partij woonplaats heeft gekozen bij een advocaat kunnen de processtukken, betekeningen, kennisgevingen én oproepingen rechtsgeldig geschieden per fax.

Verplichte aanwezigheid ter zitting! (art. 39/59 §2 Vw)

Ongeacht het schriftelijk karakter van de procedure, moeten beide partijen (CGVS en asielzoeker) verplicht verschijnen op de zitting (of er vertegenwoordigd zijn door hun advocaat).

- Wie zich niet aanmeldt op het interview bij de RVV (en niet vertegenwoordigd wordt door zijn advocaat), wordt ten gronde afgewezen (art. 39/59 Vw).
Opmerking: in de praktijk wordt 2 dagen de tijd gegeven om een geldige reden van afwezigheid op te geven (te weten: overmacht).
- Wanneer het CGVS niet verschijnt ter zitting en de vordering van de asielzoeker 'onontvankelijk of kennelijk ongegrond' zou zijn, kan de RVV toch in het voordeel van het CGVS beslissen (basis: arrest R.v.St. 21-10-2005)

De zitting op de RVV is zeer kort (gemiddeld 5 à 15 minuten). Dit volgt uit het feit dat de RVV geen onderzoeksbevoegdheid heeft, en alles eigenlijk al in het dossier staat.

Beslissing RVV (art. 39/76 Vw)

De RVV kan een beslissing van het CGVS:

- a. bevestigen (statuut weigeren) (*zoals de oude VBV*).
(In 2010: 91%)
- b. hervormen (statuut toekennen) (*zoals de oude VBV*)
(In 2010: 4%)
- d. vernietigen en terugsturen naar het CGVS (*nieuw!*)
(In 2010: 5%)

Deze derde en nieuwe bevoegdheid van de RVV komt tegemoet aan het gebrek aan eigen onderzoeksbevoegdheid: als zij vindt dat er essentiële elementen in het dossier ontbreken om zich uit te spreken over het beroep, kan zij de beslissing annuleren en het dossier terugsturen naar het CGVS. Het CGVS moet dan een nieuwe beslissing nemen.

Schorsend beroep (art. 111 Vb) = bijlage 35

Het beroep bij de RVV heeft een automatisch schorsend effect. Er kan dus niet verwijderd worden vooraleer de RVV een uitspraak heeft gedaan. Het gemeentebestuur zal (op instructie van DVZ) het attest van immatriculatie van betrokkene intrekken en een **bijlage 35** afleveren. Deze bijlage 35 wordt maandelijks verlengd. De vreemdeling blijft tevens in het bezit van zijn bevel om het grondgebied te verlaten (bijlage 13quinqies), dat evenwel niet uitvoerbaar is zolang het beroep hangend is.

Indien de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in beroep de negatieve beslissing bevestigt, zal de Dienst Vreemdelingenzaken instructie geven om de bijlage 35 in te trekken, en om een nieuwe termijn om het grondgebied te verlaten aan te brengen op het reeds afgeleverde bevel.

Praktijk sinds februari 2008: Asielzoekers die een negatieve beslissing ontvangen van het CGVS zullen tijdelijk **geen bijlage 13quinqies en geen bijlage 35 meer ontvangen** indien ze in beroep gaan tegen deze beslissing. Zij zullen gedurende de behandeling van het beroep bij de RVV in het bezit blijven van hun **attest van immatriculatie**. Dit met het oog op een administratieve vereenvoudiging.

De DVZ zal dit nieuwe beleid over enige tijd evalueren en beslissen of het verder wordt gezet of niet. Asielzoekers die niet in beroep gaan tegen de negatieve beslissing van het CGVS zullen uiteraard wel een bijlage 13quinqies ontvangen na afloop van de beroepstermijn.

Niet-schorsend beroep bestaat ook in asielzaken

Let op: RVV schorst niet altijd!

In een aantal situaties treedt de RVV niet op als bodemrechter in asielzaken, maar enkel als annulatierechter (zie verder 'de RVV als annulatierechter'). In deze gevallen heeft het beroep géén automatisch schorsende werking. Dit geldt ook in een aantal 'asielzaken'. Het gaat meer bepaald om beroepen tegen:

- a. beslissingen tot niet-inoverwegingname van meervoudige asielaanvragen (door DVZ), bijlage 13quater
- b. beslissingen tot niet-inoverwegingname van asielaanvragen door (kandidaat-) EU-burgers (door CGVS), bijlage 13quater
- c. beslissingen inzake Dublin (door DVZ), bijlage 25/26quater
- d. beslissingen tot detentie (door DVZ), bijlage 39, 39bis of 39ter

Termijn beslissingen RVV (art. 39/76-77 Vw)

Een beslissing van de RVV zou binnen de 3 maanden moeten vallen (art. 39/76 Vw). Wanneer de asielzoeker vastgehouden wordt, wordt de versnelde procedure toegepast en valt de beslissing binnen de 5 dagen (art. 39/77 Vw).

Het gaat hier evenwel om ordeterminen (niet afdwingbaar)! De gemiddelde behandelingsduur voor de RVV bedroeg in 2010 7 maanden.

Gewone procedure = snelle procedure (art. 39/73 Vw) (sedert 10 januari 2011)

Beroepen die geen mondelinge toelichting vereisen, kunnen bij voorrang en via een louter schriftelijke procedure behandeld worden, tenzij één der partijen tijdig (binnen de 15d) gevraagd heeft om gehoord te worden.

Verlies van status mogelijk

Let op: door een beroep bij de RVV kan je ook je status verliezen!

Indien het CGVS de vluchtelingenstatus geweigerd heeft, maar bijkomende bescherming heeft toegekend, en de persoon tekent beroep aan bij de RVV, dan kan de RVV in beroep zowel de vluchtelingenstatus als de subsidiaire bescherming weigeren! Je kan dus niet enkel beroep aantekenen tegen de weigering als vluchteling...

En uiteraard kan ook de minister tegen de toekenning van status in beroep gaan bij de RVV (art. 39/56 Vw)...

Betekening bevel om het grondgebied te verlaten

Moment betekening: zie opmerkingen hoger betreffende bijlage 35/A.I.

Oude praktijk betekening: De DVZ stuurt een instructie naar de gemeente waar de betrokken vreemdeling woont om aan de vreemdeling het uitwijzingsbevel te betekenen. De gemeente zal de betrokkene vervolgens uitnodigen om zich aan te bieden om het uitwijzingsbevel te betekenen.

- Wanneer de vreemdeling zich aanmeldt maar weigert te tekenen, wordt het uitwijzingsbevel toch geacht te zijn betekend en begint de op het bevel vermelde uitvoeringstermijn te lopen. De gemeente noteert de weigering op het uitwijzingsbevel en stuurt een kopie terug naar de DVZ. De DVZ doet er verder niets mee want de betekening heeft plaatsgevonden.

- Wanneer de vreemdeling zich niet aanmeldt, is er geen betekening geweest en stuurt de gemeente het uitwijzingsbevel terug naar de DVZ die het aangetekend aan de gekozen woonplaats zal bezorgen. Pas op dat moment begint de op het bevel vermelde uitvoeringstermijn te lopen. Wanneer de vreemdeling woonplaats heeft gekozen bij zijn advocaat kan de kennisgeving ook geldig per fax bezorgd worden (artikel 51/2 Vw).

Nieuwe praktijk betekening (sinds februari 2008): Het bevel om het grondgebied te verlaten dat asielzoekers ontvangen na afwijzing van hun aanvraag (bijlage 13quinquies) wordt **niet meer via de gemeente afgeleverd**. De DVZ zal het bevel voortaan **rechtstreeks aangetekend versturen naar de gekozen woonplaats van de betrokkene**. De beroepstermijn begint te lopen volgens de normale regels, ook al woont de betrokkene niet meer op dat adres. Het is dus belangrijk om de DVZ op de hoogte te stellen van een eventuele wijziging van woonplaats.

Het blijft wel mogelijk om via de gemeente een kopie van de beslissing op te vragen, bijvoorbeeld omdat men niet meer op het gekozen adres woonde. Aan de aanvang van de beroepstermijn wijzigt dit echter niets.

Via deze regeling hoopt men tot een snellere betekening van de beslissingen te komen. Momenteel evalueert de DVZ of dit ook inderdaad het geval is.

Invloed van hangende regularisatie-aanvraag op BGV?

Een hangende regularisatie-aanvraag kan **soms** een invloed hebben op het al dan niet ontvangen van een BGV na negatieve asielbeslissing.

Oude praktijk: Tot 1 maart 2006 verlengde DVZ systematisch het attest van immatriculatie, wanneer een regularisatie-aanvraag ingediend werd tijdens de asielprocedure (vooraleer een BGV afgeleverd werd na negatieve beslissing van de VBV). Het **attest van immatriculatie** werd verlengd zolang de procedure 9.3 liep. Deze praktijk was gebaseerd op rechtspraak van de R.v.St: 'de afgifte van een uitwijzingsbevel terwijl een aanvraag tot regularisatie hangend is, is niet wettelijk en houdt een ernstig en moeilijk te herstellen nadeel in voor betrokkene'.

Sedert 1 maart 2006 past DVZ deze praktijk van A.I.-verlenging tijdens regularisatieprocedure echter niet meer toe.

Nieuwe praktijk: De RVV volgt in een arrest van 19-07-2007 en 31-07-2008 de oude rechtspraak van de R.v.St: 'de afgifte van een uitwijzingsbevel terwijl een aanvraag tot regularisatie hangend is, is niet wettelijk en houdt een ernstig en moeilijk te herstellen nadeel in voor betrokkene, wanneer de aanvraag tot regularisatie fundamentele rechten betreft met directe werking'¹².

DVZ houdt met deze nieuwe rechtspraak ten dele rekening:

> wanneer de *asielprocedure 4j/3j* geduurd heeft (en betrokkene m.a.w. in aanmerking komt voor regularisatie); OF

> wanneer de regularisatieaanvraag *fundamentele rechten* (met directe werking) betreft, die op *precieze en gemotiveerde wijze* zijn uiteengezet;

zal DVZ géén bevel om het grondgebied te verlaten afleveren (na einde asielprocedure), wanneer nog een regularisatieaanvraag hangend is. Er zal eerst een uitspraak gedaan worden over deze aanvraag 9bis. In afwachting krijgt de uitgeprocedeerde asielzoeker een **aankomstverklaring**.

Update 2009: In een recent arrest van 28 november 2008 (nr. 19.745), sluit de RVV een bevel om het grondgebied te verlaten opnieuw uit in alle gevallen (zonder de link naar fundamentele rechten), en grijpt daarmee terug naar de oude rechtspraak van de Raad van State. Hoewel het indienen van een regularisatieaanvraag op zich geen schorsende werking heeft, is het 'kennelijk onredelijk' van de DVZ om een verwijderingsmaatregel te nemen alvorens uitspraak te doen over een aanvraag voor een verblijfsrecht van meer dan drie maanden, nadat een uiteenzetting gegeven werd van de buitengewone omstandigheden die rechtvaardigen dat de aanvraag ingediend wordt bij de gemeente van de verblijfplaats.

Update 2010: lees kadertekst onder 'Regularisatie'

¹² Volgens de arresten van 31-07-2008 is een bevel om het grondgebied te verlaten aan een vreemdeling met een hangende regularisatieaanvraag in bepaalde gevallen dus wel nog toegelaten (indien geen schending van fundamentele rechten met directe werking).

Praktijk DVZ (2010):

DVZ handelt momenteel (juni 2010) als volgt:

→ Als een 9ter aanvraag is ingediend (medische verblijfsaanvraag), geeft DVZ géén uitwijzingsbevel af voor DVZ een beslissing neemt over de 9ter aanvraag

→ Als een 9bis aanvraag is ingediend (regularisatie-aanvraag) geeft de DVZ enkel in de 2 volgende gevallen géén uitwijzingsbevel af:

1. Er zijn duidelijke aanwijzingen dat een persoon zal worden geregulariseerd (bv persoon voldoet aan de regularisatiecriteria i.v.m. lange procedure of andere criteria die toegelicht zijn in de instructie van 19/7/2009): het bureau asiel van DVZ vraagt aan het bureau humanitaire regularisaties van DVZ om de regularisatie-aanvraag prioritair te behandelen.

2. Er zijn concrete aanwijzingen dat repatriëring een schending zou uitmaken van fundamentele rechten zoals artikel 3 of 8 van het EVRM: het bureau asiel van DVZ vraagt aan het bureau humanitaire regularisaties van DVZ om de regularisatie-aanvraag prioritair te behandelen.

→ In andere gevallen waarbij een 9bis aanvraag is ingediend geeft de DVZ wél nog een uitwijzingsbevel af. Deze praktijk lijkt dus in strijd te zijn met arresten nr. 196.577 en nr. 198.507 van de Raad van State.

Beroep bij de Raad van State

Tegen een negatieve beslissing van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen kan een administratief cassatieberoep worden ingediend bij de Raad van State. De beroepstermijn bedraagt 30 dagen. Het beroep bij de Raad van State heeft geen schorsend effect (en een apart schorsingsberoep kan niet ingesteld worden).

De Raad kan enkel uitspraak doen over 'overtredingen van hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, of overschrijding of afwijking van macht' (art. 14 gecoördineerde wetten R.v.St.).

Door de Raad van State wordt sedert 01-12-2006 een filterprocedure toegepast. Sedert de inwerkingtreding van deze filter zijn ongeveer 80% van de ingestelde beroepen tegengehouden...

Procedurereglement RvSt

K.B. 30-11-2006 tot vaststelling van de cassatieprocedure bij de RvSt (B.S. 01-12-2006).

Toets van toelaatbaarheid ('filter')

Elk cassatieberoep tegen een beslissing van de RVV wordt, zodra het op de rol wordt geplaatst, onmiddellijk onderworpen aan een procedure van toelating, de 'filterprocedure' (art. 20 gecoördineerde wetten R.v.St.).

Er zijn 3 criteria:

Volgende verzoeken worden **niet** toegelaten:

- a. Cassatieberoepen waarvoor de Raad van State *niet bevoegd* is of *geen rechtsmacht* heeft, of die *kennelijk onontvankelijk* zijn

Volgende verzoeken worden **wel** toegelaten:

- b. Cassatieberoepen waarvan de middelen een schending van de wet of een substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereiste aanvoeren, voor zover het erin aangevoerde middel *niet kennelijk ongegrond is en voor zover die schending daadwerkelijk van die aard is dat ze tot cassatie van de bestreden beslissing kan leiden en de strekking van de beslissing kan hebben beïnvloed*;
- c. Cassatieberoepen waarvoor de Raad van State niet onbevoegd of zonder rechtsmacht is en die niet zonder voorwerp of kennelijk onontvankelijk zijn en waarvan *het onderzoek* door de afdeling *noodzakelijk blijkt om te zorgen voor de eenheid van rechtspraak*.

Termijn

Binnen de 8 dagen na plaatsing op de rol moet er in principe een beslissing over de toelaatbaarheid vallen. Deze beslissing is bondig gemotiveerd. Na een beslissing van toelaatbaarheid heeft de Raad van State 6 maanden om uitspraak te doen over de gegrondheid van het cassatieberoep. Deze termijnen zijn richttermijnen en niet bindend.

Kosten

Per persoon en per verzoekschrift moet voor 175€ zegelrechten betaald worden. Deze rechten hoeven echter niet meteen bij het indienen van het verzoekschrift betaald te worden: ze worden "in debet" ingeschreven bij het registratiekantoor. Wanneer de Raad van State oordeelt dat het gaat om een 'kennelijk onrechtmatig beroep', kan een geldboete opleggen tussen 125 en 2500€.

Cassatieberoep

Een vreemdeling kan een cassatieberoep indienen bij de Raad van State tegen alle beslissingen van de RvV:

- Een weigering van de RvV om het vluchtelingenstatuut toe te kennen
- Een weigering van de RvV om het subsidair beschermingsstatuut toe te kennen
- De afwijzing van een beroep tot nietigverklaring
- De afwijzing van een beroep tot schorsing (al dan niet in UDN)

De R.v.St. kan in asielzaken de bestreden beslissing enkel vernietigen, en neemt geen beslissing over de grond van de zaak (art. 14 gecoö. w R.v.St.). Het beroep is niet schorsend.

Dit wil zeggen dat een vreemdeling in procedure bij de RvSt zich illegaal in België bevindt. Anderzijds heeft de asielzoeker die een cassatieberoep indiende bij de RvSt wel recht op verdere materiële opvang in een centrum, indien het cassatieberoep toelaatbaar werd verklaard (zie verder: 'Opvang').

Formele procedure

- Een cassatieberoep bij de Raad van State tegen een arrest van de RVV moet verplicht opgesteld zijn in de taal die vastgesteld werd voor de asielprocedure (art. 51/4 Vw).
- Een schorsingsberoep bij de Raad van State (enkel mogelijk tegen beslissingen van administratieve overheden (bv. tegen een BGV van DVZ), niet tegen arresten van een administratieve rechtbank zoals de RVV) is ofwel een gewoon schorsingsberoep ofwel een schorsingsberoep bij uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN). Men kan beide schorsingsprocedures niet meer cumuleren. Wie een hoogdringende schorsing inroept kan in geval van afwijzing daarna geen gewoon schorsingsberoep meer indienen. Een annulatieberoep blijft wel nog mogelijk (tot 30d na betekening van de bestreden beslissing).
- Schorsing en annulatie moeten in één en hetzelfde verzoekschrift ingediend worden (tenzij schorsing UDN). De titel van het verzoekschrift tot cassatie moet ook beide vermelden.

Verzoekschrift per fax

Advocaten die met een faxbericht een verzoekschrift bij uiterst dringende noodzakelijkheid indienden, moeten de griffie telefonisch verwittigen van het zenden van het faxbericht en ervoor zorgen dat het faxbericht correct ter bestemming komt. Zij moeten er zorg voor dragen dat in hun verzoekschrift uitdrukkelijk de datum en het uur worden aangegeven die in de beslissing vermeld worden als tijdstip van de uitvoering ervan. Zij dienen een kopie van hun ondertekend verzoekschrift aan de tegenpartij(en) te faxen, die op haar/hun beurt zo vlug mogelijk aan de griffie moet(en) meedelen wanneer de bestreden beslissing effectief zal worden uitgevoerd'. Indien een verzoekschrift bij uiterst dringende noodzakelijkheid in de late namiddag (na 16.30u) of 's nachts wordt gefaxt, en er een imminent gevaar voor daadwerkelijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing is, moet de advocaat de conciërge verwittigen (via tel. 02/234.96.11), zodat deze de nodige maatregelen kan treffen om de magistraten van de Raad en het Auditoraat en de griffiers met dienst tijdig te waarschuwen.

Sociale positie van asielzoekers

Opvang tijdens de asielprocedure

Samen met de hervorming van de asielprocedure is ook de nieuwe opvangwet in werking getreden (wet 12-01-2007, B.S./iwt 07-05-2007). Deze wet zet de belangrijkste principes uit de Europese Richtlijn 2003/9/EG betreffende minimumnormen voor de opvang van asielzoekers om in Belgisch recht.

De twee voornaamste veranderingen zijn: enkel materiële steun tijdens de hele asielprocedure en materiële opvang in stappen.

Een en ander wordt verduidelijkt bij Omzendbrief van 22-08-2007 betreffende de nieuwe asielprocedure en zijn gevolgen voor de maatschappelijke dienstverlening (B.S. 18-09-2007).

Als reactie op de opvangcrisis werd de Opvangwet van 2007 op een aantal punten gewijzigd door de Programmawet van 30-12-2009. Deze wijzigingen treden in werking op 10-01-2010:

- vanaf indiening van een derde asielaanvraag heeft een asielzoeker geen automatisch recht meer op opvang;
- de categorieën die recht hebben op verlenging van de materiële hulp in de opvangstructuur bij negatieve afloop van de asielprocedure, werden gewijzigd.
- in geval van ernstige overtredingen van het huishoudelijk reglement van de opvangstructuur kan een uitsluiting van het recht op materiële hulp volgen van maximaal 1 maand.

Het Grondwettelijk Hof¹³ oordeelde dat deze wijzigingen niet onevenredig zijn, daar ze proceduremisbruik en verzadiging van het opvangnetwerk tegengaan.

Materiële steun tijdens heel de asielprocedure

In de oude asielprocedure werden asielzoekers tijdens de ontvankelijkheidsfase toegewezen aan een centrum/LOI. Tijdens de gegrondheidsfase konden ze een beroep doen op financiële steun van het OCMW. Met de nieuwe asielprocedure is dit veranderd: asielzoekers hebben voortaan gedurende de ganse asielprocedure enkel recht op materiële steun. Naast het klassieke 'bed, bad en brood' omvat dit ook medische zorg, sociale en juridische begeleiding.

Sinds 10-01-2010 heeft Fedasil de mogelijkheid om asielzoekers, vanaf hun derde asielaanvraag, uit te sluiten van de opvang (met uitzondering van medische begeleiding). Deze uitsluiting geldt zolang het dossier bij DVZ ligt. Eens het dossier doorgestuurd wordt naar het CGVS, herneemt het recht op opvang en wordt een opvangplaats toegewezen.

Opvang in stappen

In het verleden werden asielzoekers toegewezen aan een opvangcentrum of aan een individuele opvangstructuur, afhankelijk van de beschikbare plaats op de dag van hun asielaanvraag. Ook dat verandert. Asielzoekers zullen gedurende de eerste vier maanden in een collectieve opvangstructuur verblijven (een open opvangcentrum). Daarna kunnen ze doorstromen naar een individuele opvangstructuur (een

13 GH arrest 2011/135

particuliere woning, LOI). Bedoeling is te vermijden dat asielzoekers, zeker families met kinderen, te lang in een centrum moeten verblijven.

De opvangcrisis

Mei 2008: Het opvangmodel in twee fases blijkt problematisch in toepassing: de transfers naar de LOI's gebeuren in chronologische volgorde, op basis van een wachtlijst. 50% van de eerste aanvragers verblijft momenteel nog steeds in het opvangcentrum, maar de beweging wordt voortgezet.

Sedert oktober 2008 zijn de opvangcentra compleet volzet. Fedasil en Minister van Maatschappelijke Integratie Arena nemen noodmaatregelen om de opvang van asielzoekers en andere opvanggerechtigden te kunnen blijven garanderen¹⁴.

Tegelijkertijd besliste Fedasil op 21/11/2008 om asielzoekers met lange asielprocedure naar de OCMW's door te sturen voor financiële steun

Het gaat om personen met een langdurige asielprocedure (5j/4j, inclusief beroepsprocedure bij de Raad van State). Deze personen worden uit het centrum gehaald en krijgen een OCMW toegewezen voor financiële hulp. Zij hebben nog geen recht om te werken.

Sedert 27 april 2009 worden personen die zich aanbieden voor opvang, geweigerd. Fedasil geeft een beslissing mee waaruit blijkt dat er geen verplichte opvangplaats werd toegewezen, en dat betrokkene recht heeft op maatschappelijke dienstverlening van het OCMW. Betrokkene kan hiertegen beroep aantekenen bij de Arb. Rb¹⁵.

Ook de categorie “**illegale gezinnen met minderjarige kinderen waarvan de behoeftigheid werd vastgesteld door het OCMW**” worden al sinds een tijdje niet meer opgevangen. Ook hier kan een procedure opgestart worden bij de arbeidsrechtbank. Enkel illegale gezinnen die een vonnis hebben waarbij Fedasil veroordeeld wordt door de arbeidsrechtbank, krijgen nog opvang. In een interessant vonnis van 25 januari 2011 wordt het OCMW veroordeeld tot de toekenning van financiële steun gelijk aan het leefloon. Fedasil wordt veroordeeld tot het ten laste nemen van deze kosten.

In een instructie van Fedasil van 28-05-2009 worden **EU-burgers uitgesloten van materiële opvang** (i.k.v. opvang van illegale families met minderjarige kinderen). De uitsluiting is niet van toepassing op Roemenen en Bulgaren, gezien deze nog geen vrije toegang hebben tot de arbeidsmarkt.

Minister Arena besliste op 19-05-2009 om het **spreidingsplan te activeren voor ‘oude’ asielzoekers**, d.w.z. asielzoekers die asiel aangevraagd hebben vóór 01-06-2007 en waarvan de procedure nog steeds hangend is (RvSt inbegrepen).

Sinds mei/juni 2009 zit ook de noodopvang vol en is men vreemdelingen gaan opvangen in hotels. Per vreemdeling krijgt de hoteluitbater 35€.

14 Artikel 18 van de Opvangwet van 12 januari 2007 laat immers toe dat asielzoekers, indien de opvangcapaciteit is uitgeput, voor een verblijf van maximum 10 dagen in de noodopvang terecht kunnen.

15 Zie o.m. T.T. Bxl, 09/9383 van 30-04-2009 en T.T. Bxl, 09/9770 van 05-05-2009.

Sinds september/oktober 2009 weigeren een aantal hoteluitbaters om nog verder mensen op te vangen, waardoor een honderdtal asielzoekers op straat zijn beland.

Sinds 10-01-2010 is de Opvangwet gedeeltelijk aangepast, waardoor asielzoekers vanaf de derde asielaanvraag kunnen geweerd worden uit de opvang. Ook medische 9ter-dossiers kunnen geweerd worden wanneer ze geen behandeling krijgen en het centrum kunnen verlaten.

Mei 2010: Na verschillende veroordelingen van Fedasil en OCMW in kortgeding, spreekt de Arbeidsrechtbank zich ten gronde uit in het voordeel van de asielzoeker en ten nadele van Fedasil¹⁶.

December 2010: door extra opvangplaatsen te creëren (o.a. in legerkazernes), lijkt de opvangcrisis (voorlopig) ten eind.

Maart 2011: De centra zitten weer vol. Opnieuw niet-toewijzingen door Fedasil en noodopvang in hotels.

April 2011: Fedasil staat opnieuw toe dat asielzoekers die 6 maanden in de materiële opvang verblijven en zelf huisvesting vinden, een opheffing van hun toewijzing aan de opvangstructuur krijgen. Deze maatregel werd verlengd tot eind februari 2012.

December 2011: Acht organisaties/ngo's slaan deze winter met Consoritum 'SOS Accueil/SOS Opvang' de handen in elkaar om dakloze asielzoekers te helpen. Nieuw staatssecretaris Maggie De Block vindt dit een 'positief signaal'.

Einde opvang

Het recht op materiële opvang loopt in principe af wanneer de asielprocedure afloopt (meer bepaald: vijf dagen na de eindbeslissing)¹⁷.

Sinds 01-01-2008 vermeldt de RVV het resultaat van haar uitspraken rechtstreeks in het wachtregister. Hieruit kan het OCMW afleiden of betrokkene nog recht heeft op steunverlening.

a. Wanneer géén statuut toegekend wordt

Bij een negatieve beslissing van het CGVS of de RVV, loopt de asielprocedure af wanneer alle beroepstermijnen verlopen zijn. Het recht op opvang loopt af de dag na het verstrijken van de termijn om het grondgebied te verlaten (aangebracht op de bijlage 13quiquies)¹⁸. De opvangstructuur moet echter ten vroegste worden verlaten na een minimumtermijn van vijf dagen na de betekening van de beslissing.

De termijn van het uitwijzingsbevel (bijlage 13quiquies) loopt vanaf de officiële 'betekening', d.w.z. de dag waarop de aangetekende brief werd aangeboden op de gekozen woonplaats of de dag waarop de beslissing tegen ontvangstbewijs werd overhandigd.

¹⁶ Meer info in nota voor advocaten 'Rechtsmiddelen bij niet-toewijzing van opvang', www.vluchtelingenwerk.be.

¹⁷ De termijnen voor het beëindigen van materiële hulp, zijn terug te vinden in de Fedasil-instructie van 06-04-2010 (iwt 12-04-2010).

¹⁸ Strikt juridisch kan geargumenteed worden dat het OCMW van feitelijke verblijfplaats bevoegd is, van zodra de asielaanvraag definitief afgewezen is. Voor de periode die gegeven wordt om het BGV uit te voeren, is in principe het toegewezen OCMW (code 207) of het opvangcentrum, niet langer bevoegd. In de praktijk wordt echter aangeraden om betrokkenen voor deze zeer korte periode niet te laten wijzigen van centrum/OCMW.

Opgelet: Er is één uitzondering: voor onderdanen van de Europese Unie wiens asielaanvraag niet in overweging wordt genomen door het CGVS, eindigt de opvang de zesde dag na betekening van die beslissing, ongeacht of een uitwijzingsbevel werd afgeleverd.

Let op: ook al is de asielprocedure afgelopen bij de definitieve beslissing van het CGVS of de RVV, ook tijdens het beroep voor de R.v.St. blijven asielzoekers steungerechtigd¹⁹. Het recht op opvang loopt af de 6e dag na afwijzing van het beroep door de R.v.St. Zie verder onder 'Voortgezet recht op opvang'.

Eens de betrokkene illegaal op het grondgebied verblijft, wordt de maatschappelijke dienstverlening beperkt tot de dringende medische hulp (art. 57 §2.1^o OCMW-wet).

b. Wanneer wél een statuut toegekend wordt

Bij een positieve beslissing van het CGVS of de RVV, loopt de asielprocedure af wanneer de beroepstermijnen verlopen zijn (de Belgische overheid kan immers in beroep gaan tegen de toekenning van het statuut). Betrokkene moet de materiële opvang verlaten binnen de twee maanden na betekening van de beslissing. Hij krijgt dan recht op (financiële) maatschappelijke dienstverlening van het OCMW. Zie verder 'Overschakeling naar OCMW'.

Uitzonderlijk uitstel van vertrek bij overgang naar financiële steun

Personen die geen recht op opvang meer hebben maar wel aanspraak kunnen maken op financiële steun van het OCMW (als erkende vluchteling, subsidiair beschermde, geregulariseerde of op basis van een ander verblijfsstatuut), kunnen een uitzonderlijk uitstel van vertrek uit de opvang vragen, bv. als zij tijdens hun normale vertrektermijn van twee maanden geen woning kunnen vinden. Daartoe moet een gemotiveerde aanvraag ingevuld worden, via een type aanvraagformulier.

Asielzoekers en werk

Sinds 12-01-2010 mogen asielzoekers na 6 maanden procedure werken (zie 'Toegang tot de arbeidsmarkt voor asielzoekers'). Een K.B. van 12-02-2011 regelt de gevolgen die werken op de materiële opvang kan hebben:

- Asielzoekers die werken met arbeidskaart C moeten financieel bijdragen aan de materiële opvang die zij krijgen;
- Na uitbetaling van het tweede maandloon kan de materiële opvang beëindigd worden, onder bepaalde voorwaarden.

Update november 2011: Fedasil past de bijdrageregeling (nog) niet toe, maar past wel de mogelijkheid toe de code 207 op te heffen. Dat kan volgens het KB als de bewoner een stabiel arbeidscontract heeft en meer verdient dan het leefloon. Een Fedasil-instructie van 24-11-2011 licht het vertrek uit het centrum en de betalingsregeling voor medische kosten toe.

¹⁹ Zie arrest Arbitragehof 22-04-1998, en Omzendbrief 09-12-1998 (B.S. 12-12-1998). De Raad van State stelt in een cassatiearrest van 13-02-2009 dat een 'definitieve beslissing' niet meer vatbaar is voor beroep. Het feit dat er tegen een weigering door het CGVS nog een schorsings-en annulatieberoep loopt bij de RvSt (oude procedure), betekent dat de beslissing nog niet definitief is.

Voortgezet recht op opvang?²⁰

Bepaalde personen worden ook na een definitieve negatieve beslissing verder opgevangen in een materiële opvangstructuur. *De voorwaarde hiervoor is dat de vreemdeling nog in de opvangstructuur verblijft op het moment dat zo'n situatie kan ingeroepen worden.* Een persoon die in een ziekenhuis is opgenomen met betalingsverbintenis van een opvangstructuur komt daar ook voor in aanmerking.

De aanvraag voor verlenging van het recht op opvang moet gebeuren via het juiste type-aanvraagformulier:

Het gaat om volgende categorieën²¹:

1. Personen met een hangend beroep voor de R.v.St. tegen een beslissing van de RVV

***Let op:** Het recht op materiële hulp overbrugt ook de termijn (30 dagen na de betekening) om dit beroep in te dienen. Het recht op opvang loopt af de 6^e dag na afwijzing van het beroep door de R.v.St.*

***Let op:** Wanneer mensen niet door de filter geraken, loopt ook het recht op opvang af! Gezien de beslissing inzake toelaatbaarheid zeer snel valt (binnen 30 dagen/8 dagen, zie hoger), zal het aantal mensen in R.v.St.-procedure die in centra verblijven, sterk afnemen.*

2. Personen die om gestaafde medische redenen het centrum niet kunnen verlaten en die een artikel 9ter hebben ingediend. De rechtspraak stelde reeds dat ernstig zieke vreemdelingen niet uitgesloten kunnen worden van maatschappelijke dienstverlening, wanneer ze omwille van medische redenen in de absolute onmogelijkheid zijn gevolgd aan te geven aan hun bevel om het grondgebied te verlaten²². Dit principe wordt nu in de opvangwet verankerd.

LET WEL: Wie vroeger een verlenging van opvang kreeg om medische redenen maar ondertussen een ontvankelijk verklaarde verblijfaanvraag artikel 9ter Vw heeft (beslissing van DVZ), moet de opvang verlaten binnen een termijn van 2 maanden na de ontvankelijk verklaring²³.

Wel: uitstel van vertrek mogelijk om medische reden (zie hoger).

3. Wie uitstel van vertrek vroeg aan DVZ

Wegens onmogelijkheid terug te keren. Hieronder vallen ook zwangere vrouwen (>7m zwanger), en dit tot 2m na de bevalling.

4. Familiale eenheid: kinderen van wie één van de ouders (of voogd) nog recht op materiële hulp heeft; of waarvan één van de ouders Belg is (+ aanvraag 9bis); of ouders van een Belgisch kind (+ aanvraag 9bis)

²⁰ In afwachting van een K.B. gelden de instructies van Fedasil, terug te vinden op www.vvsg.be.

²¹ Zie artikel 7 van de Opvangwet, + instructies van Fedasil

²² Arbitragehof 30-06-1999 (B.S. 24-11-1999). In een later arrest van 21-12-2005 relativeerde het AH de 'absolute onmogelijkheid' en sprak over 'de onmogelijkheid om een adequate verzorging te krijgen' in zijn land van oorsprong.

²³ Deze bepaling uit de instructie van 06-04-2010 lijkt onwettig, gezien de opvangwet materiële opvang niet uitsluit voor wie een verblijfstitel van 3m ontvangt.

5. **Beëindigen van het schooljaar** en verblijfsaanvraag tot verlenging van BGV bij de DVZ (vanaf april-juni);

6. **Personen die een verbintenis tot vrijwillige terugkeer hebben ondertekend**

7. **Families met minderjarige kinderen waarvan de ouders hun onderhoudsplicht t.a.v. deze kinderen niet (kunnen) nakomen (art. 57§2.2° OCMW-wet)**

Er is een Fedasil nota 04-07-2011 betreffende de taken van het OCMW bij illegaal verblijvende gezinnen met minderjarige kinderen

Er is een Fedasil instructie 11-02-2011 betreffende het sociaal begeleidingstraject (te ondertekenen binnen de 3m) door illegale familie in opvang.

8. In bijzondere omstandigheden verbonden aan het **respect voor de menselijke waardigheid** kan Fedasil afwijken van de voorwaarden en toch een verlenging van materiële opvang toekennen.

Het voortgezet recht op opvang loopt tot 5 dagen na de betekening van een (negatieve) beslissing op de bijzondere aanvraag (bv. aanvraag art. 9bis/9ter).

Overschakeling naar OCMW

Bij een positieve beslissing (erkenning als vluchteling of toekenning statuut bijkomende bescherming), en het verstrijken van de beroepstermijn van 30 dagen voor de overheid om naar de R.v.St. te gaan, eindigt de opvangregel.

De vreemdeling moet het centrum/LOI verlaten²⁴:

- max. na 2 maanden voor open asielcentra
- max. na 6 weken voor de LOI's

Na die termijnen kan een verlengd verblijf in de opvangstructuur uitzonderlijk en op aanvraag worden toegestaan. Voorlopig aanvaardt Fedasil enkel de volgende redenen:

- medische redenen,
- een huurcontract dat aanvang neemt binnen zeer korte termijn na het aflopen van de termijn van 2 maanden,
- betrokkene is een niet-begeleide minderjarige vreemdeling.

De persoon kan zich vrij vestigen op het grondgebied, en –wanneer hij behoeftig is– zich wenden tot het OCMW voor sociale steun. Het OCMW van de feitelijke verblijfplaats is vanaf de betekening van de positieve beslissing bevoegd (=algemene bevoegdheidsregel):

De feitelijke verblijfplaats wordt beoordeeld *op het moment van de steunaanvraag*. Als betrokkene steun aanvraagt op het moment hij nog in het opvangcentrum/LOI verblijft, is het OCMW van die verblijfplaats bevoegd. Wanneer hij het centrum/LOI verlaten heeft en elders verblijft op het moment van de steunaanvraag, is het OCMW van die verblijfplaats bevoegd.

²⁴ De termijn van 2 maanden (of 6 weken) begint in principe te lopen vanaf de dag die volgt op de kennisgeving van de beslissing.

Bijzondere OCMW-bevoegdheidsregel voor asielzoekers in procedure

Voor asielzoekers wiens code 207 (centrum of LOI) opgeheven wordt, geldt een bijzondere bevoegdheidsregel²⁵:

Sinds 10 januari 2011 is de bevoegdheidsregel voor niet-toegewezen asielzoekers gewijzigd. Volgens artikel 2, §5 van de wet van 2 april 1965 is het OCMW van de **plaats van de inschrijving in het wachtregister** bevoegd wanneer een asielzoeker geen toewijzing (code 207) aan een opvangstructuur of aan een OCMW (spreidingsplan) heeft. **Nieuw is dat een inschrijving op het adres van de Dienst Vreemdelingenzaken of van het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, niet langer telt om de territoriale bevoegdheid van het OCMW tot stand te brengen ingeval van een niet-toewijzing.** Zo wil de wetgever vermijden dat het OCMW van Brussel bevoegd is voor de vele niet-toegewezen asielzoeker die op het adres van DVZ of CGVS ingeschreven worden.

Wanneer we de bevoegdheidsregel voor niet-toegewezen asielzoekers niet kunnen toepassen, moeten we teruggrijpen naar ofwel de algemene regel dat het OCMW van de **gewoonlijke verblijfplaats** bevoegd is.

Bijzondere OCMW-bevoegdheidsregel voor huurwaarborg

Sedert 8 januari 2009 geldt een nieuwe OCMW-regel om te bepalen welk OCMW bevoegd is om de huurwaarborg te betalen voor personen die een asielopvangstructuur verlaten: het OCMW van de gemeente waar de nieuwe woonst zich bevindt, is bevoegd.

De wijziging is enkel van toepassing indien het gaat om iemand die nog in een opvangstructuur verblijft, maar deze gaat verlaten. De nieuwe regel geldt ondermeer voor erkende vluchtelingen, subsidiair beschermden, geregulariseerden of begunstigen van de opvang waarvoor de code 207 niet werd toegekend of werd opgeheven.

²⁵ Zie ook Omzendbrief 3 december 2008 (www.ml-is.be)

Toegang tot de arbeidsmarkt voor asielzoekers

In de oude asielprocedure konden asielzoekers werken (met arbeidskaart C) van zodra zij ontvankelijk verklaard waren. In de nieuwe asielprocedure vervalft het onderscheid tussen ontvankelijkheid en gegrondheid. Asielzoekers kunnen werken wanneer er na 6 maanden procedure nog geen beslissing is gevallen van het CGVS.

De Europese opvangrichtlijn voorziet dat binnen een termijn van maximaal één jaar na de asielaanvraag de asielzoeker toegang tot de arbeidsmarkt moet krijgen.

Onderstaande tewerkstellingsregel voor asielzoekers is in België in voege sedert 12/01/2010²⁶. Ze wordt verduidelijkt in een Omzendbrief van 14-06-2010.

Asielzoekers in (de nieuwe) procedure

Asielzoekers die asiel vroegen na 1 juni 2007, mogen werken na 6 maanden asielprocedure, tenzij het CGVS dan al een beslissing nam. Zij hebben hiervoor een arbeidskaart C nodig.

Concreet gaat het om:

- asielzoekers die 6 maanden na de asielaanvraag nog geen beslissing hebben gekregen van het Commissariaat-Generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen (CGVS);
- zij mogen werken tot wanneer een beslissing ten gronde betekend wordt door het CGVS of, in geval van beroep, totdat een beslissing betekend wordt door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RVV).
- Voor asielzoekers die na een nietigverklaring van de beslissing van het CGVS (door de RVV), wachten op een nieuwe beslissing van het CGVS, loopt de wachttermijn van 6 maanden ononderbroken vanaf hun asielaanvraag. De tussentijdse beslissing van het CGVS wordt geacht nooit bestaan te hebben.

Asielzoekers die vóór 1 juni 2007 asiel aanvroegen

Asielzoekers die hun asielaanvraag deden vóór 1 juni 2007, zijn niet gebonden aan de 6 maanden termijn (hun procedure is sowieso 'langdurig!').

Zij kunnen in volgende gevallen werken met arbeidskaart C:

- ofwel is hun asielaanvraag vóór 1/6/2007 ontvankelijk verklaard, ofwel werd vóór 1/6/2007 nog geen beslissing genomen met betrekking tot de ontvankelijkheid;
- in beide gevallen kunnen zij werken tot een beslissing wordt genomen omtrent de gegrondheid van de aanvraag door het CGVS of, in geval van beroep, door de RVV.

²⁶ K.B. van 9 juni 1999 betreffende tewerkstelling van buitenlandse werknemers, art. 17.1°

Werk en materiële opvang

Vanaf 12 februari 2011 regelt een Koninklijk Besluit welke **gevolgen het werken kan hebben op de materiële opvang**:

- Asielzoekers die werken met arbeidskaart C moeten financieel bijdragen aan de materiële opvang die zij krijgen (op progressieve wijze i.f.v. het loon). Dit geldt voor korte contracten (<6m) en/of weinig betaalde jobs (<leefloon).
- Voor de asielzoeker beschikt over een arbeidsovereenkomst van minstens 6 maanden en die een nettomaandloon ontvangt dat hoger is dan het bedrag van het leefloon, kan de materiële opvang beëindigd worden. Dit kan pas na uitbetaling van het tweede maandloon.

Update november 2011: Fedasil past de bijdrageregeling (nog) niet toe, maar past wel de mogelijkheid toe de code 207 op te heffen. Dat kan volgens het KB als de bewoner een stabiel arbeidscontract heeft en meer verdient dan het leefloon. Een Fedasil-instructie van 24-11-2011 licht het vertrek uit het centrum en de betalingsregeling voor medische kosten toe.

Werk en aansluiting mutualiteit

Werkende asielzoekers moeten zich aansluiten bij een ziekenfonds. De ziekteverzekering komt dan tussen in (een deel van) hun medische kosten. Maar daarnaast behouden asielzoekers die een code 207 hebben (code 207 opvangstructuur of code 207 no-show) ook hun recht op tussenkomst in en terugbetaling van medische kosten door Fedasil of door de POD Maatschappelijke Integratie (voor asielzoekers in LOI's). Dat staat in info van Fedasil van 8/9/2010. Een dubbele betaling is natuurlijk niet mogelijk.

Voor de betaling van de medische kosten maakt Fedasil in de instructie van 24-11-2011 het volgend onderscheid:

- Werkende asielzoekers die in de collectieve centra of in de opvang van NGO's verblijven: zij wenden zich tot Fedasil en niet tot het ziekenfonds.
- Werkende asielzoekers die in een LOI verblijven: zij moeten zich aansluiten bij het ziekenfonds. Het remgeld en het deel dat niet wordt terugbetaald door het ziekenfonds, kan bij behoefte ten laste genomen worden door het OCMW.
- De instructie voorziet geen aanbevelingen voor de 'no-shows' die recht hebben op ziekteverzekering. Wij adviseren dat zij zich aansluiten bij een ziekenfonds en daar de medische kosten verhalen. Wanneer zij niet in staat zijn om het remgeld te betalen, kan dit door de Cel medische kosten van Fedasil betaald worden.

Asielzoekers in procedure en gezinshereniging

Asielzoekers in procedure openen in principe nog niet het recht op gezinshereniging. Om aan de criteria van art. 10/10bis Vw te voldoen, moeten zij een BIVR hebben, en dus erkend zijn als vluchteling of het statuut hebben van bijkomende bescherming. Toch is er een kleine opening voor gezinsleden van asielzoekers in procedure in de nieuwe wet...

Wanneer familieleden van een asielzoeker in procedure het land binnenkomen, en in België niet over een verblijfstitel beschikken, hebben zij sedert de nieuwe wet 2 mogelijkheden:

- a. ofwel vragen zij zelf ook asiel aan en volgen zij een eigen asielprocedure (zoals voordien)
- b. ofwel vragen zij geen asiel aan. In dat geval (en dit is nieuw) krijgen zij, net als de asielzoeker zelf, een attest van immatriculatie afgeleverd. Dit A.I. is gelinkt aan de asielprocedure van de oorspronkelijke asielzoeker, en wordt in functie daarvan verlengd (art. 88 Vb).

Over welke familieleden gaat het?

Art. 88 Vb verwijst naar de familieleden uit art. 10.4° Vw. Het gaat dus om het 'kernegezin' van de asielzoeker:

- a. De echtgenoot of gelijkgestelde partner (+21j)
De leeftijdsgrens wordt voor beide partners teruggebracht op 18j wanneer het huwelijk of het gelijkgestelde geregistreerde partnerschap reeds bestond vóór de persoon die het recht op gezinshereniging opent, naar België kwam.
- b. Hun gemeenschappelijke en niet-gemeenschappelijke minderjarige kinderen (-18j)

Andere familieleden kunnen enkel een eigen asielprocedure starten.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen als annulatierechter

Eén administratief rechtscollege inzake migratie

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen is méér dan een rechtbank die in de plaats treedt van de Vaste Beroepscommissie. De RVV is, naast beroepsinstantie in asielzaken, ook de enige beroepsinstantie bevoegd inzake migratie. Dit wil zeggen dat tegen individuele beslissingen genomen door DVZ of de minister/Staatssecretaris voor Asiel en Migratie een schorsings- en/of annulatieberoep openstaat bij de RVV.

Vroeger was in dergelijke situaties meestal de Raad van State bevoegd, soms was ook een verzoek tot herziening bij de minister van BiZa mogelijk.

Vanaf 1 juni 2007 is dus enkel de RVV bevoegd voor deze beroepen (art. 39/78 e.v. Vw). De Raad van State wordt hierdoor ontlast.

Procedurereglement RvV

Alle technische details voor de opmaak van het verzoekschrift vind je in het 'Procedurereglement RVV' (K.B. 21-12-2006, B.S. 28-12-2006).

RVV als annulatierechter van individuele beslissingen

De RVV treedt op als annulatierechter tegen o.m. beslissingen inzake regularisatie, gezinshereniging, of asiel (zie hoger, bv. tegen een 26quater, 13quater). **De RVV doet uitspraak over overtredingen van hetzij substantiële, hetzij op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, of overschrijding of afwending van macht.** De annulatiebevoegdheid van de RVV inzake migratie heeft dus dezelfde draagwijdte als de annulatiebevoegdheid van de R.v.St. in alle andere administratieve zaken (zie art. 14 R.v.St.-wet)

→ Ontlasting Raad van State

De RVV neemt als annulatierechter de bevoegdheden van de R.v.St. over. De beroepstermijn bedraagt 30 dagen. De RVV beslist niet met volle rechtsmacht. Het beroep op zich is ook niet schorsend (uitz: UDN, zie verder 'zaak MSS').

Het gaat o.m. om beroepen tegen afgewezen regularisatie-aanvragen (art. 9bis en 9ter Vw), of bepaalde beroepen in asielzaken (tegen bijlage 26quater of 13quater).

→ Afschaffing verzoek tot herziening

Het verzoek tot herziening (oud art. 64 Vw) wordt afgeschaft, en de RVV neemt deze bevoegdheid over. De RVV beslist ook hier niet met volle rechtsmacht. Deze beroepen zijn wél automatisch schorsend (art. 39/79 Vw)! Het gaat o.m. om beroepen tegen afgewezen vestigingsaanvragen (art. 40 Vw), of tegen afgewezen gezinsherenigingsaanvragen (art. 10 en 10bis Vw). De verzoekers krijgen in afwachting van de behandeling van het beroep een bijlage 35 (art. 111 Vb).

Annulatie en/of schorsingsberoep

Het **beroep tot nietigverklaring** moet worden ingediend binnen een termijn van 30 dagen/15 dagen (ingeval opsluiting) na de kennisgeving van de beslissing (art. 39/57 Vw)²⁷. Naast de annulatie *kan* ook de schorsing (ev. bij uiterst dringende noodzakelijkheid) en/of voorlopige maatregelen gevorderd worden (art. 39/82-85 Vw).

Een **vordering tot schorsing** moet steeds in één en hetzelfde verzoekschrift worden ingediend als het beroep tot nietigverklaring (art. 39/82, §3 Vw). Een vordering tot schorsing moet dan ook steeds gepaard gaan met een beroep tot nietigverklaring. Maar een beroep tot nietigverklaring kan ook op zich staan, zonder dat men de schorsing vraagt.

Een vordering tot schorsing schorst de aangevochten beslissing niet automatisch (tenzij: UDN, zie verder 'zaak MSS'). Slechts indien de schorsing wordt toegestaan, wordt de uitvoering van de beslissing verhinderd. Tijdens de procedure tot vernietiging en schorsing kunnen wel **voorlopige maatregelen** gevraagd worden, bij afzonderlijk verzoekschrift (art. 39/84 Vw).

Let op: sinds 1 juni 2007 is de zgn. "hakbijlsanctie" toegevoegd: in geval de schorsing niet wordt bevolen, moet binnen de acht dagen een verzoek tot voortzetting én een repliekmemoirie ingediend worden om uitspraak te bekomen over de nietigverklaring! Doet men dit niet tijdig dan geldt een vermoeden van afstand van geding (art. 39/82, §6 Vw)

Schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN)

In uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN) moet de vordering tot schorsing niet in dezelfde akte worden ingediend als het beroep tot nietigverklaring. In dat geval kan een beroep tot nietigverklaring dus nog later worden ingediend (binnen de termijn van 30 dagen). Als er binnen die termijn geen annulatieberoep ingediend wordt, zal ook de schorsing bij UDN worden opgeheven (art. 39/82 §3, vijfde lid).

Een verzoek tot schorsing in UDN moet, conform de bestaande vaste rechtspraak van de Raad van State, **'zo snel mogelijk'** na de beslissing worden ingediend. De vordering die tijdig ingesteld is tegen een imminente verwijderingsmaatregel, dient door de RVV binnen de 48u te worden behandeld.

Grondwettelijk Hof 81/2008: Termijn 5d voor UDN

Het Hof vernietigde de (oude) termijn van 24u om een schorsing bij UDN in te stellen. Via een wetswijziging van 6 mei 2009 werd de termijn uitgebreid tot **'binnen de 5 dagen na betekening van de beslissing, zonder dat dit minder dan 3 werkdagen mag bedragen'** (art. 39/82 §4).

Uiterst dringende noodzakelijkheid?

UDN is enkel voorhanden onder drie voorwaarden (art. 39/82 §2 Vw):

1. Uiterst dringende noodzaak

27 De beroepstermijn gaat in bij de betekening van de bestreden beslissing. De beslissingen van de DVZ en CGVS worden per aangetekend schrijven ter kennis gebracht. De beroepstermijn neemt aanvang op de derde werkdag na het aanbieden aan de post. De dag van de akte die het uitgangspunt is van de termijn (dies a quo) wordt er niet in begrepen. De vervalddag (dies ad quem) wordt wel in de termijn gerekend. Is die dag een zaterdag, een zondag of een wettelijke feestdag, dan wordt de vervalddag verplaatst op de eerstvolgende werkdag (art. 4, §2 PR RvV). Let op: ook zaterdagen en zondagen worden dus als kalenderdagen beschouwd.

- a. verzoeker moet met spoed en diligent optreden
termijn (in principe): 5d; maar óók gedrag verzoeker wordt in aanmerking genomen; talmen is negatie van begrip UDN (bv. avond voor repatriëring een advocaat contacteren)
 - b. bewijs dat gewone schorsing onmiskenbaar te laat komt
Dit is bv. het geval wanneer de vreemdeling het voorwerp is van een verwijderingsmaatregel die op elk ogenblik kan worden uitgevoerd (opsluiting in een gesloten centrum met het oog op repatriëring)²⁸.
2. Ernstig middel
 3. Moeilijk te herstellen en ernstig nadeel voor betrokkene indien bestreden akte uitgevoerd wordt.

Versoepeling UDN ten gevolge van zaak MSS van 21 januari 2011 (EHRM): UDN binnen beroepstermijn van rechtswege schorsend

Na deze uitspraak heeft de RvV in Algemene Vergadering op 17 februari 2011 zeven arresten gewezen die de Belgische rechtsbescherming in lijn moet brengen met de rechtspraak van het EHRM inzake artikel 13 EVRM (recht op een daadwerkelijk beroep):

1. De RvV bevestigt dat de vordering tot schorsing in uiterst dringende noodzakelijkheid (UDN) van rechtswege schorsend is:
 - Na kennisgeving van de verwijderings- of teruggedrijvingsmaatregel beschikt men over een schorsende termijn van 5 dagen (art. 39/83 Vw). Als er binnen deze termijn een vordering tot schorsing in UDN wordt ingediend, dan is dit **beroep van rechtswege schorsend** en wel tot de RvV een uitspraak heeft gedaan.
 - In het geval iemand een vordering tot schorsing in UDN indient buiten de schorsende termijn van 5 dagen maar binnen de termijnen voorzien in art. 39/57 Vw (d.w.z. 30 resp. 15 dagen na de kennisgeving van de beslissing) en het verzoekschrift een **verdedigbare grief** bevat op grond van artikel 3 EVRM, dan is het beroep ook van rechtswege schorsend en wel tot de RvV uitspraak doet.
2. De RvV stelt dat het onderzoek naar het ernstige karakter van het middel zich kenmerkt door het *prima facie* karakter. Een middel is ernstig als het op het eerste gezicht, en gelet op de toedracht van de zaak, ontvankelijk en gegrond zou kunnen worden verklaard.
3. Een summiere uiteenzetting kan volstaan in het geval geen redelijk denkend mens het kan betwisten dat er sprake is van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

Een beroep in UDN ingediend buiten de beroepstermijn van 30 of 15 dagen is een laattijdig beroep dat niet ontvankelijk is, tenzij de vreemdeling overmacht bewijst (RvV 17/3/2011).

Beslissingen RvV

De RvV kan als annulatierechter de beslissing enkel vernietigen (annuleren), en beslist dus niet met volle rechtsmacht. Naast de annulatie kan ook de schorsing (ev. bij UDN) en/of voorlopige maatregelen gevorderd worden (art. 39/82-85 Vw).

²⁸ Deze interpretatie van UDN werd door de R.v.St. bevestigd in 3 principearresten van 02-03-2005.

Gewone procedure = snelle procedure (sedert 10-01-2011)

Beroepen die geen mondelinge toelichting vereisen, kunnen bij voorrang behandeld worden (nieuw art. 39/73 §1 Vw).

Enkel wanneer de juridische complexiteit van de zaak het vereist, zal de rechter een syntheseseminarie vragen, door de verzoekende partij neer te leggen binnen de 15d (art. 39/81 Vw).

Formaliteiten

De voorgeschreven vormvereisten voor het verzoekschrift zijn dezelfde als voor beroep met volle rechtsmacht tegen beslissingen CGVS, met uitzondering van het gedeelte over nieuwe gegevens (art. 39/78 Vw), en de taal (art. 39/14-18 Vw). Bepaalde elementen moeten dus op straffe van nietigheid worden opgenomen in het verzoekschrift (zie hoger 'Procedure RvV').

Schorsing en annulatie moeten in éénzelfde verzoekschrift gevorderd worden, tenzij bij UDN (art. 39/82§3 Vw)

Taal

Het verzoekschrift mag in elke landstaal ingediend worden (art. 39/14-18 Vw). De procedure zal wel in de taal van de aangevochten beslissing gevoerd worden²⁹.

Zolang de beroepstermijn niet is verstreken, kan de verzoeker een reeds ingediend verzoekschrift door een nieuw vervangen, het oorspronkelijk verzoekschrift aanvullen of de gebreken die het zou vertonen herstellen.

Betekening en beroepstermijn (art. 39/57 en 39/57-1 Vw)

In principe worden alle processtukken aan de Raad toegezonden bij ter post aangetekende brief (art. 3, §1 PR RvV). In geval van UDN is echter de mogelijkheid voorzien voor neerlegging ter griffie of indiening via fax (art. 3, § 1 Procedurereglement): 02/791.64.00 (Ned) en 02/791.64.01 (Fr). In geval van detentie kan de verzending ook gebeuren via de directeur van het gesloten centrum (art. 3, §1, laatste lid Procedurereglement j° art. 39/69, §2 Vw).

Termijnen beslissingen RvV

Een beslissing van de RvV moet vallen binnen de 3 maanden (of binnen de 5d in de versnelde procedure) (art. 39/81 Vw).

Voor de procedure in kortgeding gelden andere termijnen: schorsing binnen de 30d, annulatie binnen de 4m na schorsingsbeslissing (art. 39/82 Vw).

Beroepsmogelijkheid

Tegen een beslissing van de RvV staat cassatieberoep open bij de Raad van State. Het cassatieberoep is niet schorsend, en een apart schorsingsberoep is niet mogelijk.

²⁹ Tegen een negatieve beslissing in NL opgesteld, kan je dus een beroep in het FR indienen. De behandeling ter zitting gebeurt wel in het Nederlands, maar het is geen probleem dat bepaalde akten (verzoekschrift/replekmemorie) in het Frans zijn opgesteld.

Regularisatie

Het oude regularisatie-artikel 9.3Vw vervalt ten voordele van 2 nieuwe bepalingen: art. 9bis en 9ter. Het nieuwe artikel 9bis vervangt het oude artikel 9.3 voor regularisatie om humanitaire reden. Het nieuwe artikel 9ter is voorbehouden voor medische regularisaties.

Humanitaire regularisatie

Art. 9.3 Vw. wordt vervangen door art. 9bis Vw. Een aanvraag gebeurt via de burgemeester, bewijs van buitengewone omstandigheden is nodig. Er wordt een bewijs van identiteit gevraagd, alsook een effectieve en ev. een gekozen verblijfplaats.

Indienen van de aanvraag

In principe verloopt de procedure artikel 9bis Vw. volledig schriftelijk. De aanvraag wordt ingediend bij de burgemeester van de gemeente van de feitelijke verblijfplaats van de aanvrager. Dit kan aangetekend gebeuren, of door persoonlijke afgifte³⁰. De burgemeester stuurt de aanvraag door naar DVZ die de beslissing neemt³¹.

De aanvraag dient de volgende gegevens te bevatten:

- a. alle relevante persoonsgegevens aangaande de aanvrager (naam, voornaam, geboorteplaats, geboortedatum, burgerlijke stand) met een kopie van zijn paspoort of daarmee gelijkgestelde reistitel.
- b. het dossiernummer bij de Dienst Vreemdelingenzaken (O.V.);
- c. de vermelding van de effectieve én de gekozen verblijfplaats van de betrokkene (zie verder);
- d. een overzicht van de samenstelling van het gezin;
- e. het verzoek tot machtiging tot verblijf voor bepaalde duur of onbepaalde duur op basis van artikel 9bis Vw;
- f. het verzoek aan de burgemeester om de aanvraag artikel 9bis Vw over te maken aan de Dienst Vreemdelingenzaken van de FOD Binnenlandse Zaken;
- g. de "bijzondere omstandigheid" die ertoe leidt dat de aanvraag in België wordt ingediend en niet via de bevoegde consulaire of diplomatieke post kon of kan worden ingediend;
- h. een uiteenzetting van de redenen waarom de aanvrager in België wenst te blijven;
- i. een verwijzing naar de bereidwilligheid om vrijwillig terug te keren;
- j. (bewijs)stukken die de bovenstaande vermeldingen staven

30 Het oude artikel 9.3 vereiste een aangetekende zending; het nieuwe art. 9bis vereist geen aangetekende zending meer (i.t.t. art. 9ter)

31 Er is geen gehoor, DVZ beslist louter op basis van het schriftelijk dossier.

Opmerking: de RVV oordeelde op 29-05-2008 dat bepaalde kinderen het recht hebben om gehoord te worden bij een regularisatieaanvraag. Dit op basis van art. 12 Kinderrechtenverdrag (directe werking!). Zo een gehoor zal telkenmale afgedwongen moeten worden, gezien het niet voorzien is in de huidige procedure.

Verplicht twee adressen opgeven (sedert 10-01-2011)

Wie een 9bis of een 9ter indient moet twee adressen opgeven; dit kunnen dezelfde adressen zijn.

- De *effectieve* verblijfplaats: deze is nodig voor de woonstcontrole.
- De *gekozen* woonplaats: dit kan zowel het adres zijn van de effectieve verblijfplaats, maar het kan ook het adres zijn van de advocaat of sociale dienst, ... waar men de beslissing wil laten betekenen. Wie geen woonplaats kiest, wordt verondersteld zijn woonplaats bij de DVZ gekozen te hebben! De woonplaatskeuze is dus heel belangrijk om de beslissing te kunnen ontvangen.

Taal van de aanvraag

Personen die reeds een asielaanvraag indienden en na het afwijzen van deze asielaanvraag een regularisatie willen aanvragen, moeten dit doen in dezelfde taal als degene waarin de asielprocedure verliep. Deze verplichting geldt tot zes maanden na het afwijzen van de asielaanvraag. Nadien kan men terug vrij kiezen tussen het Nederlands, Frans en het Duits (art. 51/4 Vw).

Verplicht identiteitsdocument bijvoegen!

Sinds 1 juni 2007 vermeldt de wet expliciet dat men over een nationaal paspoort, gelijkgestelde reistitel of identiteitsdocument moet beschikken om de aanvraag te kunnen doen³². Het is dus absoluut noodzakelijk om een kopie van het identiteitsdocument bij de aanvraag te voegen. Zoniet is aanvraag onontvankelijk³³.

*Noot: het is **niet** noodzakelijk dat het nationaal paspoort/identiteitskaart nog **geldig** is! Een vervallen paspoort van een nog bestaande staat (dus niet: ex-Sovjetrepubliek) volstaat.*

Uitzondering:

De verplichting een ID document toe te voegen geldt niet voor

- asielzoekers wiens asielprocedure nog in behandeling is voor het CGVS of de RVV;
- indien er een toelaatbaar cassatieberoep ingediend is tegen een afgewezen asielprocedure;
- vreemdelingen die kunnen aantonen dat ze in de onmogelijkheid zijn om identiteitsdocumenten voor te leggen;

Update maart 2008: Beoordeling ontvankelijkheid op ogenblik van beslissing: ID-bewijs moet aangevuld worden!

De RVV oordeelde op 21-03-2008 dat 'wanneer de DVZ pas een beslissing neemt over de ontvankelijkheid van de regularisatieaanvraag nadat de asielprocedure definitief werd afgesloten, er toch een identiteitsdocument moet voorgelegd worden voor de regularisatieaanvraag' (i.c. art. 9ter). Deze uitspraak vertegenwoordigt het meerderheidsstandpunt dat de ontvankelijkheid beoordeeld wordt op het moment van de ontvankelijkheidsbeslissing (en niet op het moment van de aanvraag).

32 Deze verplichting geldt enkel voor dossiers ingediend op basis van het nieuwe art. 9bis/ter. Evenwel, wie geregulariseerd wordt en zich wil inschrijven bij de gemeente, moet sowieso een identiteitsdocument voorleggen. Dit geldt voor alle geregulariseerden, ook voor zij die geregulariseerd worden op basis van het oude artikel 9 lid 3 Vw.

33 Bij de controle van de feitelijke verblijfplaats zal gevraagd worden om de originele identiteitsdocumenten te vertonen, waarvan een kopie werd gevoegd bij de aanvraag. Indien de vreemdeling de originele identiteitsdocumenten niet kan vertonen, wordt de woonstcontrole geacht negatief te zijn.

Niet in die zin: RVV nr. 26.554 en 22.326: ontvankelijkheid wordt beoordeeld op moment van de aanvraag (=minderheidsstandpunt).

Update maart 2009: 'Definitieve' beslissing asielprocedure

De Raad van State stelt in haar cassatiearrest van 13-02-2009 dat een 'definitieve beslissing' een beslissing is die niet meer vatbaar is voor een beroep. Het feit dat er nog een oud (annulatie/schorsings) beroep bij de Raad van State loopt tegen de asielweigering door het CGVS, betekent dat de beslissing van CGVS nog niet definitief is (R.v.St. 13/2/2009, arrest nr. 190.417).

Voor een overzicht van rechtspraak over identiteitsbewijs voor aanvragen 9bis/ter, zie www.kruispuntmi.be/vreemdelingenrecht.

Buitengewone omstandigheden

Een buitengewone omstandigheid betekent dat het 'onmogelijk of bijzonder moeilijk' is voor de betrokkene om naar zijn land van herkomst te gaan om daar de aanvraag in te dienen. Indien er geen buitengewone omstandigheden aanwezig zijn, wordt de aanvraag door de DVZ onontvankelijk verklaard. De gegrondheid van de aanvraag wordt dan niet meer onderzocht.

Arrest R.v.St. 09-12-2009: Vernietiging regularisatie-instructie

De Raad van State vernietigde de regularisatie-instructie van 19 juli 2009 omdat deze geen ruimte meer gaf voor appreciatie van de "buitengewone omstandigheden" door de minister of zijn gemachtigde: zodra voldaan was aan de criteria in de instructie, was meteen voldaan aan de ontvankelijkheidsvoorwaarde (= buitengewone omstandigheden). Eigenlijk kwam deze instructie neer op een vrijstelling van de wettelijke verplichting om te bewijzen dat er buitengewone omstandigheden aanwezig zijn die rechtvaardigen dat de aanvraag in België ingediend wordt, en niet bij de diplomatieke post in het buitenland zoals in de normale procedure. Volgens de Raad van State voegde de instructie op die manier voorwaarden toe aan de Verblijfswet, terwijl alleen de wetgever daarvoor bevoegd is.

Enkel nieuwe gegevens komen in aanmerking!

De aanvraag mag sinds 1 juni 2007 niet meer steunen op elementen die reeds voordien werden ingeroepen (of hadden kunnen ingeroepen worden) in een asielprocedure, een medische verblijfsaanvraag of een vroegere regularisatieaanvraag. Indien er geen nieuwe elementen zijn wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard.

Elementen die reeds werden ingeroepen tijdens een asielaanvraag, maar die afgewezen werden omdat ze geen grond vormden voor de erkenning als vluchteling of voor de toekenning van het subsidair beschermingsstatuut, kunnen wel nog gebruikt worden bij een regularisatieaanvraag op grond van artikel 9bis Vw.

Bijkomende gegevens

Nieuwe of bijkomende gegevens ter aanvulling van het dossier en adreswijzigingen kunnen na het indienen van de aanvraag steeds worden gemeld bij de gemeente van de feitelijke verblijfplaats + rechtstreeks aan DVZ. Ook hier is het aangewezen de gegevens te versturen per aangetekend schrijven of af te geven tegen ontvangstbewijs.

Woonstcontrole

Binnen tien dagen na het indienen van de aanvraag dient de burgemeester of zijn gemachtigde de effectieve verblijfplaats van de betrokkene te controleren. De termijn

van tien dagen wordt in de praktijk niet gerespecteerd en is ook niet aan sancties onderworpen. In sommige gemeenten kan een woonstcontrole tot meer dan 6m duren.

De woonstcontrole is een gevolg van het feit dat de gemeenten enkel bevoegd zijn voor de personen die werkelijk op hun grondgebied verblijven. Indien de vreemdeling niet verblijft op het opgegeven adres zal de aanvraag niet in overweging worden genomen. Voor een aanvraag 9bis Vw kan dus geen (effectieve) woonstkeuze gedaan worden bij de advocaat!

Motivering ten gronde

De [Dienst Vreemdelingenzaken publiceerde in december 2006](#) enkele criteria die zij toepast voor de behandeling van regularisatieaanvragen op basis van (toenmalig) artikel 9.3 van de Verblijfswet. Deze criteria zijn niet nieuw:

>> Regularisatie langdurige asielpcedure

- Criterium is 4 jaar hangende asielpcedure (zonder R.v.St.), of 3 jaar hangende asielpcedure voor wie schoolplichtige kinderen heeft.
- Bij meervoudige asielaanvragen mag je de eerste en tweede asielpcedure samentellen, ALS de tweede asielpcedure ontvankelijk verklaard werd. De periode tussen de twee asielpcedures telt evenwel niet mee.
- Personen die enkele dagen of weken te kort komen om te voldoen aan de termijn van vier of drie jaar asielpcedure, kunnen toch in aanmerking komen voor een 'humanitaire' regularisatie als zij zeer sterke integratie of duurzame banden met België kunnen aantonen.
- Wie na een afwijzing door de Vaste Beroepscommissie zijn [attest van immatriculatie verlengd](#) zag (in afwachting van de behandeling van het verzoek 9.3 -een praktijk die in maart 2006 afgeschaft werd- (zie hoger), mag ook deze periode meetellen.

Let wel: deze regularisatie-instructies gelden [sedert 21-11-2006](#). Regularisatiedossiers die na deze datum zouden afgewezen zijn omdat geen rekening gehouden werd met het verlengd legaal verblijf, kunnen door DVZ herzien worden. Beslissingen die dateren van vóór 11/2006 zullen daarentegen behouden blijven. Voor een verzoek tot herziening neem je rechtstreeks contact op met de dossierbehandelaar op DVZ.

- In principe wordt een verblijfsrecht zonder voorwaarden afgeleverd aan zij die tijdens de hangende asielpcedure geregulariseerd werd. Wie uitgeprocedeerd is en toch aan de regularisatiecriteria voldoet, kan een verblijf onder voorwaarden krijgen (bv: het vinden van werk).

>> Regularisatie om humanitaire reden

Bv. ouders van een Belgisch kind waarbij een effectief gezinsleven aangetoond wordt tussen de ouder en het kind.

[Minister van Migratie en Asiel Turtelboom verspreidde op 26 maart 2009 nieuwe instructies betreffende regularisatie.](#)

>> Langdurige asielpcedure: idem zie hoger

>> Gezinnen met schoolgaande kinderen: nieuw!

- verblijven min. 5 jaar ononderbroken in België
- min. 5 jaar geleden een asielaanvraag ingediend (aanvragen >1 juni 2007 komen niet in aanmerking)
- asielaanvraag heeft min. 1 jaar geduurd
- schoolgaande kinderen lopen minstens sedert 1 september 2007 school in België (kleuter-lager-secundair-hoger onderwijs)

>> Enkele andere prangende humanitaire situaties:

- ouder Belgisch minderjarig kind indien reëel en effectief gezin
- familieleden EU die buiten criteria gezinshereniging vallen (bv. inwonend verzorgende tante)
- uitgehuwelijkt meisje dat recht op terugkeer verloren is
- echtgenoten met verschillende nationaliteit, waarbij beider landen geen gezinshereniging toelaten
- vreemdeling met B pensioen die recht op terugkeer verloren is

Een nieuwe en vollediger instructie³⁴ betreffende regularisatie werd uitgevaardigd door minister Milquet en staatssecretaris Wathelet op 19 juli 2009.

>> *Langdurige asielprocedure (3/4j) (1.1)*

>> *Langdurige asielprocedure met aanvullend R.v.St. of regularisatieprocedure (4/5j) (1.2.)*

>> *Enkele prangende humanitaire situaties (2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.9)*

>> *Duurzame lokale verankering*

- *op basis van 5 jaar verblijf (2.8.A)*
- *op basis van werk (2.8.B)*

Het gaat om permanente regularisatiecriteria (met uitzondering van de gronden 2.8 A en B: hiervoor kan enkel een aanvraag ingediend worden tussen 15/9 en 15/12/2009).

Vernietiging regularisatie-instructie door R.v.St. 09-12-2009

Bij arrest n° 198.769 heeft de Raad van State de regularisatie-instructie van 19-07-2009 vernietigd. Motivatie van de vernietiging: Schending van het legaliteitsbeginsel: de instructie stelt de wettelijke vereiste van 'buitengewone omstandigheid' buiten toepassing. De regularisatie had m.a.w. bij wet moeten doorgevoerd worden, en niet bij instructie.

Rechtspraak RVV 16-12-2010 (n° 53.240): De criteria in de vernietigde regularisatie-instructie van 19 juli 2009 mogen niet meer gebruikt worden om regularisatieaanvragen onontvankelijk te verklaren. Motivering: door de ontvankelijkheidscriteria van de instructie verder toe te passen miskent de staatssecretaris het vernietigingsarrest van de Raad van State dd 09-12-2009. De staatssecretaris heeft wel een ruime discretionaire bevoegdheid m.b.t. de beoordeling van buitengewone omstandigheden, maar hij mag deze discretionaire bevoegdheid niet misbruiken om voorwaarden aan de wet toe te voegen. Voor de beoordeling van de gegrondheid van de aanvraag zijn geen wettelijke criteria voorzien en kan de staatssecretaris dus wel nog de criteria van de instructie toepassen, voegt de RvV er nog aan toe.

Rechtspraak RvSt 5-10-2011 (n° 215.571): Regularisatie-criteria van vernietigde instructie kunnen geen bindende voorwaarden zijn. Het kabinet Wathelet en DVZ pasten de criteria uit de vernietigde instructie nog toe, overeenkomstig de 'discretionaire bevoegdheid' van de minister. Ook de RvV oordeelde dat, wat de beoordeling ten gronde betreft, de criteria uit de instructie nog steeds toegepast kunnen worden.

De Raad van State heeft nu in zijn arrest van 5 oktober 2011 een dergelijke beslissing vernietigd. De RvV had een regularisatie geweigerd omdat verzoeker niet aan de door de instructie vooropgestelde verblijfsduur kwam. De RvSt vernietigde

³⁴ Zie ook: Instructie dd 19-07-2009; Vademecum dd 21-09-2009; K.B. 07-10-2009 betreffende economische regularisatie (B.S. 14-10-2009).

deze beslissing daar 'een beslissing die gestaafd wordt door de vernietigde instructie, eveneens aangetast is door onwettigheid'.

Geen verblijfsdocument tijdens de procedure!

Tijdens de procedure wijzigt de verblijfsstatus van de aanvrager niet. I.t.t. de procedure art. 9ter Vw, wordt aan de aanvrager geen attest van immatriculatie afgeleverd.

Bevel om het grondgebied te verlaten tijdens de regularisatieprocedure?

De RvV besliste in een arrest van **19-07-2007** over de wettelijkheid van een bevel om het grondgebied te verlaten, vooraleer er een antwoord is op een hangende aanvraag tot regularisatie. De RVV volgt hierin de oude rechtspraak van de R.v.St.: *'de afgifte van een uitwijzingsbevel terwijl een aanvraag tot regularisatie hangend is, is niet wettelijk en houdt een ernstig en moeilijk te herstellen nadeel in voor betrokkene'*.

Praktijk DVZ: DVZ houdt met deze rechtspraak slechts ten dele rekening: enkel wanneer de asielprocedure 4j/3j geduurd heeft, zal DVZ géén bevel om het grondgebied te verlaten afleveren (na einde asielprocedure), wanneer nog een regularisatie-aanvraag hangend is. Er zal eerst een uitspraak gedaan worden over deze aanvraag. In afwachting krijgt de uitgeprocedeerde asielzoeker een aankomstverklaring. Zie ook kadertekst hoger 'Asiel, procedure RVV'.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen sprak zich op **31-07-2008** opnieuw uit over het afleveren van een uitwijzingsbevel aan personen die een regularisatieaanvraag indienden.

Als de regularisatieaanvraag fundamentele rechten (met directe werking) betreft, die op precieze en gemotiveerde wijze zijn uiteengezet, moet de overheid deze altijd eerst beoordelen vooraleer de aanvrager uit te wijzen.

Praktijk DVZ: Ten gevolge van deze rechtspraak breidt de DVZ de categorieën uit van dossiers waarvoor geen bevel wordt afgegeven vóór de behandeling van de aanvraag tot machtiging tot verblijf. Het gaat o.m. om dossiers waarin art. 3 en 8 EVRM ingeroepen worden.

In een arrest van **28-11-2008** gaat de RVV nog een stap verder: de afgifte van een BGV aan een vreemdeling met een lopende regularisatieaanvraag wordt uitgesloten in alle gevallen. Voorlopig is dit echter (nog) geen vaste rechtspraak van de RVV. Andere arresten (bv. **20-03-2009**) grijpen terug naar het criterium 'schending van fundamentele rechten met directe werking'.

Update juni 2010: Volgens de Franstalige kamers van de **Raad van State** (RvS 1 oktober 2009, nr. 196.577 en RvS 3 december 2009, nr. 198.507) zijn de principiële arresten van de RvV van 2008 te restrictief. *Elke afgifte van een BGV aan een vreemdeling met een hangende regularisatieaanvraag houdt een schending in van de formele motiveringsplicht (los van de vraag of er een fundamenteel recht met directe werking aangehaald werd).* Op grond van de beginselen van behoorlijk bestuur moet de overheid een beslissing nemen op basis van alle elementen in het dossier. Hiermee herbevestigen de Franstalige kamers van de Raad van State hun oude, vaststaande rechtspraak.

De Nederlandstalige kamers van de Raad van State namen echter vaak afstand van dit standpunt, waardoor er geen eenheid van rechtspraak is³⁵.

Zo oordeelde de **Raad voor Vreemdelingenbetwistingen** in een recent, Nederlandstalig, arrest (RvV 26 maart 2010, nr. 40.913, dus nà de cassatierechtspraak) dat een aanvraag om machtiging tot verblijf (in casu ging het om een medische aanvraag artikel 9ter Vw) niet verhindert dat “na het indienen ervan nog een bevel om het grondgebied te verlaten kan worden gegeven”. De RvV verwijst in dit arrest naar Nederlandstalige rechtspraak van de Raad van State, en overwoog dat de verzoeker geen concrete, op haar persoonlijke situatie betrokken feiten had aangebracht om de ingeroepen schending van artikel 3 EVRM te staven.

Update juli 2010: Volgens het **Hof van Cassatie** (arrest 27-07-2010) kan de Dienst Vreemdelingenzaken een wettig uitwijzingsbevel afgeven aan een vreemdeling die op de gemeente een regularisatieaanvraag heeft ingediend (artikel 9bis Verblijfwet), als de DVZ dat nog niet kan weten (i.c. was de aanvraag nog niet overgemaakt aan DVZ). De DVZ moet wel rekening houden met alle omstandigheden die hij kan kennen.

Praktijk DVZ n.a.v. deze rechtspraak:

DVZ handelt momenteel (juni 2010) als volgt:

- Als een 9ter aanvraag is ingediend (medische verblijfsaanvraag), geeft DVZ géén uitwijzingsbevel af voor DVZ een beslissing neemt over de 9ter aanvraag
- Als een 9bis aanvraag is ingediend (regularisatie-aanvraag) geeft de DVZ enkel in de 2 volgende gevallen géén uitwijzingsbevel af:

1. Er zijn duidelijke aanwijzingen dat een persoon zal worden geregulariseerd (bv persoon voldoet aan de regularisatiecriteria i.v.m. lange procedure of andere criteria die toegelicht zijn in de instructie van 19/7/2009): het bureau asiel van DVZ vraagt aan het bureau humanitaire regularisaties van DVZ om de regularisatie-aanvraag prioritair te behandelen.

2. Er zijn concrete aanwijzingen dat repatriëring een schending zou uitmaken van fundamentele rechten zoals artikel 3 of 8 van het EVRM: het bureau asiel van DVZ vraagt aan het bureau humanitaire regularisaties van DVZ om de regularisatie-aanvraag prioritair te behandelen.

→ In andere gevallen waarbij een 9bis aanvraag is ingediend geeft de DVZ wél nog een uitwijzingsbevel af. Deze praktijk lijkt dus in strijd te zijn met arresten nr. 196.577 en nr. 198.507 van de Raad van State.

³⁵ zie L. DENYS, Van artikel 9, lid 1, 2 en 3 Vw naar artikelen 9, lid 1 en 2, 9bis en 9ter Vw, T.Vreemd. 2007, afl. 3, voetnoot 43).

Beslissing DVZ en betekening

Er is geen termijn binnen dewelke DVZ een beslissing moet nemen.

Sedert 10-01-2011: Betekening via gekozen woonplaats

DVZ geeft kennis van zijn beslissing op de gekozen woonplaats. Dat gebeurt per aangetekende brief of per drager met bewijs van ontvangst. Als het adres van de advocaat werd opgegeven als gekozen woonplaats, kan dit ook per fax gebeuren.

Tijdelijk verblijf met mogelijke verlenging

Wanneer de beslissing positief is, krijgt de vreemdeling een BIVR van bepaalde duur (meestal: 1j) die verlengd kan worden; of een BIVR van onbepaalde duur (geldigheid kaart: 5 jaar).

Een tijdelijke regularisatie is onderworpen aan voorwaarden (meestal: het vinden van werk, het niet ten laste vallen van het OCMW, het voorleggen van een paspoort...). Verlenging van de BIVR moet tijdig (te weten: 1 maand) vóór het verstrijken ervan aangevraagd worden bij DVZ. Bewijzen dat aan alle voorwaarden voor verlenging voldaan is worden toegevoegd. Na 3 jaar verlengingen kan het tijdelijk verblijf omgezet worden in een definitief verblijf (=praktijk DVZ, definitief verblijf is schriftelijk aan te vragen).

Update januari 2009: Verstrenging bij verlenging van tijdelijke regularisaties

De Dienst Vreemdelingenzaken heeft haar beleid inzake verlenging van tijdelijke regularisaties gevoelig verstrengd. De inhoud van het nieuwe beleid is niet helemaal duidelijk. De voorwaarden die DVZ vaak oplegt aan tijdelijk geregulariseerde personen om in aanmerking te komen voor een verlenging van hun machtiging tot verblijf, moeten meer dan vroeger letterlijk genomen worden.

Voortzetting asielprocedure na regularisatie?

Wie voor onbepaalde duur geregulariseerd werd, en tegelijkertijd een asielprocedure hangend heeft (voor CGVS, RvV of R.v.St.), moet uitdrukkelijk voortzetting van de asielprocedure vragen (indien hij dat wenst). Zoniet zal de procedure ambtshalve zonder voorwerp verklaard worden (art. 55 Vw).

Voortzetting vragen kan nuttig zijn, aangezien een vluchteling bepaalde rechten geniet die een geregulariseerde niet heeft.

Positieve beslissing, inschrijving gemeente en start OCMW-steun

Steunverlening door het OCMW kan vanaf de betekening van de positieve beslissing op de gekozen woonplaats. Ook al is betrokkene nog niet ingeschreven in het vreemdelingenregister, en werd nog geen BIVR afgeleverd. De inschrijving moet gebeuren op datum van de beslissing van DVZ³⁶.

Beroep

Tegen een negatieve beslissing kan binnen de 30 dagen een schorsings- en/of annulatieberoep ingesteld worden bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

36 Bron: Onderrichtingen van FOD BiZa van 17-02-2010 aan de gemeenten

Medische regularisatie

Het art. 9ter Vw. is specifiek voorbehouden voor medische regularisaties. Een medische regularisatie wordt rechtstreeks bij DVZ aangevraagd, a.d.h.v. een medisch standaardformulier. Ook hier wordt een bewijs van identiteit gevraagd (de bewijsmogelijkheden zijn ruimer dan in art. 9bis, zie verder), en een effectieve (en ev. een gekozen) woonplaats. Buitengewone omstandigheden moeten niet aangetoond worden. Belangrijk: in afwachting van de behandeling van de aanvraag, wordt aan verzoeker een A.I. afgeleverd.

Procedure 9ter

De procedure 9ter is vastgelegd bij K.B. van 17-05-2007 (B.S. 31-05-2007).

Indienen van de aanvraag bij DVZ!

De aanvraag wordt rechtstreeks per aangetekend schrijven ingediend bij de Dienst Vreemdelingenzaken (en *niet* via de burgemeester van de gemeente).

Een aanvraag om een medisch verblijf van langer dan drie maanden op basis van artikel 9ter kan niet ingediend worden in het buitenland. Personen in het buitenland komen soms wel in aanmerking voor een medisch visum van drie maanden.

De aanvraag kan in België zowel gedurende een legaal verblijf als vanuit illegaal verblijf ingediend worden. Er hoeven geen bijzondere omstandigheden bewezen worden die verantwoorden waarom de aanvraag in België wordt ingediend.

DVZ aanvaardt niet dat mensen een aanvraag 9ter indienen vanuit een gesloten centrum in de transitzone, omdat deze vreemdeling 'niet in België zou verblijven'. De RVV betwistte dit echter in een arrest van 28-10-2010.

Verplicht identiteitsdocument bijvoegen!

Sinds 1 juni 2007 vermeldt de wet expliciet dat men over een nationaal paspoort, gelijkgestelde reistitel of identiteitsdocument moet beschikken om de aanvraag te kunnen doen³⁷. Het is dus absoluut noodzakelijk om een kopie van het identiteitsdocument bij de aanvraag te voegen. Zoniet is aanvraag onontvankelijk³⁸.

Noot: het is *niet* noodzakelijk dat het nationaal paspoort/identiteitskaart nog *geldig* is! Een vervallen paspoort van een nog bestaande staat (dus niet: ex-Sovjetrepubliek) volstaat.

Update 10-01-2011: Nieuwe criteria 'identiteitsbewijs'

De wijze waarop de identiteit kan worden aangetoond, is uitgebreid, maar er bestaat geen uitweg meer voor wie in de onmogelijkheid is deze bewijsstukken voor te

³⁷ Deze verplichting geldt enkel voor dossiers ingediend op basis van het nieuwe art. 9bis/ter. Evenwel, wie geregulariseerd wordt en zich wil inschrijven bij de gemeente, moet sowieso een identiteitsdocument voorleggen. Dit geldt voor alle geregulariseerden, ook voor zij die geregulariseerd worden op basis van het oude artikel 9 lid 3 Vw.

³⁸ Bij de controle van de feitelijke verblijfplaats zal gevraagd worden om de originele identiteitsdocumenten te vertonen, waarvan een kopie werd gevoegd bij de aanvraag. Indien de vreemdeling de originele identiteitsdocumenten niet kan vertonen, wordt de woonstcontrole geacht negatief te zijn.

leggen. Deze nieuwe regeling biedt een antwoord op de ruimere interpretatie van de identificatieplicht, zoals ingegeven door het arrest 2009/193 van het Grondwettelijk Hof.

→ Het bewijs van identiteit is bij voorkeur een **nationaal paspoort of identiteitskaart**.

→ Als de vreemdeling geen nationaal paspoort of identiteitskaart kan voorleggen, mogen **alternatieve bewijselementen** worden voorgelegd. Zij moeten voldoen aan onderstaande voorwaarden:

1° het bevat de volledige naam, de geboorteplaats en -datum en de nationaliteit van betrokkene;

2° het is uitgereikt door de bevoegde overheid overeenkomstig de wet van 16 juli 2004 houdende het Wetboek van internationaal privaatrecht of de internationale overeenkomsten betreffende dezelfde materie;

3° het laat toe een fysieke band vast te stellen tussen de titularis en de betrokkene; dit kan bijvoorbeeld gaan om een foto, vingerafdrukken. Een handtekening geldt niet.

4° het is niet opgesteld op basis van loutere verklaringen van de betrokkene.

→ Lukt het niet om één van de bovenstaande documenten voor te leggen, dan kan de vreemdeling zijn identiteit eveneens aantonen **op basis van verschillende bewijselementen** die, samen genomen, zijn identiteit bepalen.

Uitzondering:

De verplichting een ID-bewijs voor te leggen geldt niet voor

- asielzoekers wiens asielprocedure nog in behandeling is voor het CGVS of de RVV;
- indien er een toelaatbaar cassatieberoep ingediend is tegen een afgewezen asielprocedure;
- ~~- vreemdelingen die kunnen aantonen dat ze in de onmogelijkheid zijn om identiteitsdocumenten voor te leggen;~~

Update maart 2008: Beoordeling ontvankelijkheid op ogenblik van beslissing: ID-bewijs moet aangevuld worden!

De RVV oordeelde op 21-03-2008 dat 'wanneer de DVZ pas een beslissing neemt over de ontvankelijkheid van de regularisatieaanvraag nadat de asielprocedure definitief werd afgesloten, er toch een identiteitsdocument moet voorgelegd worden voor de regularisatieaanvraag' (i.c. art. 9ter). Deze uitspraak vertegenwoordigt het meerderheidsstandpunt dat de ontvankelijkheid beoordeeld wordt op het moment van de ontvankelijkheidsbeslissing (en niet op het moment van de aanvraag).

Niet in die zin: RVV nr. 26.554 en 22.326: ontvankelijkheid wordt beoordeeld op moment van de aanvraag (=minderheidsstandpunt).

Update maart 2009: 'Definitieve' beslissing asielprocedure

De Raad van State stelt in haar cassatiearrest van 13-02-2009 dat een 'definitieve beslissing' een beslissing is die niet meer vatbaar is voor een beroep. Het feit dat er nog een oud (annulatie/schorsings) beroep bij de Raad van State loopt tegen de asielweigering door het CGVS, betekent dat de beslissing van CGVS nog niet definitief is (R.v.St. 13/2/2009, arrest nr. 190.417).

Voor een overzicht van rechtspraak over identiteitsbewijs voor aanvragen 9bis/ter, zie www.kruispuntmi.be/vreemdelingenrecht.

Verplicht twee adressen opgeven (sedert 10-01-2011)

Wie een 9ter indient moet twee adressen opgeven; dit kunnen dezelfde adressen zijn.

- De *effectieve* verblijfplaats: deze is nodig voor de woonstcontrole en voor de ontvankelijkheid.
- De *gekozen* woonplaats: dit kan zowel het adres zijn van de effectieve verblijfplaats, maar het kan ook het adres zijn van de advocaat of sociale dienst, ... waar men de beslissing wil laten betekenen. Wie geen woonplaats kiest, wordt verondersteld zijn woonplaats bij de DVZ gekozen te hebben! De woonplaatskeuze is dus heel belangrijk om de beslissing te kunnen ontvangen.

Taal

Personen die reeds een asielaanvraag indienden en na het afwijzen van deze asielaanvraag een medische regularisatie willen aanvragen, moeten dit doen in dezelfde taal als degene waarin de asielprocedure verliep. Deze verplichting geldt tot zes maanden na het afwijzen van de asielaanvraag. Nadien kan men terug vrij kiezen tussen het Nederlands, Frans en het Duits (art. 51/4 Vw).

Praktijk DVZ: Cel 9ter vereiste een tijd dat het identiteitsdocument opgesteld werd in NL/FR/D/ENG óf dat het **beëdigd vertaald** werd. Zoniet wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard. **Deze eis is onwettig.** DVZ is zich daarvan bewust en trekt de onontvankelijkheidsbeslissing vrij gemakkelijk in wanneer je reageert.

Standaard medisch getuigschrift

De vreemdeling dient per medisch getuigschrift alle nuttige inlichtingen over zijn ziekte over te maken. Het standaard medisch attest wordt ingevuld door de behandelende arts/specialist en **moet volgende aspecten duidelijk vermelden:**

- de ziekte
- haar graad van ernst
- de noodzakelijk geachte behandeling.

Meer bepaald moet er een 'reëel risico zijn dat het leven of de fysieke integriteit van de vreemdeling in gevaar is OF dat de vreemdeling bij een terugkeer een onmenselijke of vernederende behandeling zou riskeren'.

Vanaf 29 januari 2011 moeten nieuwe aanvragen voor een medische verblijfsvergunning op basis van artikel 9ter Verblijfswet vergezeld zijn van een nieuw standaard medisch getuigschrift. Wanneer dit getuigschrift niet gebruikt wordt, kan de 9ter aanvraag onontvankelijk verklaard worden.

Rechtspraak RVV 18-05-2011: Elk attest dat inhoudelijk hetzelfde is als het standaardattest

Elk attest dat inhoudelijk hetzelfde is als het standaard attest, moet volstaan voor een aanvraag art. 9ter.

Rechtspraak RVV 05-02-2009: Medische behandeling nog niet opgestart

Het is niet absoluut noodzakelijk voor een medische verblijfsaanvraag dat de medische behandeling al opgestart is. Het medisch attest moet wel de gezondheidsproblematiek en het risico bij terugkeer vermelden. Als de aanvraag 9ter voldoet aan de ontvankelijkheidsvoorwaarden, moet de inhoud van het medisch attest beoordeeld worden in de gegrondheidsfase.

Rechtspraak RVV 25-07-2008: Geen bevel na onontvankelijke 9ter?

De afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten aan een vreemdeling wiens aanvraag artikel 9ter Vw onontvankelijk werd verklaard, kan mogelijks een schending inhouden van artikel 3 EVRM.

Rechtspraak RVV 30-04-2009: Medische beoordeling in gegrondeheidsfase

Als de ziekte onduidelijk of niet ernstig is, mag de aanvraag niet onontvankelijk verklaard worden. De medische beoordeling gebeurt in de gegrondeheidsfase door een geneesheer.

Inlichtingen over toegankelijkheid van behandeling

Artikel 9ter Vw verplicht nieuwe aanvragers vanaf 10 januari 2010 ook om alle nuttige inlichtingen over te maken over de toegankelijkheid tot een adequate behandeling in het land van herkomst of in het land waar men verbleef. Een ernstig zieke vreemdeling heeft enkel recht op een medisch verblijf in België indien er in zijn land van herkomst geen of slechts een onzekere of zeer beperkte beschikbaarheid is van medische zorgen voor zijn ziekte. Het niet-beschikbaar zijn van medische zorgen in het land van herkomst kan ook voortvloeien uit het feit dat ze voor de vreemdeling financieel ontoegankelijk zijn.

Enkel nieuwe gegevens komen in aanmerking!

De aanvraag mag niet steunen op elementen die reeds voordien werden ingeroepen (of hadden moeten ingeroepen worden) in een asielprocedure of een regularisatie-aanvraag. Indien er geen nieuwe elementen zijn, wordt de aanvraag onontvankelijk verklaard.

Medische elementen die werden ingeroepen tijdens de asielaanvraag, maar die afgewezen werden omdat ze geen grond vormden voor de erkenning als vluchteling of voor de toekenning van het subsidiair beschermingsstatuut, kunnen wel gebruikt worden bij een medische aanvraag op grond van artikel 9ter Vw.

Attest van immatriculatie tijdens de procedure!

Wanneer er een *volledig en onontvankelijk* dossier wordt ingediend, geeft DVZ de opdracht aan de gemeente om een attest van immatriculatie af te leveren. Dit A.I. zal verlengd worden zolang er geen uitspraak is ten gronde over het verzoek. Er is geen termijn waarbinnen DVZ een beslissing moet nemen³⁹. Het A.I. kan gedurende de behandeling van de aanvraag driemaal verlengd worden voor telkens drie maanden. Na een jaar wordt het verlengd met een duur van telkens één maand.

Ontvankelijke aanvraag en OCMW-steun

Het recht op steunverlening gaat bij onontvankelijk verklaarde medische regularisatieaanvragen in vanaf de betekening van de beslissing van de DVZ waarbij de aanvraag onontvankelijk verklaard wordt (en niet bij de aflevering van het A.I.⁴⁰).

Asielzoekers wiens aanvraag 9ter onontvankelijk werd verklaard én wiens asielprocedure nog steeds lopende is (alsook voor de familieleden die bij hen verblijven), moeten een aanvraag tot opheffing code 207 indienen bij de Cel Dispatching van Fedasil. Door de onontvankelijkverklaring van hun 9ter aanvraag krijgen ook deze personen recht op financiële OCMW-steun.

Wie een verlenging van opvang kreeg om medische redenen, moet de opvang verlaten binnen een termijn van 2 maanden na de onontvankelijk verklaring⁴¹. Wel: uitstel van vertrek mogelijk om medische reden (zie hoger).

39 De procedure art. 9ter is vastgelegd bij K.B. van 17-05-2007 (B.S. 31-05-2007)

40 Een en ander wordt toegelicht in de Omzendbrief van Dupont van 20-02-2008 (B.S. 14-03-2008).

41 Deze bepaling uit de instructie van 06-04-2010 lijkt onwettig, gezien de opvangwet materiële opvang niet uitsluit voor wie een verblijfstitel van 3m ontvangt.

Ontvankelijke aanvraag en tewerkstelling

Tewerkstelling tijdens een hangende procedure 9ter is niet mogelijk

Noot: het Brussels gewest kende een tijd lang arbeidskaarten C toe aan ontvankelijke aanvragers 9ter, op basis van art. 17.3° KB 09-06-1999. Op vraag van DVZ werd deze praktijk stopgezet in juli 2008.

Oproeping door arts DVZ

Niet elke aanvrager wordt voor een medisch onderzoek uitgenodigd op DVZ! Hieruit volgt reeds het belang om een *volledig* medisch dossier toe te voegen aan de aanvraag (en niet enkel het standaarddocument van DVZ in te vullen). Het medisch dossier wordt enkel geopend door artsen op DVZ, waardoor het beroepsgeheim zeker bewaard blijft. De ambtenaar-geneesheer van DVZ formuleert een advies aan de ambtenaar-niet-arts van DVZ die de beslissing neemt.

Meer info en standaardformulieren vind je op www.medimmigrant.be.

Beslissing DVZ en betekening

Er is geen termijn binnen dewelke DVZ een beslissing moet nemen.

Sedert 10-01-2011: DVZ geeft kennis van zijn beslissing op de gekozen woonplaats. Dat gebeurt per aangetekende brief of per drager met bewijs van ontvangst. Als het adres van de advocaat werd opgegeven als gekozen woonplaats, kan dit ook per fax gebeuren.

A-kaart met mogelijke verlenging

Een medische regularisatie is per definitie tijdelijk. Verlenging moet tijdig (min. 1 maand) vóór het verstrijken van de verblijfstitel aangevraagd worden. DVZ kan het verblijfsrecht intrekken indien men van mening is dat de medische gronden die aanleiding gaven tot de toekenning van het statuut niet meer aanwezig zijn.

De vreemdeling die **na vijf jaar** verlenging nog steeds onder het medisch statuut valt, ontvangt automatisch een verblijfsrecht van onbepaalde duur (art. 13 §1 Vw). De termijn van vijf jaar begint te lopen op de dag van indienen van de aanvraag (en niet op het moment het statuut werd toegekend).

Let op: Oude regularisatie-aanvragen 9.3 op basis van medische reden die meer dan 5 jaar na de aanvraag pas geregulariseerd worden, krijgen meteen een verblijfsrecht van onbepaalde duur.

Gedurende een periode van 10j na de aanvraag kan de minister een einde stellen aan het verblijf, wanneer fraude aan de basis lag van de verblijfsmachtiging bekomen op basis van art. 9ter (art. 13 §5 Vw).

Beroepsprocedure

Tegen een negatieve beslissing kan een beroep worden ingediend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (beroepstermijn: 30 dagen).

Technische statuutswijzigingen

Een statuutswijziging of 'technische' aanvraag voor een machtiging tot verblijf, blijft mogelijk. Nieuw is de wettelijke verankering ervan in het K.B. van 1981 (art. 25/2 Vb)⁴².

Wie legaal op het grondgebied verblijft (bv. als toerist) en aan alle voorwaarden voldoet om een machtiging tot verblijf van meer dan 3m te bekomen, kan deze aanvraag indienen via de gemeente.

Twee voorwaarden

Om gebruik te maken van de statuutswijziging van art. 25/2 Vb, moet voldaan zijn aan 2 belangrijke voorwaarden:

1. Personen moeten legaal verblijven op het grondgebied

'Legaal' verblijf kan zijn: kort verblijf (als toerist) of lang verblijf (>3m).

Een kort verblijf kan aangetoond worden door middel van een geldige aankomstverklaring, of een geldig nationaal paspoort met binnenkomststempel/geldig visum. Voor onderdanen van de Europese Unie volstaat een identiteitskaart.

Een lang verblijf kan aangetoond worden door middel van een geldig BIVR.

LET OP: tijdelijke A.I. en bijlage 35 worden niet beschouwd als 'legaal verblijf'

"Asielzoekers vallen buiten het toepassingsgebied van artikel 25/2 Vb, aangezien zij niet beschouwd worden als 'tot verblijf van meer dan drie maanden gemachtigde of toegelaten vreemdelingen'. Hetzelfde geldt voor vreemdelingen die een schorsend beroep hebben ingediend en die in het bezit zijn van een bijlage 35" (zie Omz p. 6).

DVZ aanvaardt geen enkele tijdelijke A.I. voor statuutswijziging (bv. vreemdelingen met een ontvankelijke aanvraag 9ter)⁴³.

2. Personen moeten aan de voorwaarden voldoen om een verblijfsstatuut te bekomen in een andere hoedanigheid.

Volgende statuten (machtiging tot verblijf) zijn mogelijk:

- a. werknemer (zie K.B. 09-06-1999)
- b. zelfstandige (zie Wet 19-02-1965)
- c. student (zie art. 58 Vw)
- d. andere mogelijke 'machtigingen tot verblijf'

Voor andere statuten die een 'recht op verblijf' zijn, zie hieronder 'Statuutswijzigingen art. 10'.

⁴² Vroeger werd de 'technische regularisatie' enkel voorzien bij omzendbrief, bv. Omzendbrief van 19 februari 2003 over de toepassing van artikel 9, derde lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (B.S. 17-03-2003).

⁴³ Voor 'kort verblijf' verwijst art. 25/2 Vb. enkel naar Titel I, Hfd. II van de wet (kort verblijf als toerist), en dus komt niet elk 'tijdelijk' verblijf (onder A.I. of bijlage 35) in aanmerking.

Algemene procedure statuutswijziging: art. 9 alinea 2 Vw

De aanvraag wordt via een aanvraag art. 9 alinea 2 Vw. ingediend bij de gemeente van feitelijk verblijf. Het gaat hier immers om een 'bij K.B. bepaalde afwijking' op de algemene regel dat de machtiging tot verblijf bij de diplomatieke/consulaire post in het buitenland aangevraagd wordt (procedure art. 9 alinea 2 Vw).

De gemeente gaat de volledigheid na en voert een woonstcontrole uit (binnen de 10d). Als één van beide negatief is, neemt de gemeente de aanvraag niet in overweging en levert een bijlage 40 af.

Als de aanvraag volledig is en de woonstcontrole positief, ontvangt de vreemdeling een ontvangstbewijs van de gemeente.

De gemeente stuurt de aanvraag door naar DVZ die een beslissing ten gronde neemt.

Noot: In afwachting van de beslissing ten gronde krijgt de vreemdeling zijn verblijfstitel NIET verlengd.

Bijzondere procedure voor werknemers/zelfstandigen:

In het geval de vreemdeling vanuit legaal verblijf een machtiging aanvraagt als werknemer of zelfstandige, en het dossier volledig is, gaat de procedure sneller: de gemeente zelf levert dan onmiddellijk een BIVR af, geldig voor de duur van de tewerkstelling +1m. Een machtiging tot onbeperkt verblijf kan enkel op instructie van DVZ afgeleverd worden.

Bijzondere statuutswijzigingen: art. 10 en 10bis Vw

Een analoog geval van 'technische regularisatie' wordt voorzien voor de gevallen die van rechtswege toegelaten zijn tot verblijf (art. 10 Vw), of voor wie een recht op machtiging heeft op verblijf (art. 10bis Vw).

Noot: Deze 'statuutswijzigingen' volgen de procedure gezinshereniging (art. 26 en 26/2 Vb), en niet de standaard procedure statuutswijziging uit art. 25/2 Vb. Verschilpunt is dat in afwachting van een beslissing ten gronde, de vreemdeling een A.I. afgeleverd krijgt (geldig 6m, verlengbaar tot 12m). Als er na 12m geen antwoord is, wordt de vreemdeling ingeschreven in het vreemdelingenregister.

ART. 10 Vw (procedure art. 26 Vb)

Vanuit legaal verblijf is een statuutswijziging naar een situatie van art. 10 Vw mogelijk (art. 12bis §1, 1°-2° Vw). De procedure wordt geregeld in art. 12bis §3 Vw en art. 26 Vb.:

gemeente	bijlage 15bis + A.I (ontv)
	bijlage 15ter (onontv)
DVZ na 6-12m	BIVR (gegr)
	bijlage 14 (ongegr)

ART. 10BIS Vw (procedure art. 26/2 Vb)

Vanuit legaal verblijf is een statuutswijziging naar een situatie van art. 10bis Vw mogelijk (art. 10ter Vw). Voor de procedure wordt verwezen naar art. 9bis Vw en art. 26/2 Vb. De gemeente heeft hier een extra mogelijkheid om de aanvraag niet in overweging te nemen (bij negatieve woonstcontrole).

gemeente bijlage 40 (niovn)
 bijlage 41 + A.I (ontv)
 (onontv)
DVZ na 6-12m BIVR (gegr)
 BGV (ongegr)

LET OP: tijdelijke A.I. en bijlage 35 worden niet beschouwd als 'legaal verblijf'

'Asielzoekers vallen buiten het toepassingsgebied van artikel 26 Vb, aangezien zij niet beschouwd worden als 'tot verblijf van meer dan drie maanden gemachtigde of toegelaten vreemdelingen'. Hetzelfde geldt voor vreemdelingen die een schorsend beroep hebben ingediend en die in het bezit zijn van een bijlage 35" (zie Omz p. 6). DVZ aanvaardt geen enkele tijdelijke A.I. voor statuutswijziging (bv. vreemdelingen met een ontvankelijke aanvraag 9ter)⁴⁴.

44 Voor 'kort verblijf' verwijst art. 12bis Vw §1, 2° echter NIET naar Titel I, Hfd. II van de wet (kort verblijf als toerist). Hier zou dus elk verblijf van max. 3m in aanmerking kunnen genomen worden (ook A.I. of bijlage 35). DVZ aanvaardt deze titels echter niet als 'toegelaten of gemachtigd tot verblijf', maar ziet ze louter als een 'precair gedogen'.

Slachtoffers mensenhandel en mensensmokkel

Het verblijfsstatuut van slachtoffers mensenhandel krijgt een wettelijke basis (art. 61/2 Vw). Tot op heden was dit statuut enkel door omzendbrieven geregeld. Nieuw is dat ook slachtoffers mensensmokkel in bepaalde omstandigheden een beschermingsstatuut kunnen bekomen.

Wettelijke basis

Art. 61/2 Vw verleent een wettelijke basis aan de bestaande praktijk om slachtoffers mensenhandel die willen samenwerken met het gerecht een verblijfsmachtiging toe te staan. Tot nu was deze praktijk geregeld in de Omzendbrief van 1 juli 1994 betreffende de afgifte van verblijf aan vreemdelingen, slachtoffers van mensenhandel en in de Omzendbrief van 13 januari 1997 aan de Dienst Vreemdelingenzaken, parketten, politiediensten, inspectie van de sociale wetten en de sociale inspectie omtrent de bijstand aan slachtoffers van mensenhandel.

Met het oog op een efficiënte strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel, hebben verscheidene overheidsdiensten in een gezamenlijke omzendbrief van 26 september 2008 gepoogd de samenwerking te organiseren tussen de verschillende betrokken actoren (B.S. 31-10-2008).

Ook slachtoffers mensensmokkel!

Nieuw is dat naast slachtoffers van het misdrijf mensenhandel (art. 433quinquies Sw), ook slachtoffers van mensensmokkel (art. 77bis Vw) onder bepaalde verzwarende omstandigheden (bv. ingeval minderjarigen) een beschermingsstatuut kunnen krijgen.

Definities

Art. 433quinquies Sw geeft een definitie van 'mensenhandel':

Levert het misdrijf mensenhandel op, de werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde :

- 1° ten aanzien van deze persoon de misdrijven te laten plegen van prostitutie;
 - 2° ten aanzien van deze persoon het misdrijf te laten plegen van bedelarij;
 - 3° deze persoon aan het werk te zetten of te laten aan het werk zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid;
 - 4° bij deze persoon organen of weefsels weg te nemen of te laten wegnemen in strijd met de wet;
 - 5° of deze persoon tegen zijn wil een misdaad of een wanbedrijf te doen plegen.
- Behalve in het in 5 bedoelde geval is de toestemming van de in het eerste lid bedoelde persoon met de voorgenomen of daadwerkelijke uitbuiting van geen belang.

Art. 77bis Vw geeft een definitie van 'mensensmokkel':

"Levert het misdrijf mensensmokkel op het ertoe bijdragen, op welke manier ook, rechtstreeks of via een tussenpersoon, dat een persoon die geen onderdaan is van een lidstaat van de Europese Unie het grondgebied van een lidstaat van de Europese Unie of van een Staat die partij is bij een internationale overeenkomst betreffende de overschrijding van de buitengrenzen, die België bindt, binnenkomt,

erdoor reist of aldaar verblijft, zulks in strijd met de wetgeving van deze Staat, met het oog op het direct of indirect verkrijgen van een vermogensvoordeel.”

Procedure

Slachtoffers van mensenhandel of mensensmokkel kunnen een verblijfsstatuut krijgen indien ze medewerking verlenen aan het gerechtelijk onderzoek naar deze praktijken. Aan de toepassing van de beschermingsprocedure voor slachtoffers van mensenhandel zijn twee voorwaarden verbonden:

- begeleiding door een gespecialiseerd onthaalcentrum;
- geen terugkeer naar het milieu van exploitatie;

Slachtoffers kunnen op elk ogenblik beslissen om vrijwillig terug te keren naar hun herkomstland.

De verblijfsprocedure verloopt in fasen die samenhangen met het verloop van de gerechtelijke procedure:

>> Bevel om het grondgebied te verlaten (45d)

De periode van 45 dagen is bedoeld om het slachtoffer dat het milieu heeft verlaten, de nodige tijd te geven om tot rust te komen. In de rustperiode beslist het slachtoffer ofwel medewerking te verlenen aan het gerechtelijk onderzoek naar de feiten van mensenhandel of mensensmokkel, ofwel voor een terugkeer naar het herkomstland.

>> Attest van immatriculatie (3m)

Aan het slachtoffer dat zijn medewerking verleent aan het gerechtelijk onderzoek (d.w.z. een verklaring of klacht neerlegt tegen de trafikanten en/of exploitanten), wordt een voorlopige verblijfsvergunning afgeleverd voor drie maanden (attest van immatriculatie).

Als deze 3 maanden verlopen zijn en het dossier voor het parket nog steeds hangend is, maar indien het nog niet duidelijk is of het wel degelijk over mensenhandel of mensensmokkel gaat, wordt het attest van immatriculatie éénmaal met maximaal drie maanden verlengd.

Het slachtoffer moet wel proberen zijn identiteit te bewijzen door een paspoort/gelijkgestelde reistitel/nationale identiteitskaart voor te leggen.

>> A-kaart (tijdelijk, 6m)

Het slachtoffer krijgt een BIVR met een geldigheidsduur van 6 maanden indien het parket de zaak na drie maanden (ev. verlengd) nog steeds onderzoekt. Deze verblijfskaart (BIVR) kan met telkens 6 maanden verlengd worden.

>> B-kaart (onbepaalde duur)

Wanneer de verklaring of klacht heeft geleid tot een veroordeling in eerste aanleg, of, in geval er geen veroordeling voor feiten van mensenhandel of mensensmokkel is, het openbaar ministerie in zijn vordering de tenlastelegging van mensenhandel of mensensmokkel weerhouden heeft en de verklaring of de klacht van betekenisvol belang geweest is voor de procedure, kan een BIVR van onbepaalde duur afgeleverd worden.

Bewijs identiteit

De slachtoffers ‘moeten proberen’ hun identiteit te bewijzen door een paspoort of daarmee gelijkgestelde reistitel of door een nationale identiteitskaart voor te leggen. Dit moet gebeuren ten laatste bij het onderzoek van de aanvraag voor een machtiging tot onbeperkt verblijf.

Niet-begeleide Minderjarige Vreemdelingen

Sedert 8 december 2011 is een nieuwe regelgeving over het verblijf van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (NBMV) in werking. De nieuwe bepalingen (art. 61/14 tot 61/25 Verblijfswet en art. 110 sexies tot 110undecies Verblijfsbesluit) vervangen de regels van de oude omzendbrief van 15 september 2005.

Basisprincipes:

1. Definitie

Een niet-begeleide minderjarige vreemdeling (NBMV) is een onderdaan van een land dat geen lid is van de Europese Economische Ruimte, die jonger is dan 18 jaar en die niet begeleid is door een persoon die het ouderlijk gezag of de voogdij over hem uitoefent. Indien de Dienst Voogdij van FOD Justitie de minderjarige als NBMV erkent⁴⁵, krijgt deze een voogd toegewezen (cf. Wet 24-12-2002, K.B. 19-12-2003).

2. Geen cumul mogelijk met andere asiel- of verblijfsprocedures

De voogd kan enkel een verblijf op basis van de nieuwe bepalingen aan de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) vragen “voor zover geen procedure tot bescherming, machtiging of toelating tot verblijf of tot vestiging hangende is”. Een cumul met een asiel- of regularisatieprocedure wordt dus uitgesloten. De restrictieve houding van DVZ is nu in de wet verankerd (art. 61/15 Vw).

3. Definitie van de duurzame oplossing en prioriteit aan de gezinshereniging

De duurzame oplossing voor de NBMV kan de volgende vormen aannemen (in volgorde van prioriteit):

- de gezinshereniging in het land waar de ouders zich legaal bevinden;
- de terugkeer naar het land van herkomst of in een ander land waar de NBMV legaal kan verblijven, “met garanties op adequate opvang en verzorging, naargelang zijn leeftijd en zijn graad van zelfstandigheid, hetzij door zijn ouders of andere volwassenen die voor hem zullen zorgen, hetzij door overheidsinstanties of niet-gouvernementele instanties”;
- de machtiging tot verblijf in België.

Specifieke procedure machtiging verblijf NBMV:

Indiening van de aanvraag door de voogd

De aanvraag tot machtiging tot verblijf (art. 61/15 Vw) wordt aangevraagd door de voogd en gericht aan DVZ. De aanvraag moet bepaalde elementen bevatten waaronder: het paspoort van de pupil en de ondernomen stappen om de familieleden in het land van herkomst te contacteren (zie lijst art. 110sexies Vb).

Paspoort of identiteitsdocument noodzakelijk

Bij gebrek aan paspoort, moet de voogd identiteitsdocumenten voorleggen. Die documenten moeten “het mogelijk maken om vast te stellen dat er een fysieke band bestaat tussen de houder en de NBMV, en ze mogen niet opgesteld zijn op basis van eenvoudige verklaringen van de NBMV”. De onmogelijkheid om een officieel

⁴⁵ Bij twijfel over de leeftijd wordt een medisch onderzoek uitgevoerd (gebit en bot)

document te bekomen die de identiteit bewijst, wordt geval per geval beoordeeld door de minister of diens gemachtigde, op basis van bewijselementen die voldoende ernstig, objectief en overeenstemmend zijn.

Verhoor van de pupil door DVZ met de voogd (en de advocaat)

DVZ moet de pupil verhoren, samen met de voogd en een tolk indien nodig. Op vraag van de voogd moet DVZ de aanwezigheid van de advocaat ook toelaten. De ambtenaar van DVZ moet alle vragen en antwoorden noteren, met de opmerkingen van de voogd en de advocaat. Tegenstrijdigheden tussen antwoorden van de pupil tijdens het verhoor en de inhoud van de schriftelijke aanvraag van de voogd moeten besproken worden.

Eerste beslissing van DVZ

- ofwel bevel tot terugbrenging (bijlage 38) indien duurzame oplossing = terugkeer
- Als de pupil en de voogd niet akkoord gaan met de aflevering van het bevel tot terugbrenging (bijlage 38) moet de voogd een beroep bij de RvV indienen in het belang van de pupil (beroepstermijn = 30 dagen vanaf de betekening).
- ofwel attest van immatriculatie (AI) van 6 maanden (als de duurzame oplossing een verblijf in België is of als er nog geen duurzame oplossing bepaald is).

Wat mag DVZ in principe niet meer doen?

- een bevel tot terugbrenging afleveren of verlengen als het niet duidelijk is dat de duurzame oplossing zich in een derde land bevindt met adequate opvang of gezinshereniging;
- een AI van een kortere duur dan 6 maanden afleveren.

Aanvraag tot verlenging A.I.

De voogd vraagt een verlenging max. 1 maand vóór de vervaldag van het AI. Een nieuw verhoor door DVZ is mogelijk maar niet verplicht.

Tweede beslissing van DVZ

- ofwel bevel tot terugbrenging (indien duurzame oplossing = terugkeer);
- ofwel verlenging van het AI met 6 maanden (indien nog geen duurzame oplossing bepaald is);
- ofwel een tijdelijke verblijfsmachtiging met A-kaart van 1 jaar (indien duurzame oplossing in België is).

Aanvraag tot verlenging A-kaart

De voogd vraagt een verlenging max. 1 maand vóór de vervaldag van de A-kaart. De voogd moet o.a. het bewijs van regelmatig schoolbezoek en van de kennis van één van de drie landstalen voorleggen.

Verblijf van onbepaalde duur na 3 jaar (B-kaart)

DVZ kent in principe een verblijfsrecht van onbepaalde duur toe 3 jaar na de eerste tijdelijke verblijfsmachtiging met A-kaart. De Minister kan beslissen om geen onbeperkt verblijf toe te kennen maar die beslissing moet gemotiveerd worden.

Uitsluiting bij fraude

DVZ kan het verblijf intrekken of de duurzame oplossing anders bepalen bij misleidende informatie, gebruik van valse of vervalste documenten, fraude of andere onwettige middelen.

Gezinshereniging met derdelanders

België heeft de voorwaarden en de procedure voor gezinshereniging met een derdelander aanzienlijk verstrengd.

Een 1^e verstrenging in 2007: Echtgenoten moeten +21 jaar zijn om naar België te kunnen komen, en de procedure zal langer duren: pas na 3 jaar wordt het verblijfsrecht van de gezinshereniger definitief. Daarnaast wordt ook gezinshereniging met niet-gehuwde partners in de wet ingeschreven.

Een 2^e verstrenging in 2011: Vereiste van voldoende bestaansmiddelen.

Voorwaarden

Wie opent het recht op gezinshereniging?

Een derdelander⁴⁶ met een verblijfsrecht van meer dan 3m in België opent het recht om bepaalde familieleden naar België te laten overkomen. Het gaat om mensen met BIVR voor onbepaalde (art. 10 Vw) of voor bepaalde duur (art. 10bis Vw): A-kaart, B-kaart, C-kaart, D-kaart en F/F+kaart (indien geen samenwoonst meer met de Belg of EU-burger).

Welke familieleden kunnen overkomen als gezinsherenigers? (art. 10 §1 Vw)

- a. De echtgenoot of aan het huwelijk gelijkgestelde partner⁴⁷ (+21j)
De leeftijdsgrens wordt voor beide partners teruggebracht op 18j wanneer het huwelijk of het gelijkgestelde partnerschap reeds bestond vóór de persoon die het recht op gezinshereniging opent (=refertepersoon), naar België kwam.
- b. De geregistreerd samenwonende partner in duurzame relatie (+21j)
De leeftijdsgrens wordt voor beide partners teruggebracht op 18j wanneer zij aantonen reeds min. 1 jaar samengewoond te hebben vóór de aankomst van de refertepersoon in het Rijk.
- c. Hun gemeenschappelijke kinderen, minderjarig (-18j) en alleenstaand
- d. Hun niet-gemeenschappelijke kinderen, minderjarig (-18j), alleenstaand en ten laste (+ recht van bewaring)
- e. Het alleenstaand meerderjarig gehandicapt kind
- f. De ouders van een alleenstaande minderjarige asielzoeker (-18j) die erkend is als vluchteling

Het stabiel karakter van de relatie in art. 10/10bis Verblijfswet wordt aangetoond:

- wanneer de partners bewijzen gedurende minstens 1 jaar, voorafgaand aan de aanvraag, onafgebroken en legaal in België of een ander land te hebben samengewoond;
- of wanneer de partners bewijzen dat zij elkaar sedert ten minste 2 jaar kennen en het bewijs leveren dat zij regelmatig, telefonisch, via briefwisseling of elektronische berichten met elkaar contact onderhielden, dat zij elkaar voorafgaand aan de aanvraag drie maal ontmoet hebben en dat deze ontmoetingen in totaal 45 of meer dagen betreffen;
- of wanneer de partners een gemeenschappelijk kind hebben.

⁴⁶ Derdelander = niet-Belg, niet-EU-onderdaan (27 lidstaten), en niet-EER-onderdaan (IJsland, Noorwegen, Liechtenstein)

⁴⁷ Het gaat enkel om het Duits, Deens, Fins, IJslands, Noors, Engels en Zweeds partnerschap (zie hfd. 4 K.B. 17-05-2007, B.S. 31-05-2007)

Strijd tegen schijnrelaties: ten aanzien van geen van beide partners mag in het verleden een huwelijk geweigerd zijn op grond van artikel 167 BW.

Grondwettelijk Hof 95/2008: Kinderen uit polygaam huwelijk

Het Hof heeft art. 10 §1, 2^e alinea Vw gedeeltelijk vernietigd: gezinshereniging voor kinderen uit een polygaam huwelijk, is nu ook mogelijk. Polygame echtgenotes blijven wel uitgesloten (indien de andere echtgenote in België 'verblijft').

Tijdstip beoordeling van voorwaarden

Voorwaarden die *onafhankelijk* zijn van de wil van betrokkenen, bv. leeftijdsvoorwaarden, moeten vervuld zijn op datum van de aanvraag.⁴⁸

Voorwaarden die *afhankelijk* zijn van de wil van betrokkenen, bv. samenwonen, tenlaste zijn, moeten vervuld zijn op het moment DVZ zijn beslissing neemt.

Bewijs familiebanden

In de regel moet het familielid zijn verwantschap bewijzen met een letterlijk afschrift van de originele akte (gelegaliseerd en vertaald). Indien het, onafhankelijk van de wil van de vreemdeling, onmogelijk is om officiële documenten voor te leggen, *kan* de DVZ rekening houden met 'andere geldige bewijzen'. In de omzendbrief van 17 juni 2009 geeft de DVZ een aantal voorbeelden van mogelijke 'andere bewijzen': een religieuze akte, een vervangend vonnis... Wanneer evenmin 'andere geldige bewijzen' voorgelegd kunnen worden, *kan* de DVZ overgaan tot een onderhoud met de vreemdeling of tot een aanvullende analyse (DNA-test).

Opgelet! Wanneer de vreemdeling zich komt vervoegen met een erkend vluchteling is de DVZ *verplicht* rekening te houden met andere geldige bewijzen (op voorwaarde dat de verwantschap reeds bestond vóór de erkend vluchteling België binnenkwam).

Cascade (art. 10 §3 Vw)

Het oude cascadeverbod van art. 10 Vw is afgeschaft.

Evenwel, gezinshereniging van een echtgenoot of partner van een vreemdeling die na 1 juni 2007 zelf in de hoedanigheid van echtgenoot of partner tot een verblijf werd toegelaten, kan pas na een regelmatig verblijf van 2 jaar in het Rijk plaatsvinden.

Ruimere categorieën in kader van bilaterale overeenkomsten (art. 10§1.1° Vw)

Let op: uitzonderlijk, in kader van bilaterale tewerkstellingsakkoorden, kunnen ook meerderjarige kinderen en ouders van derdelanders overkomen!

Bilaterale tewerkstellingsovereenkomsten werden in de jaren '60 en '70 gesloten met Marokko, Turkije, Tunesië en Algerije, en met de landen van ex-Yoegoslavië.

- voor werknemers uit Marokko, Tunesië, Algerije en ex-Yoegoslavië (Servië, Kosovo, Montenegro, Kroatië, Macedonië, Bosnië-Herzegovina) geldt dat zij kinderen ten laste kunnen overbrengen die volgens hun nationale recht minderjarig zijn (maar ev. +18j⁴⁹), indien de werknemer hier min. 3 maanden tewerkstelling kan aantonen + actuele tewerkstelling.
- voor werknemers uit Turkije geldt dat zij kinderen ten laste kunnen overbrengen die volgens hun nationale recht minderjarig zijn (maar ev. +18j), indien de werknemer hier min. 1 maand tewerkstelling kan aantonen + actuele tewerkstelling. Bovendien kunnen ook ascendenten ten laste overkomen.

Update 2010: DVZ geeft sinds 2010 een zeer beperkte interpretatie aan gezinshereniging op basis van de oude tewerkstellingsakkoorden. DVZ baseert zich

⁴⁸ RVV 25-02-2010, nr. 39.369.

⁴⁹ Momenteel ligt de meerderjarigheidsgrens in de meeste landen op 18j. Uitzonderingen zijn Algerije (19j) en Tunesië (20j).

daarvoor op een arrest van de RVV van 29 april 2009. De bilaterale tewerkstellingsakkoorden worden enkel nog toegepast op een gezinshereniger (= persoon die zich laat vervoegen) die in het kader van een bilateraal tewerkstellingsakkoord werd geselecteerd, geschikt geacht en in België is komen werken.

Update 2011: De invoering van 2 extra voorwaarden (art. 15 Vw) holt het recht op gezinshereniging t.g.v. tewerkstelling grotendeels uit. Recht op gezinshereniging o.g.v. internationale tewerkstellingsakkoorden enkel indien:

- de persoon die vervoegd wordt, verwierf zijn verblijfsrecht in het Rijk doordat hij naar het Rijk is afgereisd omwille van een tewerkstelling in het kader en onder de voorwaarden van die tewerkstellingsovereenkomst;
- de afstammingsband, de echtelijke band of het geregistreerd partnerschap reeds bestond vóór de persoon die vervoegd wordt, in het Rijk aankwam.

De extra voorwaarden voor gezinshereniging (art. 10 §2 Vw)

- min. 1 jaar voorafgaand verblijf in BE, met verblijfstitel onbep. duur
 - Geldt enkel voor gezinsvorming (dus niet voor bestaande kinderen!)
 - Geldt niet voor vlucht/SB
 - Geldt niet als gem. kind
 - Geldt niet voor 10bis
- Voldoende bestaansmiddelen (10.4°-6°)
 - 120% leefloon (1.232,29€)
 - Of: 'Behoeftenanalyse' (HvJ, *Chakroun*)
- Behoorlijke huisvesting (10.4°-6°)
- Mutualiteit (10.4°-6°)
- Medisch attest (10.1°-7°)
- Geen gevaar O.O.
- Cascade E/partners pas na 2 jaar regelmatig verblijf (10.4°-5°)
- (Niet ingevoerd 2011: integratievereiste)

De extra voorwaarden gelden NIET of in beperkte mate:

- Voor Erkend vluchteling/SB (10.4°-5°-7°)
 - Voorwaarden: reeds bestaande band; GH binnen 1 jaar na erkenning
 - Geen beh. huisvesting
 - Geen vold. bestaansmiddelen
 - Geen mutualiteit
- Voor wie alleenstaande minderjarige kinderen overbrengt
 - Geen vold. bestaansmiddelen
 - Wél vold. bestaansmiddelen i.k.v. art. 10bis;
 - Wél vold. bestaansmiddelen i.k.v. art. 10: niet-gem. kind van partner in smw
- Voor L.I. met tweede verblijf (10bis)
 - Voorwaarde: Reeds bestaande band
 - Geen beh. huisvesting
 - Inkomen van partner wordt in rekening gebracht voor vold. bestaansmiddelen

Grondwettelijk Hof 95/2008: Soepele voorwaarden voor ouders van NBM

Het Hof heeft art. 10 §2, vierde lid Vw gedeeltelijk vernietigd: de ouders van een NBM (erkend als vluchteling), moeten voor een gezinshereniging (art. 10 §1.7° Vw) niet kunnen aantonen dat de minderjarige over voldoende huisvesting en een ziektekostenverzekering beschikt. Dit ook al is de termijn van 1jaar na de erkenning verstreken...

Extra documenten nodig sedert 1 juni 2007

Voor alle visumaanvragen die worden ingediend vanaf 1 juni 2007, en voor visumaanvragen ingediend vóór deze datum waarin nog geen definitieve beslissing werd genomen, worden 3 bijkomende documenten gevraagd door de ambassade:

>> Medisch getuigschrift

Afgeleverd door een door de ambassade erkende arts, als bewijs dat de aanvrager-gezinshereniger niet lijdt aan één van de ziekten voorzien in de wet (bijlage A). Een model vind je op www.dofi.fgov.be.

>> Ziektekostenverzekering

Het bewijs van afdoende ziektekostenverzekering kan op de volgende manieren worden bewezen:

>> Via attest van de mutualiteit:

Dit attest wordt uitgereikt door de mutualiteit van betrokkene en bevestigt dat het ook voor zijn familieleden mogelijk is om zich bij het ziekenfonds aan te sluiten. DVZ houdt sinds kort rekening met 2 soorten attesten:

1. Het attest zonder voorwaarden

Dit attest bevestigt dat de gezinshereniger zich als 'persoon ten laste' kan aansluiten bij het betrokken ziekenfonds, en dit *vanaf zijn aankomst op het Belgisch grondgebied*.

Bv: de mutualiteit kan dit afleveren voor echtgenoten of minderjarige kinderen.

2. Het attest dat verwijst naar de voorwaarden van art. 123 KB

Dit attest bevestigt dat de gezinshereniger zich als 'persoon ten laste' kan inschrijven bij het betrokken ziekenfonds, en dit *van zodra hij ingeschreven is in de gemeente of van zodra hij op een andere manier bewijst dat hij aan de voorwaarden van artikel 123 ZIV-K.B. voldoet*.

Bv: Ongehuwde partners of ascendenten kunnen pas ingeschreven worden bij de mutualiteit na inschrijving in de gemeente. Om de periode tussen aankomst en inschrijving te overbruggen, wordt een extra privéverzekering gevraagd (zie onder).

Modellen van de verschillende attesten vind je op www.dofi.fgov.be

>> Via een extra ziektekostenverzekering:

Indien de aanvrager geen van beide mutualiteitsattesten kan voorleggen, dient hij een extra ziektekostenverzekering af te sluiten die de risico's in België voor hem en zijn familieleden dekt (minimale duur: 3 maanden – minimale dekking: 30.000 euro).

>> Attest van behoorlijke huisvesting (art. 26/3 Vb).

Het attest van behoorlijke huisvesting moet attesteren dat betrokken persoon over 'voldoende huisvesting' beschikt om het lid of de leden van zijn familie te herbergen, d.w.z. huisvesting die voldoet aan de elementaire eisen van veiligheid, gezondheid en bewoonbaarheid. Dit kan aangetoond worden via (geregistreerd) huurcontract of eigendomstitel.

- Vroeger was een attest van de gemeente vereist (bijlage 6 en 7) maar dat regime werd door de Raad van State vernietigd (arrest 201.375 d.d. 26 februari 2010).
- Sinds eind februari 2010 eiste de Dienst vreemdelingenzaken (DVZ) geen attesten meer. In de praktijk werd de wettelijke voorwaarde van een voldoende huisvesting niet meer toegepast.

- Door het nieuwe KB van 26 augustus 2010⁵⁰ (B.S. 28 september 2010) is dit nu veranderd: de vreemdeling die familieleden naar hier wil laten komen moet een **bewijs van een geregistreerd huurcontract of van de eigendomstitel** van de woning waar hij woont overmaken. Het is dus aangeraden dat de familieleden al één van die documenten klaar hebben bij de indiening van een visumaanvraag op basis van art. 10/10 bis Vw.

Ter herinnering: de ambassade of DVZ mag geen enkel bewijs van voldoende huisvesting vragen voor familieleden van EU onderdanen (art. 40bis Vw.).

Extra documenten nodig sedert 22 september 2011

Voor alle visumaanvragen die worden ingediend vanaf 22 september 2011, en voor visumaanvragen ingediend tot 6 maanden vóór deze datum waarin nog geen definitieve beslissing werd genomen, zijn de nieuwe voorwaarden van toepassing.

>> Bewijs van voldoende bestaansmiddelen

De bestaansmiddelen zijn toereikend wanneer ze gelijk zijn aan tenminste 120% van het leefloon (tarief persoon met een gezin ten laste). Momenteel bedraagt dit 1232,29 eur. Bij het beoordelen van de bestaansmiddelen:

- houdt men rekening met hun aard en regelmatigheid
- wordt leefloon, maatschappelijke dienstverlening, gezinsbijslag, wachtuitkering en een overbruggingsuitkering niet in aanmerking genomen
- wordt een werkloosheidsuitkering enkel in aanmerking genomen voor zover de gezinshereniger bewijst dat hij actief werk zoekt

Arrest Chakroun: Wanneer het gezinlid geen toereikende bestaansmiddelen kan bewijzen zoals hierboven beschreven, moet de DVZ een "individuele behoeftenanalyse" maken van het gezin en op basis daarvan bepalen welke bestaansmiddelen zij nodig hebben om in hun behoeften te voorzien zonder ten laste te vallen van de overheid.

⁵⁰ In werking op aanvragen gezinshereniging ingediend vanaf 08-10-2010.

De wet maakt een onderscheid tussen derdelanders met een verblijfsrecht van onbepaalde duur in België (art. 10 Vw) en derdelanders met tijdelijk verblijfsrecht in België (art. 10bis Vw). In het eerste geval heeft de gezinshereniger een recht op verblijf; de procedure wordt bepaald in art. 12bis Vw (+ art. 26 Vb).

In het tweede geval gaat het om een recht op een machtiging tot verblijf. Voor deze procedure wordt beroep gedaan op de modaliteiten van art. 9 en 9bis Vw. (zie art. 10ter Vw + art. 26/2 Vb).

Beide procedures verlopen gelijkaardig en worden in principe opgestart vanuit het buitenland, via een visumaanvraag. Onder bepaalde voorwaarden kan de aanvraag vanuit België ingediend worden. Dit kan vanuit legaal verblijf of, indien er buitengewone omstandigheden zijn, vanuit illegaal verblijf.

Een inventaris van de voor te leggen documenten vind je terug in de Omzendbrief van 21-06-2007 (p. 19-22).

RECHT OP VERBLIJF (art. 10 Vw)

>> Aanvraag ingediend vanuit het buitenland (art. 12bis §2 Vw)

visa D Op voorlegging van de nodige documenten krijgt de persoon van de ambassade een bewijs dat de aanvraag werd ingediend, met vermelding van de datum van indiening. Er geldt een behandelingstermijn van **6 maanden**, die in complexe dossiers of ingeval vermoeden schijnhuwelijk/relatie maximum tweemaal verlengd kan worden met een periode van drie maanden (dus 12 maanden in totaal). Wanneer de aanvraag wordt goedgekeurd of wanneer geen enkele beslissing wordt genomen binnen de maximumtermijn van 12 maanden, krijgt de vreemdeling een toelating tot verblijf in de vorm van een visum type D, waarmee hij naar België kan reizen.

A-kaart Na aankomst in België dient de persoon zich binnen de 8 werkdagen bij de gemeente van verblijf aan te melden. Op voorlegging van het visum type D zal de gemeente de persoon inschrijven in het vreemdelingenregister en een A-kaart geldig voor 1 jaar afleveren. De persoon krijgt gedurende 3 jaar een tijdelijk verblijfsrecht van 1 jaar. Gedurende deze periode kan de DVZ controleren of de vreemdeling nog steeds voldoet aan de voorwaarden van gezinshereniging⁵¹.

B-kaart Indien men na het tijdelijk verblijf van drie jaar nog steeds voldoet aan alle voorwaarden, kan de vreemdeling een B-kaart verkrijgen van onbepaalde duur (op aanvraag).

>> Aanvraag ingediend vanuit legaal verblijf in België (art. 12bis §3 Vw + art. 26 Vb)

Binnen de termijn van het legaal verblijf, kan een persoon een inschrijving in het vreemdelingenregister vragen op basis van gezinshereniging.

Nieuw 2011: Sinds 2011 geldt een beperkte interpretatie van 'legaal verblijf'. Wordt in aanmerking genomen:

⁵¹ Na afloop van het derde jaar kan DVZ enkel een einde maken aan het verblijf van de vreemdeling indien er elementen zijn die erop wijzen dat het om een schijnsituatie gaat (art. 11 §2, 2e Vw). Eens een B-kaart bekomen werd, kan er enkel een einde worden gemaakt aan het verblijf indien er fraude werd gepleegd.

- Verblijf >3m
- Verblijf <3m visum C 'met oog afsluiten huwelijk/smw'
- Wordt NIET in aanmerking genomen:**
- Verblijf <3m 'toerist'
- Tenzij voor k -18j of ouders 10.7°
- Tenzij voor landen vrijgesteld visum C

De gemeente voert de volledigheidscntrole uit: worden alle nodige documenten voor gezinshereniging voorgelegd + bewijs van het legaal verblijf + positieve woonstcontrole. In afwachting krijgt betrokkene een bijlage 15bis (=o.b.).

Ontvankelijkheidsonderzoek DVZ: DVZ heeft 5m de tijd om de aanvraag 'kennelijk ongegrond' te verklaren (vanaf o.b.). Nadien rest nog 1m voor het oordeel ten gronde **A.I. 6m-12m** (vanaf o.b.) Indien het dossier ontvankelijk is (beslissing DVZ binnen de 5m), schrijft de gemeente de persoon in in het vreemdelingenregister en levert een attest van immatriculatie af, geldig voor de (resterende) duur van de procedure. De procedure mag max. 6m duren (tweemaal verlengbaar met 3m, dus 12m in totaal).

A-kaart Wanneer de aanvraag wordt goedgekeurd of wanneer geen enkele beslissing wordt genomen binnen de maximumtermijn van 12 maanden (vanaf o.b.), krijgt de vreemdeling gedurende drie jaar, te rekenen vanaf de datum dat de aanvraag werd ingediend, een tijdelijk verblijfsrecht (A-kaart). Gedurende deze periode kan de DVZ controleren of de vreemdeling nog steeds voldoet aan de voorwaarden van gezinshereniging⁵².

B-kaart Indien men na het tijdelijk verblijf van drie jaar nog steeds voldoet aan alle voorwaarden, kan de vreemdeling een B-kaart van onbepaalde duur verkrijgen (op aanvraag).

>> Aanvraag ingediend vanuit illegaal verblijf in België (art. 12bis §4 Vw + art. 26 Vb)

Indien de aanvrager geen legaal verblijf heeft in België, maar 'buitengewone omstandigheden' kan invoeren om de aanvraag toch vanuit België te doen, gebeurt dit volgens de modaliteiten van art. 9bis Vw (zie art. 10ter Vw).

Vermeld expliciet de basis 'art. 12bis §1, 2° lid, 3°' in de aanvraag 9bis

o.b. De gemeente doet een woonstcontrole en maakt de aanvraag 'onverwijld' over aan DVZ. DVZ spreekt zich uit over de ontvankelijkheid van de aanvraag (te weten: of alle nodige documenten voor gezinshereniging werden voorgelegd, en of de ingeroepen buitengewone omstandigheden aanvaard kunnen worden). De aanvrager krijgt in deze fase enkel een ontvangstbewijs van de aanvraag art. 9bis (geen verblijfstittel!).

bijlage 15bis en A.I. 6m-12m Bij een positieve beslissing over de ontvankelijkheid (door DVZ) wordt de vreemdeling ingeschreven in het vreemdelingenregister en ontvangt hij een attest van immatriculatie, geldig voor de duur van de procedure + bijlage 15bis. De procedure mag max. 6m duren (tweemaal verlengbaar met 3m, dus 12m in totaal), vanaf de bijlage 15bis

A-kaart Wanneer de aanvraag wordt goedgekeurd of wanneer geen enkele beslissing wordt genomen binnen de maximumtermijn van 15 maanden, krijgt de vreemdeling gedurende drie jaar, te rekenen vanaf de datum van de aanvraag, een tijdelijk verblijfsrecht. Gedurende deze periode kan de DVZ controleren of de vreemdeling nog steeds voldoet aan de voorwaarden van gezinshereniging⁵³.

⁵² Idem vorige noot

⁵³ Idem vorige noot

B-kaart Indien men na het tijdelijk verblijf van drie jaar nog steeds voldoet aan alle voorwaarden, kan de vreemdeling een B-kaart van onbepaalde duur verkrijgen (op aanvraag).

Strikte interpretatie buitengewone omstandigheid:

Dienst Vreemdelingen zaken aanvaardt een aantal specifieke gevallen

- het minderjarig kind dat om medische reden niet terug kan keren naar het land van herkomst (AH 19-07-2005, n° 133/2005, zie nb n° 107);
- onmogelijke terugkeer o.w.v. oorlog- of geweldsituaties
- het mogelijks verlies van een schooljaar door onderbreking schoollopen (RVV 29-06-2010, n° 45.618)
- ...?

RECHT OP MACHTIGING TOT VERBLIJF (art. 10bis Vw)

De procedure van machtiging tot verblijf (voor gezinsherenigers die een vreemdeling met verblijfsrecht voor bepaalde duur komen vervoegen) verloopt gelijkaardig. De procedure wordt in principe opgestart vanuit het buitenland, via een visumaanvraag. In twee gevallen kan vanuit België een aanvraag ingediend worden: vanuit legaal verblijf of (indien er buitengewone omstandigheden zijn) vanuit illegaal verblijf. Voor de procedure van 'machtiging tot verblijf' wordt beroep gedaan op de modaliteiten van art. 9 en 9bis Vw. (zie art. 10ter Vw + art. 26/2 Vb).

Het enige verschilpunt is dat de familieleden een verblijfstitel ontvangen met max. dezelfde geldigheidsduur als deze van de vreemdeling die vervoegd wordt (art. 13 §1, 6^e Vw). Het verblijfsrecht van het familielid kan het tijdelijk verblijfsrecht van die vreemdeling immers nooit overstijgen.

Weigering verblijf

Gezinshereniging wordt geweigerd wanneer niet voldaan is aan de voorwaarden: geen effectieve samenwoning, fraude, schijnrelatie of –adoptie, problemen van openbare orde, veiligheid of volksgezondheid.

Uitzondering: Het ontbreken van officiële documenten die de verwantschap aantonen, kan geen weigeringsgrond zijn als het gaat om een gezinshereniging met een erkend vluchteling (dit geldt niet bij gezinsvorming!).

Beroepsmogelijkheid

Bij een negatief antwoord op de aanvraag gezinshereniging kan de vreemdeling een beroep indienen bij de nieuwe Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Deze beroepsmogelijkheid geldt zowel voor de aanvraag die vanuit het buitenland⁵⁴ werd ingediend, als voor de aanvraag die werd ingediend vanuit België.

Het vroegere verzoek tot herziening is dus afgeschaft. Het beroep moet worden ingesteld binnen de 30d na de kennisgeving van de beslissing. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft geen volheid van bevoegdheid en kan enkel uitspraak doen over de schending van 'substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht' (zie hoger: 'Eén administratief rechtscollege inzake migratie').

Let op: Wanneer de aanvraag vanuit België werd ingediend heeft het beroep voor de RVV schorsende werking (art. 39/79 Vw)!

Dit betekent dat geen enkele verwijderingsmaatregel gedwongen kan worden uitgevoerd gedurende de termijn voor het indienen van het beroep en tijdens het onderzoek van het beroep. Er wordt een tijdelijk verblijfsdocument afgeleverd, naar analogie met het oude verzoek tot herziening (bijlage 35).

54 In het geval van een annulatieberoep tegen een visumweigering is het van belang om in België woonplaatskeuze te doen, zoniet is het beroep onontvankelijk (RVV n° 11.042).

Tijdelijk verblijf gedurende 3 jaar

Er kan een einde gesteld worden aan het *tijdelijk* verblijfsrecht van het familielid van de derdelander (art. 13§3 Vw) indien:

- in de loop van de eerste 3 jaar niet langer aan de voorwaarden van gezinshereniging voldaan is⁵⁵
- Na afloop van het 3e jaar moet er bijkomend sprake zijn van een schijnsituatie

De **termijn van drie jaar** waarbinnen de DVZ een einde kan maken aan het verblijfsrecht van een familielid dat met een visum gezinshereniging naar België is gekomen, vangt aan **vanaf de afgifte van de eerste verblijfstitel**. In het geval van een visum gezinshereniging hoeft dat niet noodzakelijk de elektronische vreemdelingenkaart A te zijn, maar het kan ook de bijlage 15 zijn die afgegeven wordt in afwachting van het aanmaken van de A-kaart (RVV 21/03/2011).

Verschoningsgronden

In een aantal situaties zullen de voorwaarden van gezinshereniging niet meer voldaan zijn, zonder dat DVZ het verblijf zal intrekken. Bemerkt dat het aantal dergelijke situaties veel beperkter is i.k.v. art. 10/10bis dan i.k.v. art. 40bis/ter Vw!

1. Familiaal geweld (art. 11 §2, 4^e lid Vw)

Gedurende drie jaar moet een werkelijk huwelijks- of gezinsleven aanwezig zijn, wil de partner definitieve verblijfspapieren ontvangen. De wet maakt echter een uitzondering voor situaties van familiaal geweld:

>> De minister kan geen einde stellen aan het verblijf van de partner die slachtoffer is van verkrachting, opzettelijke slagen en verwondingen, of toediening van schadelijke stoffen.

>> In andere gevallen van 'familiaal geweld' zal DVZ 'rekening houden' met de situatie van het slachtoffer voor zover dit niet langer een gezinscel vormt met de persoon die het vervoegde, en daarom bescherming nodig heeft (bijvoorbeeld in een vluchthuis).

Ook in die gevallen zal DVZ in principe geen einde maken aan het verblijf

DVZ adviseert om vóór de verlenging van het BIVR alle nuttige documenten over te maken: P.V., medisch attest, attest van verblijf in een vluchthuis of begeleidende dienst... (in het K.B. staan geen specificaties).

De **advocaat** moet hier **pro-actief optreden!** Wanneer DVZ niet op de hoogte is van de specifieke situatie van familiaal geweld, zal deze het verblijf wegens gebrek aan samenwoning intrekken. Een ev. beroep bij de RVV wordt in dat geval afgewezen daar het familiaal geweld aanzien wordt als 'nieuwe element' waar geen rekening mee kan gehouden worden.

2. Belangenafweging (art. 11 §2, 5^e lid Vw)

Bij de beslissing om een einde te stellen aan het verblijf omdat niet langer aan de voorwaarden voldaan is, moet DVZ "rekening houden met de aard en de hechtheid van de gezinsband van de betrokken persoon en met de duur van zijn verblijf in het Rijk, alsmede met het bestaan van familiebanden of culturele of sociale banden met zijn land van herkomst".

⁵⁵ DVZ moet echter een belangenafweging maken (RVV n° 20.826)

Einde verblijf door afwezigheid >1 jaar (art. 19 Vw + art. 39-42 Vb)

Een vreemdeling die houder is van een geldige Belgische verblijfs- of vestigingsvergunning en het land verlaat, heeft slechts gedurende één jaar recht op terugkeer in het Rijk.

Wie langer dan één jaar uit het Rijk afwezig blijft, kan onder bepaalde voorwaarden tot terugkeer in het Rijk worden gemachtigd. Let op: deze voorwaarden zijn zeer streng, zie K.B. 07-08-1995 en Omz. 05-02-1996.

Einde definitief verblijf (art. 13 Vw)**ART 10**

Er kan een einde gesteld worden aan het *definitief* verblijfsrecht van het familielid van de derdelander (*art. 13§2bis Vw*) indien er sprake is van:

- fraude
- schijnrelatie of –adoptie

ART. 10BIS:

Gezinsherenigers met een tijdelijk verblijver (art. 10bis) verblijven altijd tijdelijk. Voor hen worden extra gronden opgesomd die een einde kunnen stellen aan het verblijf (*art. 13§4 Vw*):

- Einde verblijf persoon die vervoegd wordt
- Geen werkelijk gezinsleven
- Huwelijk of duurzame relatie met een ander persoon
- Fraude
- Schijnrelatie of -adoptie

Europese onderdanen en hun familieleden

In de nieuwe wet wordt een onderscheid gemaakt tussen 'burgers van de Unie' (art. 40), 'familieleden van burgers van de Unie' (art. 40bis) en 'familieleden van Belgen' (art. 40ter).

De wet van 25-04-2007 (B.S. 10-05-2007) integreert de EU Richtlijn 2004/38/EG betreffende het vrij verkeer van EU-onderdanen en hun familieleden, en de EU Richtlijn 2003/109/EG betreffende de status van langdurig ingezetene.

Deze wet voert een 2^e golf van wijzigingen door in de Vreemdelingenwet, en **treedt in werking op 1 juni 2008**.

Drie Koninklijke Besluiten voeren deze wijzigingen uit: twee K.B.'s van 07-05-2008 (B.S. 13-05-2008) betreffen de nieuwe verblijfsregels voor 'burgers van de Unie' (Belgen, EU-burgers en hun familieleden). Een derde K.B. betreft het statuut van langdurig ingezetene (K.B. 22-07-2008, B.S. 29-08-2008).

Een Omzendbrief van 23-05-2008 licht de wijzigingen aan art. 40/40bis Vw toe.

Update juli 2009: Commissie vraagt Correcte toepassing vrij verkeer

In een mededeling van 2 juli 2009 van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad, geeft de Europese Commissie de lidstaten een aantal richtlijnen over de correcte toepassing van richtlijn 2004/38/EG inzake het vrij personenverkeer van EU-burgers en hun familieleden. De mededeling roept een halt toe aan verschillende onwettige praktijken in de lidstaten. Het gaat o.m. om bepaalde 'relevante bewijzen' van een duurzame relatie, de inhoud van het begrip 'ten laste', en soepele voorwaarden voor de afgifte van een visum kort verblijf. Ook België moet zijn beleid aanpassen.

Vrij verkeer van EU-burgers

Kort verblijf <3m

Voorwaarden

Een onderdaan van een Europese lidstaat en diens familieleden krijgen vrije toegang tot België op voorlegging van een identiteitskaart, paspoort of 'ander bewijsmiddel' (art. 41, 1e l. Vw). Het is niet vereist dat deze documenten nog geldig zijn.

Procedure

De EU-burger doet binnen de 10d een 'melding van aanwezigheid' op de gemeente en ontvangt een bijlage 3ter (art. 41bis Vw + art. 48 Vb).

Einde verblijf

De Minister kan een einde stellen aan deze (korte) aanwezigheid indien de EU-burger een onredelijke belasting vormt voor het sociale bijstandstelsel van het Rijk

(art. 41ter Vw + art. 49 Vb). De EU-burger kan natuurlijk wel werk zoeken waardoor hij een recht op verblijf opent...

Recht op verblijf >3m

Voorwaarden

Een onderdaan van een Europese lidstaat kan voor langere tijd in België verblijven (naar oude terminologie: 'zich vestigen') indien hij binnen één van de volgende criteria valt (art. 40 §4 Vw):

1. Werk: persoon is in België tewerkgesteld (als werknemer of zelfstandige), of maakt een reële kans om te worden tewerkgesteld (als werkzoekende).

→ Nodige documenten voor de EU-werkzoekende:

- een inschrijving bij de bevoegde dienst voor arbeidsvoorziening of kopieën van sollicitatiebrieven, en
- het bewijs van een reële kans om werk te vinden. De DVZ houdt rekening met de persoonlijke omstandigheden van de betrokkene, bv. de behaalde diploma's, eventuele gevolgte of voorziene beroepsopleidingen en duur van de werkloosheid

→ Nodige documenten voor de EU-werknemer: een verklaring van indienstneming of tewerkstelling overeenkomstig het model van bijlage 19bis. De duur van het arbeidscontract heeft geen belang. Het moet wel gaan om een tewerkstelling van minstens 12 uur per week. Bij interimcontracten wordt de tewerkstelling gedurende 3 maanden in acht genomen.

→ Nodige documenten voor de EU-zelfstandige: een inschrijving in de Kruispuntbank voor ondernemingen met ondernemingsnummer

2. Eigen middelen: persoon heeft voldoende bestaansmiddelen en een ziekteverzekering.

→ Nodige documenten voor de economisch niet actieve EU-burger:

- het bewijs van voldoende bestaansmiddelen, waarbij o.a. een invaliditeitsuitkering, een vervroegd pensioen, een ouderdomsuitkering of een uitkering van de arbeidsongevallen- of beroepsziektenverzekering in aanmerking worden genomen. Ook bestaansmiddelen uit werk dat gepresteerd wordt buiten België vallen hieronder. De bestaansmiddelen moeten niet noodzakelijk eigen inkomsten zijn, maar mogen ook afkomstig zijn van derden, en
- een ziektekostenverzekering

3. Student: persoon is student met (verklaring van) voldoende bestaansmiddelen en een ziekteverzekering.

Overgangsbepalingen voor Bulgaren en Roemenen (tot 31-12-2013)

Aan de overgangsregel voor de nieuwe EU-lidstaten wordt niet geraakt! Zij hebben op grond van tewerkstelling in dienstverband nog steeds geen vrije toegang tot het grondgebied.

Update januari 2012: Sedert 1 mei 2009 gelden de overgangsmaatregelen enkel nog voor Roemenië en Bulgarije. De overgangsperiode werd verlengd tot 31-12-2013. De overige lidstaten zijn sinds 2009 'volwaardig EU-lid' en genieten het vrij verkeer.

Procedure

De EU-burger biedt zich aan op de gemeente voor een 'verklaring van inschrijving' (bijlage 19) (*art. 42 §2 Vw + art. 50 Vb*). De bijlage 19 bevat de reden van verblijf + de ev. nog over te maken documenten (binnen de 3m).

Op voorlegging van een identiteitskaart, een geldig nationaal paspoort of een 'ander bewijs' (*art. 41, 1e l. Vw*) schrijft de gemeente betrokkene in in het wachtregister (*art. 5 K.B. 07-05-2008*).

Na positieve woonstcontrole schrijft de gemeente betrokkene in in het Vreemdelingenregister (*art. 50 Vb*).

De vreemdeling die niet onmiddellijk alle documenten overlegt heeft (zie categorieën hoger), krijgt 3 maanden de tijd om de nodige documenten ter staving van zijn recht op verblijf in te dienen. Werkzoekenden krijgen 5 maanden de tijd. Na deze termijn erkent of weigert de gemeente (of: DVZ) het recht op verblijf (*art. 51 Vb*).

Bij erkenning wordt een 'verklaring van inschrijving' afgeleverd (E-kaart). De verklaring van inschrijving is max. 5 jaar geldig. Het is géén verblijfsdocument.

Bij weigering wordt een bijlage 20 afgeleverd (zonder BGV), samen met een extra termijn van 1 maand om de nodige documenten over te leggen.

Einde verblijf

Er kan een einde (*art. 54 Vb*) gesteld worden aan het verblijfsrecht van de EU-burger indien:

>> hij niet (meer) aan de voorwaarden van verblijf voldoet (*art. 42bis §1 Vw*): voor alle EU-burgers

Let wel: Voor de werkende/werkzoekende EU-burger bestaan er een aantal **verschoningsgronden**, waardoor het verblijfsrecht toch behouden blijft hoewel de voorwaarden strikt genomen niet vervuld zijn (geen effectief werk): onvrijwillige werkloosheid, arbeidsongeschiktheid door ziekte of ongeval, beroepsopleiding (*zie gevallen art. 42bis §2 Vw*).

>> hij een onredelijke belasting vormt voor het sociale bijstandstelsel van het Rijk (*art. 42bis §1 Vw*): enkel voor de niet-economisch actieve EU-burger en de EU-student.

Einde verblijf door afwezigheid >1 jaar (*art. 19 Vw + art. 39-42 Vb*)

Een vreemdeling die houder is van een geldige Belgische verblijfs- of vestigingsvergunning en het land verlaat, heeft slechts gedurende één jaar recht op terugkeer in het Rijk.

Wie langer dan één jaar uit het Rijk afwezig blijft, kan onder bepaalde voorwaarden tot terugkeer in het Rijk worden gemachtigd. Let op: deze voorwaarden zijn zeer streng, zie K.B. 07-08-1995 en Omz. 05-02-1996.

OCMW-steun voor EU-onderdanen?

Van zodra zij in het bezit zijn van een bijlage 19, kan sociale steun uitgekeerd worden aan EU-onderdanen. Leefloon kan pas uitgekeerd worden aan EU-onderdanen in het bezit van een E-kaart.

Let wel dat wanneer lange tijd niet gewerkt wordt, of wanneer men een 'onredelijke belasting' vormt voor het sociale bijstandstelsel, het verblijf ingetrokken kan worden (zie hoger)...

Gegevensstromen tussen POD M.I. en DVZ

Na machtiging van de Privacycommissie werd een aantal elektronische gegevensstromen ingevoerd tussen de POD MI en de DVZ (via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid). Voortaan maakt de POD MI de persoonsgegevens van

Unie-onderdanen die OCMW-steun genieten over aan de DVZ. Deze meldingen gebeuren alleen in de fase van het voorwaardelijk verblijfsrecht (bijlage 19 en E-kaart). Een omzendbrief van POD M.I. 29 juni 2011 geeft een duidelijk overzicht.

Duurzaam verblijf

Voorwaarden

Wanneer de EU-burger gedurende een ononderbroken periode van drie jaar in het Rijk verbleven heeft (te rekenen vanaf de bijlage 19), bekomt hij het een 'duurzaam verblijfsrecht' (*art. 42quinquies §1 Vw + art. 55 Vb*).

Voor EU-studenten bedraagt deze periode vijf jaar i.p.v. drie jaar (*art. 42quinquies §2 Vw*).

Procedure

De EU-burger kan op eigen verzoek een document krijgen dat dit duurzaam verblijfsrecht staft: aanvraag via de gemeente (bijlage 22). DVZ beslist binnen de 5 maanden. Bij positieve beslissing wordt de burger ingeschreven in het Bevolkingsregister, en wordt een E+kaart afgeleverd. Dit document ter staving van het duurzaam verblijfsrecht is 5 jaar geldig. Het is géén verblijfsdocument.

Bij een negatieve beslissing wordt een bijlage 24 afgeleverd. De burger behoudt dan wel zijn inschrijving.

Einde verblijf

Eens de EU-burger een duurzaam verblijfsrecht heeft bekomen kan het enkel nog zijn verblijfsrecht verliezen i.g.v.:

- een afwezigheid uit België van meer dan twee opeenvolgende jaren (*art. 42quinquies §7 Vw*)
- fraude (*art. 42septies Vw*)
- ernstige redenen van openbare orde of nationale veiligheid (*art. 45 §2 Vw*)

De verwijdering van het grondgebied gebeurt bij KB tot uitzetting na een advies van de Commissie van Advies (*art. 45 §1 Vw*).

Na een verblijf van 10 jaar kan de EU-burger enkel nog verwijderd worden i.g.v. een ernstige aanslag op de nationale veiligheid (*art. 45 §3 Vw*).

Wie komt in aanmerking voor gezinshereniging?

De volgende familieleden van een EU-burger kunnen gezinshereniging aanvragen, voor zover ze de EU-burger begeleiden of zich bij hem voegen (*art. 40bis Vw*) :

a. de echtgenoot of gelijkgestelde partner

Enkel voor volgende landen wordt een geregistreerd partnerschap gelijkgeschakeld met een Belgisch huwelijk: Denemarken, Duitsland, Finland, IJsland, Noorwegen, Verenigd Koninkrijk en Zweden.

b. de vreemdeling (+21j⁵⁶) die een wettelijk geregistreerd partnerschap heeft gesloten met de EU-burger

Het stabiel karakter van de relatie in art. 40bis/ter Verblifswet wordt aangetoond:

- wanneer de partners bewijzen gedurende minstens 1 jaar, voorafgaand aan de aanvraag, onafgebroken in België of een ander land te hebben samengewoond;
- of wanneer de partners bewijzen dat zij elkaar sedert ten minste 2 jaar kennen en het bewijs leveren dat zij regelmatig, telefonisch, via briefwisseling of elektronische berichten met elkaar contact onderhouden, dat zij elkaar voorafgaand aan de aanvraag drie maal ontmoet hebben en dat deze ontmoetingen in totaal 45 of meer dagen betreffen;
- of wanneer de partners een gemeenschappelijk kind hebben.

Strijd tegen schijnrelaties: ten aanzien van geen van beide partners mag in het verleden een huwelijk geweigerd zijn op grond van artikel 167 BW.

c. de (klein)kinderen van de EU-burger of van diens echtgenoot/partner, op voorwaarde dat ze jonger zijn dan 21 jaar of ouder en ten laste

(Klein) kinderen <18 jaar: recht van bewaring nodig

d. de (groot)ouders van de Belg/EU-burger of van diens echtgenoot/partner, op voorwaarde dat ze ten laste zijn

De EU-student kan zich enkel laten vervoegen door zijn echtgenoot, de geregistreerde partner en hun (al dan niet gezamenlijke) kinderen, voor zover deze ten laste zijn (*art. 40bis, II. Vw*).

Geen schoonfamilie meer

In tegenstelling tot vroeger is er sinds 2007 **geen recht meer op gezinshereniging voor de echtgenoten van (klein)kinderen of (groot)ouders van Belgen of EU-burgers**. Dit probleem kan wel omzeild worden door achtereenvolgens een gezinshereniging art. 40bis + art. 10 toe te passen...

Tijdstip beoordeling van voorwaarden

Voorwaarden die *onafhankelijk* zijn van de wil van betrokkenen, moeten vervuld zijn op datum van de aanvraag⁵⁷. Bv. leeftijdsvoorwaarden.

Voorwaarden die *afhankelijk* zijn van de wil van betrokkenen, moeten vervuld zijn op het moment DVZ zijn beslissing neemt. Bv. samenwonen, tenlastezijn.

⁵⁶ De min. leeftijd wordt teruggebracht op 18j wanneer de partners voordien reeds 1j hebben samengewoond.

⁵⁷ RVV 25-02-2010, nr. 39.369.

Bewijs familiebanden

In de regel moet het familielid zijn verwantschap bewijzen met een letterlijk afschrift van de originele akte (gelegaliseerd en vertaald). Indien het onmogelijk is om officiële documenten voor te leggen, en dit onafhankelijk van de wil van de vreemdeling, *kan* de DVZ rekening houden met 'andere geldige bewijzen'.

In de omzendbrief van 17 juni 2009 geeft de DVZ een aantal voorbeelden van mogelijke 'andere bewijzen': een religieuze akte, een vervangend vonnis...

Wanneer evenmin 'andere geldige bewijzen' voorgelegd kunnen worden, *kan* de DVZ overgaan tot een onderhoud met de vreemdeling of tot een aanvullende analyse (DNA-test).

Criteria 'ten laste'?

Ascendenten en descendenten +21 jaar kunnen enkel overkomen in kader van gezinshereniging wanneer ze 'ten laste' zijn van de refertepersoon in België. Het begrip 'ten laste' wordt niet nader in de wet omschreven. DVZ hanteert eigen criteria om te beslissen of iemand feitelijk 'ten laste' leeft van de refertepersoon in België of niet. Volgende richtlijnen kan je gebruiken:

- De persoon in België heeft uiteraard een inkomen nodig. DVZ hanteert een minimumbedrag van 730€ per maand voor de tenlastenemer + 244 € per maand per persoon ten laste (richtbedragen februari 2011). Er wordt rekening gehouden met inkomen uit werk of vervangingsinkomen (werkloosheid, pensioen...). Ook uitkeringen zoals kinderbijslag mogen meegeteld worden. Sociale steun van het OCMW wordt echter niet in rekening gebracht!
- De persoon 'ten laste' moet gedurende minstens 6 maanden vóór de aanvraag gezinshereniging (financieel) ondersteund worden: meestal wordt dit bewezen met bankuittreksels waaruit blijkt dat er geld gestort werd naar het familielid in het herkomstland
- De persoon 'ten laste' mag geen eigen inkomen hebben, of eigen bezittingen in het land van herkomst. De persoon ten laste moet feitelijk volledig afhankelijk leven van de refertepersoon in België. Als bewijs kan een bewijs van onvermogenheid van de persoon in het buitenland gelden.

De extra voorwaarden voor gezinshereniging

Afhankelijk van het statuut van de refertepersoon in België, gelden verschillende voorwaarden voor gezinshereniging:

>> In principe gelden er geen bijkomende voorwaarden voor gezinshereniging. Er wordt m.a.w. géén attest van voldoende huisvesting gevraagd, géén attest ziektekostenverzekering, en géén bewijs van voldoende bestaansmiddelen of tenlasteneming.

>> Er bestaat evenwel een lijst met uitzonderingen:

- de economisch niet-actieve EU-burger die zich wil laten vervoegen kan dit enkel wanneer hij voor zijn familie over voldoende bestaansmiddelen en een ziekteverzekering beschikt (*art. 40bis §4, 2e l. Vw*)
- de geregistreerde partner moet zijn duurzame en stabiele relatie bewijzen⁵⁸. Hij

⁵⁸ Zie definitie hoger

moet ook bewijzen dat de beide partners minstens 21 jaar zijn (of beiden minstens 18 jaar indien zij minstens 1 jaar hebben samengewoond vóór de aankomst van de EU-burger in België (*art. 40bis §2, 2° Vw*)).

Praktijk: Ook ingeval van huwelijk, wordt het bewijs van stabiele relatie gevraagd!

- de (klein)kinderen van minstens 21 jaar, de kinderen van de EU-student en de (groot)ouders moeten bewijzen dat ze ten laste zijn

Voldoende bestaansmiddelen?

Zie hoger criteria 'ten laste'.

Ziektekostenverzekering?

Zie opmerkingen hoger betreffende ziekteverzekering onder 'Gezinshereniging met derdelanders'.

Procedure

Het familielid dat zelf een EU-burger is

Verklaring van inschrijving

De EU-burger biedt zich aan op de gemeente voor een 'verklaring van inschrijving' (bijlage 19) (*art. 42 §2 Vw + art. 50 Vb*). De bijlage 19 bevat de reden van verblijf + de ev. nog over te maken documenten (binnen de 3m).

Op voorlegging van een identiteitskaart, een geldig nationaal paspoort of een 'ander bewijs' (*art. 41, 1e l. Vw*) schrijft de gemeente betrokkene in in het wachtregister (*art. 5 K.B. 07-05-2008*).

Na positieve woonstcontrole schrijft de gemeente betrokkene in in het Vreemdelingenregister (*art. 50 Vb*).

De vreemdeling die niet onmiddellijk alle documenten overlegt heeft, krijgt 3 maanden de tijd om de nodige documenten ter staving van zijn recht op verblijf op basis van gezinshereniging in te dienen (*art. 50 §2.6° Vb*).

Na deze termijn erkent of weigert de gemeente (of: DVZ) het recht op verblijf (*art. 51 §1.5° Vb*). Bij erkenning wordt een 'verklaring van inschrijving' afgeleverd (E-kaart). De geldigheidsduur van de verklaring van inschrijving is gelijk aan de voorgenomen periode van verblijf van de Belg/EU-burger die ze begeleiden of vervoegen en bedraagt max. vijf jaar. Het is géén verblijfsdocument.

Einde verblijf

Er kan een einde (*art. 54 Vb*) gesteld worden aan het verblijfsrecht van het familielid van de EU-burger indien:

- In de loop van de eerste 3 jaar niet langer aan de voorwaarden van gezinshereniging voldaan is (*art. 42ter, §1.4° Vw*): bv. een echtscheiding, beëindiging van het partnerschap of wanneer er geen effectieve samenwoning meer is.
- In de loop van het 4^e-5^e jaar moet er bijkomend sprake zijn van een schijnsituatie (*art. 42ter §1, II. Vw*).
- Problemen van openbare orde, nationale veiligheid of volksgezondheid
- Wanneer het familielid een onredelijke belasting vormt voor het sociale bijstandstelsel van het Rijk (*art. 42ter, §1.5° Vw*): enkel voor familieleden van de niet-economisch actieve EU-burger en de EU-student

- Het niet langer ten laste zijn van de refertepersoon is evenwel geen reden op zich!

Het familielid (dat zelf geen zelfstandig EU-verblijfsrecht uitoefent!) kan gedurende de eerste 3 jaar ook zijn verblijfsrecht verliezen (*art. 42ter Vw*), indien:

- de EU-burger die aan de basis ligt van zijn verblijf, verliest er zijn verblijfsrecht
- de EU-burger die aan de basis ligt van zijn verblijf, vertrekt uit het Rijk

Uitzondering: studerende kinderen tot einde studies (*art. 42ter §2 Vw*)

- de EU-burger die aan de basis ligt van zijn verblijf, overlijdt

Uitzondering: studerende kinderen tot einde studies (*art. 42ter §2 Vw*)

Verschoningsgronden

In een aantal situaties zullen de voorwaarden van gezinshereniging niet meer voldaan zijn, zonder dat DVZ het verblijf zal intrekken. Bemerkt dat het aantal dergelijke situaties in **art. 42ter** beperkter zijn dan in art. 42quater. Het familielid dat zelf ook EU-burger is, kan zich immers vrij vestigen i.k.v. art. 40 Vw.

Belangenafweging (art. 42ter §1 II)

Bij de beslissing om een einde te stellen aan het verblijf omdat niet langer aan de voorwaarden voldaan is, moet DVZ "rekening houden met de duur van het verblijf van de betrokkene in het Rijk, diens leeftijd, gezondheidstoestand, gezins- en economische situatie, sociale en culturele integratie in het Rijk en de mate waarin hij bindingen heeft met zijn land van oorsprong".

Gegevensstromen tussen POD M.I. en DVZ

Na machtiging van de Privacycommissie werd een aantal elektronische gegevensstromen ingevoerd tussen de POD MI en de DVZ (via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid). Voortaan maakt de POD MI de persoonsgegevens van Unie-onderdanen en hun familieleden die OCMW-steun genieten over aan de DVZ. Deze meldingen gebeuren alleen in de fase van het voorwaardelijk verblijfsrecht (bijlage 19 en E-kaart). Een omzendbrief van POD M.I. 29 juni 2011 geeft een duidelijk overzicht.

Einde verblijf door afwezigheid >1 jaar (art. 19 Vw + art. 39-42 Vb)

Een vreemdeling die houder is van een geldige Belgische verblijfs- of vestigingsvergunning en het land verlaat, heeft slechts gedurende één jaar recht op terugkeer in het Rijk.

Wie langer dan één jaar uit het Rijk afwezig blijft, kan onder bepaalde voorwaarden tot terugkeer in het Rijk worden gemachtigd. Let op: deze voorwaarden zijn zeer streng, zie K.B. 07-08-1995 en Omz. 05-02-1996.

Duurzaam verblijf

Wanneer het familielid gedurende een ononderbroken periode van drie jaar (te rekenen vanaf de bijlage 19) de EU-burger begeleid of vervoegd heeft, bekomt het een 'duurzaam verblijfsrecht' (*art. 42quinquies §1 Vw*).

Voor familieleden van EU-studenten bedraagt deze periode vijf jaar i.p.v. drie jaar (*art. 42quinquies §2 Vw*).

De familieleden kunnen op eigen verzoek een document krijgen dat dit duurzaam verblijfsrecht staft: aanvraag via de gemeente (bijlage 22). DVZ beslist binnen de 5 maanden. Bij positieve beslissing wordt het familielid ingeschreven in het Bevolkingsregister, en wordt een E+kaart afgeleverd. Dit document ter staving van het duurzaam verblijfsrecht is max. 5 jaar geldig. Het is géén verblijfsdocument.

Bij een negatieve beslissing wordt een bijlage 24 afgeleverd. Het familielid behoudt dan wel zijn inschrijving.

Eens het familielid een duurzaam verblijfsrecht heeft bekomen kan het enkel nog zijn verblijfsrecht verliezen i.g.v.:

- een afwezigheid uit België van meer dan twee opeenvolgende jaren (*art. 42quinquies §7 Vw*)
- fraude (*art. 42septies Vw*)
- ernstige redenen van openbare orde of nationale veiligheid (*art. 45 §2 Vw*)

De verwijdering van het grondgebied gebeurt bij KB tot uitzetting na een advies van de Commissie van Advies (*art. 45 §1 Vw*).

Na een verblijf van 10 jaar kan het familielid enkel nog verwijderd worden i.g.v. een ernstige aanslag op de nationale veiligheid (*art. 45 §3 Vw*).

Het familielid dat zelf géén EU burger is (derdelander)

Aanvraag verblijfskaart

Het familielid biedt zich aan op de gemeente voor een 'aanvraag verblijfskaart' op grond van gezinshereniging (bijlage 19ter) (*art. 42 §3 Vw + art. 52 Vb*). Hij overlegt hierbij de bewijzen van familie- of partnerband (*art. 44 Vb*). De bijlage 19ter bevat de reden van de aanvraag + de ev. nog over te maken documenten (binnen de 3m).

Bestaat er een visumplicht voor deze familieleden (derdelanders)?

1. **Art. 41, tweede lid Vw.** laat uitschijnen dat deze mensen moeten voldoen aan art. 2 Vw, en bijgevolg in het bezit moeten zijn van een geldig visum.
2. **Art. 41, tweede lid Vw.** maakt een uitzondering: niet-EU familieleden zijn vrijgesteld van de visumplicht wanneer ze dezelfde verblijfskaart reeds hebben bekomen in een andere EU-lidstaat.
3. **Art. 47 Vb.** maakt echter de strenge regel uit art. 41, tweede lid Vw ongedaan: "Het familielid kan toegelaten worden tot het grondgebied als hij een, al dan niet geldig, paspoort of identiteitskaart of enig ander bewijs van identiteit en nationaliteit kan voorleggen". Aan de grens: als hij niet onderworpen is aan de visumplicht, krijgt hij eventueel een bijzonder doorlaatbewijs-bijlage 10quater; als hij onderworpen is aan de visumplicht, krijgt hij aan de grens een visum (geldig paspoort) of visumverklaring (geen geldig paspoort).

Besluit: een (al dan niet geldig) nationaal paspoort, identiteitskaart of een 'andere verblijfstitel' volstaat, ook voor familieleden (derdelanders)⁵⁹.

⁵⁹ Het Hof van Justitie sprak zich op 25-07-2008 in het arrest Metock e.a. uit over het recht op gezinshereniging voor vreemdelingen zonder wettig verblijf, die gehuwd zijn met een EU-burger. Het Hof van Justitie oordeelde in het arrest BRAX dat echtgenoten van een EU-burger een verblijfsrecht hebben in de lidstaat waar de EU-burger woont. Zij hebben dit recht zelfs indien zij illegaal in de lidstaat verbleven. Desondanks oordeelde het Hof in het arrest Akrich, iets meer dan een jaar later, dat derdelands familieleden van EU-burgers zich slechts op de bepalingen inzake het vrij verkeer kunnen beroepen om een verblijfsrecht te krijgen in een lidstaat, wanneer zij reeds eerder legaal in een andere lidstaat verbleven. Het arrest Metock e.a. van het Hof van Justitie bevestigt nu dat de Belgische wetgeving geen voorwaarde van voorafgaand legaal verblijf of legale binnenkomst kan opleggen. Sinds 01-06-2008 kan de DVZ wel soms beslissen tot een administratieve geldboete.

De visumaanvraag is een aanvraag tot toelating tot verblijf van rechtswege (art. 10 Vw). De aanvraag moet behandeld worden binnen de 6 maanden (verlengbaar met 2 keer 3 maanden, zie hoger *art. 12bis §2 Vw*)

Opmerking: Volgens de Europese Commissie is 6 maanden een maximumtermijn die enkel gerechtvaardigd is wanneer het gaat om een dossier dat de openbare orde raakt. De 'gewone' behandelingstermijn zou in feite niet langer dan 4 weken mogen zijn⁶⁰.

Na positieve woonstcontrole schrijft de gemeente betrokkene in in het Vreemdelingenregister, en levert een attest van immatriculatie af (oranje kaart), geldig 5 maanden vanaf de bijlage 19ter (*art. 52 Vb*).

De vreemdeling heeft 3 maanden de tijd om de nodige documenten ter staving van zijn aanvraag op basis van gezinshereniging in te dienen (*art. 52 §2 Vb*).

Binnen de 6 maanden erkent of weigert DVZ het verblijf (*art. 52 §4 Vb*). Bij erkenning wordt een 'verblijfskaart van een familielid van een EU-burger' afgeleverd (F-kaart). De geldigheidsduur van de verblijfskaart is gelijk aan de voorgenomen periode van verblijf van de Belg/EU-burger die ze begeleiden of vervoegen en bedraagt max. vijf jaar (*art. 42 §3 Vw*). Bij weigering wordt een bijlage 20 afgeleverd (+ BGV).

Einde verblijf

Er kan een einde (*art. 54 Vb*) gesteld worden aan het verblijfsrecht van het familielid van de EU-burger indien:

- In de loop van de eerste 3 jaar niet langer aan de voorwaarden van gezinshereniging voldaan is (*art. 42quater, §1.4° Vw*): bv. een echtscheiding, beëindiging van het partnerschap of wanneer er geen effectieve samenwoning meer is.
- In de loop van het 4^e-5^e jaar moet er bijkomend sprake zijn van een schijnsituatie (*art. 42quater §1, II. Vw*).
- Problemen van openbare orde, nationale veiligheid of volksgezondheid.
- Wanneer het familielid een onredelijke belasting vormt voor het sociale bijstandstelsel van het Rijk (*art. 42quater, §1.5° Vw*): enkel voor familieleden van de niet-economisch actieve EU-burger en de EU-student
 - o Het niet langer ten laste zijn van de refertepersoon is evenwel geen reden op zich!

Het familielid kan gedurende de eerste 3 jaar dus ook zijn verblijfsrecht verliezen (*art. 42quater Vw*), indien:

- de EU-burger die aan de basis ligt van zijn verblijf, verliest er zijn verblijfsrecht
- de EU-burger die aan de basis ligt van zijn verblijf, vertrekt uit het Rijk
Uitzondering: studerende kinderen tot einde studies (*art. 42quater §2 Vw*)
- de EU-burger die aan de basis ligt van zijn verblijf, overlijdt
Uitzondering: studerende kinderen tot einde studies (*art. 42quater §2 Vw*)
Uitzondering: het familielid dat zelf werkt en beschikt over voldoende bestaansmiddelen en een ziekteverzekering (*art. 42quater §3 Vw*)

LET WEL: voor gezinshereniging met descendenten of ascendenten ten laste, lijkt 'samenwoning' een beslissend criterium te zijn, en niet het 'ten laste' zijn. Dit

⁶⁰ Familie van EU-burgers kunnen volgens de mededeling van de Europese Commissie van 2/07/09 niet verplicht worden om een visum GH aan te vragen. Zij moeten zo snel mogelijk, op basis van een versnelde procedure, gratis een visum kort verblijf krijgen (visum C). DVZ acht die regel (het "bijzondere visum C") echter niet van toepassing op familie van Belgen.

betekent dat wanneer de descendent/ascendent ten laste werk vindt, dit op zich geen voldoende reden is om het verblijf in te trekken, vermits dit niet noodzakelijk bewijst dat hij/zij geen materiële steun ontvangt van de referentiepersoon. Indien de feitelijke omstandigheden er echter op wijzen dat hij/zij geenszins nog materieel gesteund wordt door de referentiepersoon, kan het verblijf wel worden ingetrokken.

Verschoningsgronden

In een aantal situaties zullen de voorwaarden van gezinshereniging niet meer voldaan zijn, zonder dat DVZ het verblijf zal intrekken. Bemerkt dat het aantal dergelijke situaties in **art. 42quater §4** ruimer zijn dan in art. 11 (GH met derdelander):

- Wanneer het huwelijk/relatie reeds drie jaar duurde (waarvan slechts 1 jaar in België)
- Wanneer de partner de kinderen onder zijn hoede heeft
- 'Bijzonder schrijnende situaties', bv. indien er sprake is van huiselijk geweld⁶¹

Voorwaarde is WEL telkens dat het familielid over voldoende bestaansmiddelen en een eigen ziektekostenverzekering beschikt!!

Belangenafweging (art. 42quater §1 II)

Bij de beslissing om een einde te stellen aan het verblijf omdat niet langer aan de voorwaarden voldaan is, moet DVZ "rekening houden met de duur van het verblijf van de betrokkene in het Rijk, diens leeftijd, gezondheidstoestand, gezins- en economische situatie, sociale en culturele integratie in het Rijk en de mate waarin hij bindingen heeft met zijn land van oorsprong".

Gegevensstromen tussen POD M.I. en DVZ

Na machtiging van de Privacycommissie werd een aantal elektronische gegevensstromen ingevoerd tussen de POD MI en de DVZ (via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid). Voortaan maakt de POD MI de persoonsgegevens van Unie-onderdanen en hun familieleden die OCMW-steun genieten over aan de DVZ. Deze meldingen gebeuren alleen in de fase van het voorwaardelijk verblijfsrecht (bijlage 19ter, A.I. en F-kaart). Een omzendbrief van POD M.I. 29 juni 2011 geeft een duidelijk overzicht.

Einde verblijf door afwezigheid >1 jaar (art. 19 Vw + art. 39-42 Vb)

Een vreemdeling die houder is van een geldige Belgische verblijfs- of vestigingsvergunning en het land verlaat, heeft slechts gedurende één jaar recht op terugkeer in het Rijk.

Wie langer dan één jaar uit het Rijk afwezig blijft, kan onder bepaalde voorwaarden tot terugkeer in het Rijk worden gemachtigd. Let op: deze voorwaarden zijn zeer streng, zie K.B. 07-08-1995 en Omz. 05-02-1996.

Duurzaam verblijf

Wanneer het familielid zich gedurende een ononderbroken periode van drie jaar (vanaf bijlage 19ter) gezamenlijk gevestigd heeft met de EU-burger, bekomt het familielid een 'duurzaam verblijfsrecht'.

Voor familieleden van EU-studenten bedraagt deze periode vijf jaar i.p.v. drie jaar. Het familielid moet de duurzame verblijfskaart aanvragen via de gemeente (bijlage 22) (art. 42quinquies §6 Vw). DVZ beslist binnen de 5 maanden. Bij een positieve

⁶¹ DVZ moet (ook onrechtstreekse) indicaties van huiselijk geweld onderzoeken, alvorens de verblijfskaart in te trekken. Rechtspraak in die zin: RVV 10-12-2009 (nr. 35.640), RVV 22-12-2009 (nr. 36.480), RVV 07-01-2010 (nr. 36.714).

beslissing wordt het familielid ingeschreven in het bevolkingsregister, en krijgt hij de duurzame verblijfskaart (F+kaart) en. De kaart is 5 jaar geldig.

Bij een weigering wordt een bijlage 24 afgeleverd. Het familielid behoudt dan wel zijn verblijfskaart.

Eens het familielid een duurzaam verblijfsrecht heeft bekomen kan het enkel nog zijn verblijfsrecht verliezen i.g.v.:

- een afwezigheid uit België van meer dan twee opeenvolgende jaren (*art. 42quinquies §7 Vw*)

- fraude (*art. 42septies Vw*)

- ernstige redenen van openbare orde of nationale veiligheid (*art. 45 §2 Vw*)

De verwijdering van het grondgebied gebeurt bij KB tot uitzetting na een advies van de Commissie van Advies (*art. 45 §1 Vw*)

Na een verblijf van 10 jaar kan het familielid enkel nog verwijderd worden i.g.v. een ernstige aanslag op de nationale veiligheid (*art. 45 §3 Vw*).

Beroepsmogelijkheid

Bij een negatief antwoord op de aanvraag gezinshereniging kan de vreemdeling een beroep indienen bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Deze beroepsmogelijkheid geldt zowel voor de aanvraag die vanuit het buitenland werd ingediend, als voor de aanvraag die werd ingediend vanuit België. Het beroep moet worden ingesteld binnen de 30 dagen na de kennisgeving van de beslissing. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft geen volheid van bevoegdheid en kan enkel uitspraak doen over de schending van 'substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht'. De bevoegdheid van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen beperkt zich dus tot een wettigheidscontrole. Wanneer de aanvraag vanuit België wordt ingediend heeft het beroep wel schorsende werking, in die zin dat geen enkele verwijderingsmaatregel gedwongen kan worden uitgevoerd gedurende de termijn voor het indienen van het beroep en tijdens het onderzoek van het beroep. Het familielid ontvangt dan een bijlage 35 tot er een beslissing komt over het beroep.

Belgen en hun familieleden

Sedert 2007 worden Belgen niet meer helemaal gelijkgeschakeld met EU-burgers wat het recht op gezinshereniging betreft:

>> Sinds 2007 moesten Belgen aan extra voorwaarden voldoen om ascendenten te laten overbrengen (voldoende bestaansmiddelen en ziektekostenverzekering);

>> Sinds 2011 (wet 08-07-2011, iwt 22-09-2011) gelden voor Belgen strengere criteria. De procedure loopt wel gelijk met deze voor EU-burgers

Welke familieleden kunnen overkomen als gezinsherenigers? (art. 40ter Vw)

- a. De echtgenoot van de Belg (beiden +21j)
- b. De vreemdeling die een geregistreerd partnerschap heeft gesloten met de Belg (beiden +21j)

Het stabiel karakter van de relatie in art. 40bis/ter Verblijfswet wordt aangetoond:

- wanneer de partners bewijzen gedurende minstens 1 jaar, voorafgaand aan de aanvraag, onafgebroken in België of een ander land te hebben samengewoond;
- of wanneer de partners bewijzen dat zij elkaar sedert ten minste 2 jaar kennen en het bewijs leveren dat zij regelmatig, telefonisch, via briefwisseling of elektronische berichten met elkaar contact onderhielden, dat zij elkaar voorafgaand aan de aanvraag drie maal ontmoet hebben en dat deze ontmoetingen in totaal 45 of meer dagen betreffen;
- of wanneer de partners een gemeenschappelijk kind hebben.

Strijd tegen schijnrelaties: ten aanzien van geen van beide partners mag in het verleden een huwelijk geweigerd zijn op grond van artikel 167 BW.

- c. De (klein)kinderen van de Belg of van diens echtgenoot/partner, op voorwaarde dat ze jonger zijn dan 21 jaar of ouder dan 21 jaar en ten laste
<18 jaar: recht van bewaring nodig

- d. Ascendenten: enkel indien het de ouder betreft van een minderjarige Belg
Dit is omzetting van arrest Zambrano (HvJ, 8 maart 2011). Geen vereiste van voldoende bestaansmiddelen in hoofde van de ouders.
Praktijk : DVZ vraagt wel affectieve en/of financiële banden met het kind, en zou zich hiervoor op de voorbereidende werken baseren.

De extra voorwaarden voor gezinshereniging met een Belg (art. 40ter Vw)

Sinds 22-09-2011 moet voor elke categorie (a, b, c) aan volgende voorwaarden voldaan zijn:

- Voldoende bestaansmiddelen
 - 120% leefloon (1.232,29€)
 - Of: 'Behoeftenanalyse' (HvJ, Chakroun)
- Behoorlijke huisvesting
- Mutualiteit

Voor de invulling van deze extra voorwaarden, zie hoger (gezinshereniging met derdelanders).

Procedure

Zie procedure familieleden van EU-burgers.

Langdurig ingezetenen

Door de EU richtlijn 2003/109 kunnen onderdanen van landen die niet tot de Europese Unie behoren, maar die al lange tijd in een lidstaat verblijven, voortaan gemakkelijker een verblijfsvergunning van meer dan drie maanden in een andere lidstaat naar keuze verkrijgen.

De regels betreffende het statuut van 'langdurig ingezetene' werden in België ingevoegd bij Wet van 25-04-2007 (B.S. 10-05-2007). Deze regels (*nieuw art. 15bis-20 Vw*) traden (in theorie) in werking **op 1 juni 2008**, doch het was nog wachten op het uitvoeringsbesluit vooraleer een concrete toepassing mogelijk was⁶². Dit uitvoeringsbesluit kwam er bij K.B. van 22-07-2008 (B.S. 29-08-2008). **Het K.B. trad in werking op 08-09-2008**, en DVZ lichte de regels toe bij richtlijn van 01-09-2008.

Uitzonderingen:

- het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Denemarken nemen niet deel aan deze richtlijn.
- Deze richtlijn is evenmin van toepassing op de EER-landen Noorwegen, IJsland en Liechtenstein.

Dit betekent enerzijds dat vreemdelingen die de status hebben verkregen in België niet van soepeler verblijfsvoorwaarden kunnen genieten in deze landen, en anderzijds dat een verblijfsvergunning die afgeleverd werd door deze landen geen verblijfsrechtelijke voordelen voor België oplevert.

Langdurig ingezetene in België

Voorwaarden

Een niet-EU onderdaan ('derdelander') die cumulatief voldoet aan de volgende voorwaarden, kan in België de status van langdurig ingezetene bekomen (*art. 15bis §1 Vw*):

- gemachtigd of toegelaten zijn voor een verblijf van onbepaalde duur op het ogenblik van de aanvraag van de status
- vijf jaar legaal en ononderbroken verblijf in het Rijk bewijzen, onmiddellijk voorafgaand aan de aanvraag
- over stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen beschikken voor zichzelf en zijn gezinsleden⁶³ (*art. 15bis §3 Vw*)
- over een ziekteverzekering beschikken (*art. 15bis §3 Vw*)
- geen gevaar vormen voor de openbare orde of de nationale veiligheid

Zijn (voorlopig nog⁶⁴) uitgesloten van de status van langdurig ingezetene (*art. 15bis §2 Vw*):

⁶² De RL 2003/109 en het statuut 'langdurig ingezetene' heeft sedert januari 2006 rechtstreekse werking in België. Personen konden er dus in principe vóór 2008 reeds rechten uit putten. Wie in aanmerking kwam voor het statuut en zich tot de gemeente wende, kwam echter vaak van een kale reis thuis omdat er nog geen Belgische wet/K.B. was.

⁶³ Dit betekent min. 730€ voor zichzelf + 244€ per persoon ten laste (bedragen febr. 2011)

- erkende vluchtelingen
- vreemdelingen die de status van subsidiaire bescherming genieten

Procedure

De aanvraag voor de status van langdurig ingezetene wordt gericht aan het gemeentebestuur van de verblijfplaats (art. 16 §2 Vw). De aanvraag moet vergezeld worden van het bewijs dat voldaan is aan bovenstaande grondvoorwaarden en, indien de identiteit niet is vastgesteld, een kopie van een geldig paspoort. De gemeente levert een ontvangstbewijs af en maakt de aanvraag over aan de DVZ, die uiterlijk na zes maanden zijn beslissing schriftelijk meedeelt aan de aanvrager.

Een aanvraag voor de status van langdurig ingezetene geldt tegelijk ook als aanvraag voor een machtiging tot vestiging (art. 16 §1 Vw). Dit betekent dat wanneer een vreemdeling niet voldoet aan de voorwaarden van het statuut van langdurig ingezetene (i.c. de voldoende bestaansmiddelen), maar wel aan de voorwaarden van de vestiging, deze laatste status automatisch zal worden toegekend.

Wanneer de status van langdurig ingezetene wordt toegekend, wordt de vreemdeling ingeschreven in het bevolkingsregister en ontvangt hij een EG-verblijfsvergunning voor langdurig ingezetenen (D-kaart) (art. 17 §2 Vw). Het verblijfsrecht van de langdurig ingezetene is onbeperkt (art. 18 Vw).

Bij weigering van toekenning van de status van langdurig ingezetene, kan de betrokkene een schorsend beroep indienen bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Voordelen van de status van langdurig ingezetene

De belangrijkste voordelen van het bekomen van de status van langdurig ingezetene zijn:

- **Recht op een tweede verblijf in een andere lidstaat van de Europese Unie:** onder welke voorwaarden een derdelander die in België de status van langdurig ingezetene heeft verkregen, een tweede verblijf kan bekomen in een andere lidstaat, hangt af van de wetgeving van dat land. De tweede lidstaat is wel gebonden door de minimumbepalingen van de richtlijn, maar deze laat erg veel uitzonderingen en extra voorwaarden toe. Deze voorwaarden zullen dus land per land moeten nagegaan worden.
- Betere bescherming tegen verwijdering (verwijdering kan enkel wanneer de langdurig ingezetene een 'actuele en voldoende ernstige bedreiging vormt voor de openbare orde of de binnenlandse veiligheid', bovendien moet een belangenafweging plaats vinden). België heeft deze bepaling echter niet correct omgezet in de wet.
- Gezinshereniging: de regels inzake gezinshereniging art. 10 Vw zijn van toepassing.

Verlies van de status van langdurig ingezetene

In de volgende gevallen kan een langdurig ingezetene zijn status verliezen:

- de langdurig ingezetene heeft fraude of andere onwettige middelen gebruikt die van doorslaggevend belang zijn geweest om de status te bekomen (art. 18 §2 Vw)
- de langdurig ingezetene bekomt de status van langdurig ingezetene in een andere lidstaat van de EU (art. 18bis Vw)

64 Richtlijn 2001/51 maakt deze uitsluiting ongedaan. België moet deze richtlijn uiterlijk 20-05-2013 omgezet hebben in haar reglementering.

- de langdurig ingezetene maakt het voorwerp uit van een KB tot uitzetting (zie onder)

Opgelet! Het verlies van de status van langdurig ingezetene heeft niet automatisch het verlies van zijn verblijfsrecht tot gevolg. Dit moet geval per geval nagegaan worden. Het is immers mogelijk dat de langdurig ingezetene niet (meer) voldoet aan de voorwaarden van zijn status, maar wel nog voldoet aan de voorwaarden voor vestiging of een ander verblijfsrecht.

Verlies van het verblijfsrecht van een langdurig ingezetene

In de volgende gevallen kan een langdurig ingezetene zijn verblijfsrecht verliezen:

- de langdurig ingezetene verlaat gedurende 12 opeenvolgende maanden het grondgebied van de Europese Unie
- de langdurig ingezetene heeft het grondgebied van het Rijk sedert tenminste zes jaar verlaten
- de langdurig ingezetene heeft fraude of andere onwettige middelen gebruikt die van doorslaggevend belang zijn geweest om de status te bekomen (art. 13§2bis Vw)
- de langdurig ingezetene heeft de openbare orde of de veiligheid van het land ernstig geschaad

Een langdurig ingezetene kan enkel van het grondgebied verwijderd worden met een KB tot uitzetting, na advies van de Commissie van Advies. Tegen het KB tot uitzetting kan een niet-schorsend annulatieberoep worden ingediend bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Voorwaarden voor een verblijfsrecht in België

Een derdelander die in een andere EU-lidstaat de status van langdurig ingezetene heeft bekomen⁶⁵, moet in België gemachtigd worden tot een verblijf van meer dan drie maanden, voor zover voldaan is aan de volgende voorwaarden:

- Er bestaat geen gevaar voor de openbare orde of nationale veiligheid
- De langdurig ingezetene is niet getroffen door een van de ziekten die de volksgezondheid bedreigen
- De langdurig ingezetene komt naar België:
 - * om er te werken als werknemer of zelfstandige en is daarvoor gemachtigd⁶⁶
 - * om er te studeren: de langdurig ingezetene moet in dat geval voldoen aan alle voorwaarden van een buitenlands student
 - * met andere doeleinden: in dit geval moet de langdurig ingezetene bewijzen dat hij over stabiele, regelmatige en toereikende bestaansmiddelen beschikt voor zichzelf en zijn gezinsleden en dat hij voor zichzelf beschikt over een ziekteverzekering

Procedure

De aanvraag wordt ingediend volgens de procedure voorzien in artikel 9 en 9bis Vw (art. 61/7 Vw). Dit betekent dat de aanvraag voor een tweede verblijf in België zowel kan ingediend worden bij de Belgische diplomatieke post in het buitenland (art. 9 Vw), als bij de burgemeester van de feitelijke verblijfplaats in België (art. 9bis Vw). Wanneer de aanvraag wordt ingediend vanuit kort legaal verblijf in België, moet de langdurig ingezetene het bestaan van buitengewone omstandigheden niet bewijzen. Hij krijgt in 1e instantie een bijlage 41 afgeleverd, en 4m (ev. + 3m) de tijd om de nodige documenten voor te leggen (bv. bewijs van werk). Bij een positieve beslissing ten gronde, krijgt de vreemdeling een A-kaart (verlengbaar).

Uiterlijk 4 maanden na de indiening van de aanvraag (wanneer de aanvraag in het buitenland wordt ingediend) of na de datum van het ontvangstbewijs (bijlage 41, wanneer de aanvraag in België wordt ingediend) moet de DVZ een beslissing nemen. Deze termijn kan éénmaal met 3 maanden verlengd worden wanneer de vereiste documenten niet werden overgemaakt of wanneer de aanvraag dermate complex is. De verlenging van de termijn moet bij gemotiveerde beslissing ter kennis worden gebracht van de betrokkene (art. 110 quinques Vb).

65 Zie https://www.werk.be/wg/werknemers_buitenlandse_nationaliteit/documenten/2010_langdurigingezetenen_specimen.pdf voor voorbeelden van Europese D-kaarten

66 Derlanders die de status van langdurig ingezetene hebben bekomen in een andere EU-lidstaat, **kunnen sedert 01-01-2009 werken in België in een knelpuntenberoep**. Zij moeten daarvoor een arbeidskaart B aanvragen, en zijn dan vrijgesteld van arbeidsmarktonderzoek. Deze regeling is van kracht zolang er ook overgangsmaatregelen gelden voor de tewerkstelling van de nieuwe EU-onderdanen. Na deze overgangsperiode (vanaf 01-01-2014) zullen vreemdelingen die de status van langdurig ingezetene verkregen hebben in een andere EU-lidstaat, in België een arbeidskaart B kunnen verkrijgen, met onmiddellijke vrijstelling van arbeidsmarktonderzoek voor alle beroepen (K.B. 23-012-2008, B.S. 29-12-2008).

Negatieve beslissing

Bij een negatieve beslissing over de aanvraag kan de betrokkene een niet-schorsend beroep indienen bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Geen tijdige beslissing of positieve beslissing

Indien geen beslissing wordt genomen na uiterlijk 4 maanden, eventueel verlengd met 3 maanden, moet de machtiging tot verblijf worden afgegeven op voorwaarde dat het bewijs werd overgelegd dat voldaan is aan de bovenstaande voorwaarden voor verblijf.

Positieve beslissing

Bij een positieve beslissing (of indien geen beslissing genomen wordt binnen de termijn), wordt de langdurig ingezetene gemachtigd tot een tijdelijk verblijf. De langdurig ingezetene wordt ingeschreven in het Vreemdelingenregister en krijgt een A-kaart.

Eerst tijdelijk verblijfsrecht, daarna mogelijks onbeperkt

Na 5 jaar volgend op de afgifte van de tijdelijke verblijfstitel wordt het verblijfsrecht van de werknemer, zelfstandige of langdurig ingezetene die met andere doeleinden naar België kwam, onbeperkt (B-kaart).

Uitzondering: Langdurig ingezetenen die naar België kwamen om te studeren blijven tijdelijk gemachtigd tot verblijf zolang ze voldoen aan de voorwaarden van hun statuut. Zij kunnen op die basis echter geen onbeperkt verblijfsrecht verkrijgen.

Eens de langdurig ingezetene in België een verblijfsrecht van onbepaalde duur heeft bekomen, kan hij verzoeken om ook in België de status de bekomen van langdurig ingezetene (D-kaart). Hij moet hiervoor uiteraard voldoen aan alle voorwaarden. Wanneer België aan de betrokkene de status van langdurig ingezetene toekent, zal het zijn beslissing meedelen aan de eerste lidstaat, waar de derdelander de status van langdurig ingezetene zal verliezen.

Verlies van het verblijfsrecht

De langdurig ingezetene met een tijdelijk verblijfsrecht in België kan in de volgende gevallen een bevel krijgen om het grondgebied te verlaten:

- de langdurig ingezetene verblijft langer in het Rijk dan de periode waarvoor hij gemachtigd was
- de langdurig ingezetene voldoet niet meer aan de aan zijn verblijf gestelde voorwaarden
- de langdurig ingezetene heeft fraude gepleegd om te worden gemachtigd tot verblijf

Gezinshereniging in het kader van een tweede verblijf

De regels inzake gezinshereniging met een 2^e verblijver zijn gelijk aan de regels gezinshereniging met een vreemdeling die toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van beperkte duur in België (*art. 10bis §3 Vw*).

Bij een negatief antwoord op een aanvraag om de status van langdurig ingezetene te bekomen, een tweede verblijf of een aanvraag gezinshereniging kan de betrokken vreemdeling een beroep indienen bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Het annulatieberoep moet worden ingesteld binnen de 30 dagen na de kennisgeving van de beslissing. De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft geen volheid van bevoegdheid en kan enkel uitspraak doen over de schending van 'substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormen, overschrijding of afwending van macht'. Enkel het beroep tegen een weigering om de status van langdurig ingezetene toe te kennen of een negatieve beslissing op een aanvraag gezinshereniging, heeft schorsende werking (afgifte bijlage 35).

Vestiging

Om gemachtigd te kunnen worden tot vestiging in België moet de vreemdeling toegelaten of gemachtigd zijn tot een verblijf van *onbeperkte* duur. Deze regel blijft behouden na 1 juni 2007.

Voorwaarden

Voortaan voorziet de wet twee gevallen waarin de machtiging tot vestiging moet worden toegekend (art. 15 Vw) :

- indien het gaat om een vreemdeling die bewijst dat zijn verblijf gedurende vijf jaar regelmatig en ononderbroken was;
- indien het gaat om de in artikel 10, §1, 1° en 4°-7° bedoelde familieleden van een vreemdeling die gemachtigd is om zich in het Rijk te vestigen, voorzover deze, wat de echtgenoot of de partner betreft, samenleeft met de vreemdeling die vervoegd wordt.

Bewijs van regelmatig en ononderbroken verblijf

Komen in aanmerking: BIVR (A/B-kaarten), A.I. en bijlage 35

Komen niet in aanmerking: toeristenverblijf (A.V.) en bijlage 26bis

Uiteraard moet de vreemdeling toegelaten of gemachtigd zijn voor een verblijf van onbepaalde duur (algemene voorwaarde art. 14 Vw).

Deze wijziging in art. 15 Vw is enkel geldig voor de aanvragen om machtiging tot vestiging die na 1 juni 2007 worden ingediend.

Procedure

De aanvraag om machtiging tot vestiging wordt ingediend bij het gemeentebestuur van de verblijfplaats. Het gemeentebestuur gaat na of de vreemdeling wel degelijk toegelaten of gemachtigd is tot een verblijf van *onbeperkte* duur.

Tijdens het onderzoek ten gronde van de aanvraag blijft de vreemdeling in het bezit van zijn BIVR, dat zal worden verlengd indien dat nodig is.

Indien DVZ een gunstige beslissing neemt of indien er binnen een termijn van 5 maanden geen beslissing werd genomen, schrijft het gemeentebestuur de vreemdeling in het bevolkingsregister in en overhandigt hem een identiteitskaart voor vreemdelingen (C-kaart).

Elektronische identiteitskaarten

De ministerraad van 1 februari 2008 heeft beslist om de elektronische kaarten voor vreemdelingen over een periode van twee jaar in alle Belgische gemeenten uit te reiken. Vanaf september 2008 worden de elektronische kaarten algemeen uitgereikt in België. De kartonnen modellen zijn intussen zo goed als verdwenen...

Alleen voor het attest van immatriculatie bestaat geen elektronisch equivalent.

Op de website van Dienst Vreemdelingenzaken (www.dofi.fgov.be) vindt u een overzicht van alle kaartmodellen.

De nieuwe kaarten verschillen van elkaar door een letter. Er zijn 2 soorten modellen, met telkens verschillende letters:

Model voor niet-EU vreemdelingen (paars-blauw model)

- De **A-kaart** vervangt de oude BIVR (witte kaart), geldig voor een tijdelijk verblijf. De A-kaart heeft een beperkte geldigheidsduur, afhankelijk van het statuut van betrokkene.
- De **B-kaart** vervangt de oude BIVR (witte kaart), geldig voor een onbeperkt verblijf. De B-kaart is in principe 5 jaar geldig.
- De **C-kaart** vervangt de oude identiteitskaart voor vreemdelingen (gele kaart), en is in principe 5 jaar geldig.
- Langdurig ingezetenen in België krijgen een **D-kaart**. De D-kaart is in principe 5 jaar geldig.

Let op: Langdurig ingezetenen in een andere EU-lidstaat met een 2^e verblijf in België, krijgen geen D-kaart. Zij hebben immers niet het statuut van langdurig ingezetene in België. Zij krijgen aanvankelijk de A-kaart en na verloop van tijd de B-kaart (zie hoger 'Langdurig ingezetenen').

Opmerking: Het attest van immatriculatie model A (oranje kaart) heeft geen elektronisch equivalent.

Model voor EU-onderdanen en hun familieleden (geel-groen model)

- De **E-kaart** vervangt de oude identiteitskaart voor EU-burgers (blauwe kaart). Ook familieleden van een EU-burger die zelf ook EU-onderdaan zijn, krijgen de E-kaart. Ze is in principe 5 jaar geldig.
- De **E+kaart** wordt uitgereikt aan EU-onderdanen met duurzaam verblijf. Ze is in principe 5 jaar geldig.
- De **F-kaart** is de kaart voor niet-EU familieleden van een EU-onderdaan of van een Belg (vervangt de gele kaart). De kaart vermeldt 'document afgeleverd aan een familielid van een burger van de Unie'. Ze is in principe 5 jaar geldig.
- De **F+kaart** wordt uitgereikt aan niet-EU familieleden van een EU-onderdaan of van een Belg met duurzaam verblijf. Ze is in principe 5 jaar geldig.

Opmerking: Het attest van immatriculatie model B (paarse kaart) heeft geen elektronisch equivalent. Deze kaart verdwijnt op termijn.

Belangrijk is het op te merken dat de geldigheidsduur van een elektronische kaart niet kan worden verlengd. Steeds zal een nieuwe kaart moeten worden afgeleverd. De kaart kan ook vóór haar vervaldatum ingetrokken worden, wanneer het verblijfsrecht van betrokkene afloopt.

Opgelet: Elektronische kaarten en voorwaardelijk verblijf

Een elektronische kaart afgeleverd voor 5jaar, kan een verblijfsrecht voorstellen dat aan voorwaarden verbonden is. Dit is het geval voor de E-kaart en de F-kaart.

Deze kaarten moet voor de duur van het tijdelijk verblijf niet vernieuwd worden, maar kunnen wel ingetrokken worden door DVZ indien aan de voorwaarden van het verblijf niet langer voldaan is.

Nuttige adressen

DIENST VREEMDELINGENZAKEN

Antwerpsesteenweg 59b (alle briefwisseling + asiel)
1000 Brussel
Algemeen tel: 02/793.80.00
Algemene fax: 02/274.66.91
Email: helpdesk.dvzoe@dofi.fgov.be
www.dofi.fgov.be

Op de site (onder Contacten) vindt u een lijst met contactpunten van de verschillende bureau's binnen DVZ, enkel voor advocaten en gespecialiseerde diensten.

COMMISSARIAAT-GENERAAL VOOR VLUCHTELINGEN EN STAATLOZEN

Koning Albert II-laan 26a
1000 Brussel
tel: 02/205.51.11
fax: 02/205.51.15
www.belgium.be/cgvs

RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN

gebouw Lamentide
Gaucheretstraat 92-94
1030 Brussel
tel: 02/791.60.00

* Openingsuren griffie (werkdagen):
Ma, di, woe en vr: 9-16u
Do: 9-18u

* In geval van *uiterst dringende noodzakelijkheid* (UDN) bedoeld in artikel 39/82 en in artikel 39/84 Vw, kan een vordering tot schorsing of een vordering tot het opleggen van voorlopige maatregelen ingediend worden:

- per fax 02/791.64.00 (N)
- per fax 02/791.64.01 (F)
- of per bode aan de griffie, tegen ontvangstbewijs op de dagen en uren waarop de griffie toegankelijk moet zijn voor het publiek.

RAAD VAN STATE

Wetenschapsstraat 23
1040 Brussel
tel: 02/234.96.11
fax: 02/234.98.65
www.raadvst-consetat.be

FEDASIL

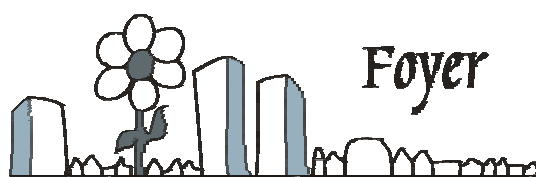
Kartuizersstraat 21
1000 Brussel
tel.: 02/213.44.11
fax: 02/213.44.22
www.fedasil.be

DIENST RECHTSBESCHERMING FOYER

Mommaertsstraat 22
1080 Molenbeek
tel.: 02/414.04.53
fax: 02/414.16.97
www.foyer.be

Lijst met afkortingen

DVZ	Dienst Vreemdelingenzaken
CGVS	Commissariaat-Generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen
RvV	Raad voor Vreemdelingenbetwistingen
BGV	Bevel om het grondgebied te verlaten
Vw	Wet 15-12-1980 (Vreemdelingenwet)
Vb	K.B. 08-10-1981 (Vreemdelingenbesluit)
BIVR	Bewijs van Inschrijving in het Vreemdelingenregister
UDN	Uiterst dringende noodzakelijkheid
NBMV	Niet-Begeleide Minderjarige Vreemdeling

Regionaal Integratiecentrum Foyer Brussel vzw
Dienst Rechtsbescherming
V.U.: Loredana Marchi
Samenstelling: Ann Bogman
Werkhuizenstraat 25
1080 Brussel
tel.: 02/411.74.95

www.foyer.be

Deze brochure wordt regelmatig geupdate.
Download de meest recente versie op onze website!